

HAZUGSÁG?

Szeivolt István

...ra hirtelen csend
Nagy Kati a szálló
háca alatt, a falnak
ár. A háta kicsit libabő-
tt, de nem bánja. Tudja,
t még nincs vége. Ez a kü-
leges vihar, ilyenkor gon-
olkozik. Ebben nőtt fel.
den rezdülését ismeri az
t. Azt mesélte a ját-
ny a szél ekkor
ténik.

Szeivolt István
Hazugság?

Az illusztrációk Szeivolt Kati
képzőművész alkotásai

Kiadó: Karizma Kft.

Felelős kiadó: ifj. Szeivolt István
Szerkesztette: Molnár Zsuzsa (Veszprém)
Közreműködő: Szabó Mónika (Budapest)
A kötetet és a borítót összeállította:
Szegő Miklós (Budapest)

Készült:
a Karcag Nyomda Kft. műhelyében
Felelős vezetők:
Márkusné Tankó Orsolya, Nagyné Tankó Tímea
Karcag 2014

ISBN: 978-615-5114-05-2

Gondolatok a könyvről

„Egy kép tolakszik emlékezetembe.

Leírni nem tudom, inkább újraidézem magamban a regény olvasásakor, hogy milyen is volt megélni a puszta szépségét, annak minden nehézségével együtt.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok ugyanis, hogy mindezt személyesen éltem át, mert én ott nőttem fel. Szerencsés helyzetben vagyok azért is, mert a Szerző olyan csodálatosan adta vissza régi érzéseimet és emlékeimet, hogy szinte újra ott éltem gyermekkorom színhelyén, a szépséges Zádorhíd közelében. Újra látni vélem a síkság fölötti forró levegő hullámzását, hallom a szél zizegését, és ,mindez olyan, de olyan szép, amit csak az lát, aki itt élt ebben a víz nélküli csodálatos Óceánban.’

Ebben a környezetben, ebben a csodában születik meg a hatalmas, mindent kibíró szerelem. ,Fussunk és ugorjunk egymás nyakába’, volt a hívás a szerelmesek között. ,Majd mikor a hőhullám futott végig rajtuk, a boldogságtól repülni tudtak volna. Kint feküdtek az öntözőcsatorna mellett, dobálták a fűszálakat a lassú vízbe, miközben a békák szerenádoztak.’ Elég ennyi is a halálos szerelemhez? ... hiszen a tanya, a szik és a végtelen síkság próbára teszi még a legőszintébb szerelmet is.

K. Nagy Kati és Botos Jancsi története választ ad erre az olvasónak.

Ajánlom olyan szeretettel ezt a kincset mindenkinek, amilyen gyengéd szeretettel írta a Szerző minden egyes mondatát és adja át nekünk az élményt olvasásakor.”

Varga Imréné Márkus Anna (Karcag, Budapest)

„Ahogy ígértem, elolvastam a regényed utolsó részét még egyszer, s itt vagyok!

Gyorsabban is haladhattam volna, de szándékosan nem akartam. Egy könyv, melyet olvasva, egyfajta szomjúság keríti hatalmába az embert, melyet csak sorainak, hasonlatainak, cselekményének és történéseinek megismerésével lehet csillapítani! Talán ellentmondásosan hangzik, pedig igaz.

Utolsó kifejezésed: ‚Vége‘. S ekkortól éreztem, e pillanattig is, hogy én ott maradok Tilmason. K. Nagy Kati se utazzék még sehova sem! Még ne, mert annyira megejtő, marasztaló mindaz, amit a pusztáról írtál, a hogyanjáról nem is beszélve!

Keresem a szavakat, hogy elmondjam, mit érzek! Milyen érdekes, hogy milyen nehezen találok meg azokat, melyek méltóak a munkád jellemzéséhez, illetve az érzéseim szavakba foglalásához.

Már olvashattad, hogy milyen érzéseket keltett bennem a helyszín: A pusztai vad vihar, a békanyálas víztócsa, melybe K. Nagy Kati és Botos Jancsi behuppantak, a Puderék tanyája és a csendet elűző kutyaugatás a gyéren megvilágított utcán végighaladva, az esti sötéttségben hazatérő K. Nagy Katit segítő, holdfénnel megvilágított táj.

Látod, most is mind itt van a szobámban!

A cselekménnyel és a szereplőkkel együtt pedig a szívemben! Nem szégyellem kimondani!

Tudod, amíg olvastam, a napok is mások voltak, mint egyébként. Így visszagondolva, este mielőtt elaludtam Tilalmas járt az eszemben, és az ott élő emberek.

Istoán, én valamikor, az okát ma sem tudom, nagyon sok Szabó Pál-könyvet olvastam, aki a faluról, a tanyákról és az ott élő emberek életéről írt. Azok teljesen más hatással voltak rám, különösebb nyomot nem hagytak bennem.

Te most valami olyat csináltál, helyesebben alkottál, ami nagyon nagy dolog. Ez a könyv nem pusztán csak elhatározás kérdése volt. Bár szerintem, valamiért ezer szállal kell kötődöd a karcagi tanyavilághoz!

Ismerem a mindenre kiterjedő igényességedet, de ez most más. Ezt úgy hívják tehetség, a javából! Ha létezik az írói önarckép, a regényed Te vagy Istoán! A semmihez és senkihez sem hasonlítható személyiséged.

Átlagon felül érdekel, és fogékony vagy a világra, annak minden zugára! Ez fordítva is igaz, mert ahogy látom, megérint minden a világból. Nagyon értékes kölcsönhatás van kettőtök között.

Már ismét dicsérlek, de én is azt mondom, mint Te: Ez az igazság!

Most mondd meg, miként fogalmaznak a cselekményről és a szereplők megformálásáról, amikor minden létező szép jellemet elvitték a gyönyörűbbnél, gyönyörűbb leíró részek?

Nagy adományt kaptál a sorstól István és a szüleidtől. Bevallom, most kijöttek a könnyeim, ha visszagondolok a cselekményre.

Ez nem érzelgősség a részemről, mert közben az jár a fejemben, hogy az ember milyen hihetetlen érzelmi és értelmi magaslatokat járhat be. Mint most Szeivolt István, aki szinte szárnyal, miközben nagyon is két lábbal áll a földön.

Maga a cselekmény fő szála egyszerre szívet melengető és döbbenetes. Nem teszel különbséget, ugyanolyan kidolgozottak az epizód szereplők jellemvonásai is. Igazad van! Így teljes a történet és lebilincselő a regény. Szinte felnagyítod vele K. Nagy Kati alakját, abszolút érdekesítővé válik a történetet!

Minden elsőprő Kati és az öreg Nagy búcsúzkodása, illetve az azt megelőző este történései. Mondanám, hogy a legjobb része a regénynek, de annyi minden lenyűgöző van benne.

*Elmondtam már neked - most mégis megismétlem -,
megismerve a munkád én több lettem általa. Köszönöm
még egyszer!"*

*„Amíg az öröm iránti szimpátia megnöveli a világban létező
öröm mennyiségét, addig a fájdalom iránti együttérzés nem
csökkenti a szenvedés tömegét.”*

Oscar Wilde

Gaál Ferencné Bircher Ágnes (Egyházaskesző)

A nyárfákkal kísért egyenes út melletti kinyúló ágról vércse csap le a szirénázó mentőautó felé. A kocsit vezető egyenruhás a hirtelen elé bukkanó madár láttán még fékezni is elfelejt. A fejét húzza le a szélvédő mögött. – Mi a faszt gondolt ez a hülye? – mondja, és továbbra is előre néz. A madár még messze volt a mentőtől, de megijesztette. – Úgy nézünk ki, mint egy pocok? Vicces is lehetne a kérdés, ha nem lenne bosszús a hangja. A mellette ülő társa mindezt meghallja, de tudja, nem neki szól, ezért szó nélkül oldalra nézve a visszapillantó tükörben keresi a madarat, de nem találja. – Mindig itt tanyázik az út melletti fán. A múltkor is, mikor jöttünk a Gézával, ugyanezt csinálta – mondja.

Maga elé veszi az orvosi táskáját. Kipattintja a zárat. A jellegzetes táska szétnyílik. Belekotor. Igazából nem keres semmit, hiszen mindig feltöltött útravalóval jár, de biztonságot ad neki a látvány és a tapintás. Ez alig egy nézésnyi ideig tart, majd visszakattintja a zárat. A Niva tejetén sziréna süvít. Gyorsabban, gyorsabban! – ösztökélné a gépkocsit, és tényleg úgy tűnik, mintha nagyobb sebességgel haladna. A nagy kátyúkat kerülgetve jobbra-balra dülöngélnek a kocsiszekerénnyel együtt. A kezelő részben, hátul valami elszabadulhatott, mert minden irányváltásnál csörömpölés hangja versenyez a szirénáéval. Egymásra néznek. Mind a ketten tudják, ott hátul egy üveg gurul egyik oldalról a másikra.

Az orvos csak egy pillanatig szemez a gépkocsivezetővel, aztán, mint akit nem érdekel a dolog, az utat figyeli. – Ezzel élvezkedik a hülye – szólal meg egy kilométer megtétele után a kormányon ülő, elterelve ezzel az üres üveg csörömpölő hangjáról a figyelmet.

A sziréna hangja elnyargal a nyárfás sorokon túl a nyári hőségben levelükkel csöveket formázó silókukoricával bevetett földek felett. Amíg a mentő hangja el nem érte az utat és a síkságot, alig mozdult valami. Ilyenkor, kora délután, a júliusi hőségben, amikor már legkevesebb, mint egy hónapja eső még mutatóba sem esett, minden élőlény az árnyéket keresi. Csak a gyom, ami igazán elemében van. Most még, mert ha sokáig tart ez a csapadéknélküliség, akkor ő is kénytelen lesz visszavonulót fújni.

A nínó-nínó hang idegen ebben a környezetben. Nem messze a töredezett aszfalttól őzcsalád borzolja a kukorica szárát és a mentőben ülők idegeit. – Vigyázz, mert képesek éppen most elénk ugrani! – figyelmezteti társát az orvos. – Jó, majd rájuk szólok – jegyzi meg morcos, bosszús hanggal a másik. A sűrűn ültetett kukoricában követhető az állatok útja. Az út felé közelítenek. Félnek. Nem tudják, honnan jön a hang – aggodalmaskodik a kísérő. – Nem baj az! Csak kicsi jöjjön elém. Bár egy fácán jobb lenne, az nem törné össze a kocsit elejét. – Már csak az hiányozna. Esethez meggyünk, Jenő! – szól rá az orvos a gépkocsi vezetőjére, aztán a műszerfali pakolón kinyitja a dossziét. Még egyszer elolvassa az irányítási lapot. – Karcag, 1970. július 25. Papp Béla sérült, a tilalmasi tanyaközpont irodájának telefonközpontosa kért segítséget. A jobb és bal karja vérzik. Baleset? Hátradől az ülésen. Már elhagyták az őzeket. Csak egy traktor közelít messze, szemben velük. A sziréna hangja nyargal a pusztában, majd minden tanyát megkerülve érkezik vissza hozzájuk. Ezt ő nem észleli, hiszen a kocsitetején hangosan nínózó jelzés mindent elnyom, és egyébként is otthon jár az esze.

Reggel kicsit összekaptak a feleségével. Pedagógus az északi telepi, cigányvároshoz közeli általánosban. Ma korábban kellett volna mennie a nyári napközibe, mert reggel az úttörőcsapatnak valami zászlófelvonás, vagy mifene volt, és Manyi a csapat vezetője. Már régebben megmondta neki, ne foglalkozzon ezzel. Ott van Zsuzsi, a kislányuk, aki igaz, most még csak óvodás. Az Ady Endre útra viszik minden reggel, egyébként most a többi óvodából is oda hordják a gyerekek egy részét a szünet miatt. Általában a felesége dolgozik ez, hiszen ő sokat van ügyeletben, vagy ha éppen nincs, akkor pihen, esetleg helyettesíti valamelyik kollégáját. Ma sem ért rá. Egész éjszaka bent volt. Csak reggel rohant haza. Kimosakodott, lezuhanyozott, rendbe szedte magát és sietett vissza. – Nem is tudom, hogyan képzelte? Két eset között, szépen sétálva viszem a gyereket az óvodába? – hergeli fel magát, de nem sikerül.

Szeme előtt a nála alacsonyabb, sötét hajú, vékony és hozzá nagyon ragaszkodó Manyi van, aki megsimogatja az arcát, aztán felágaskodva megcsókolja. Ilyenkor nem szól semmit. Hosszú szempillái közül nevetnek rá a szemei, és ő tudja, érzi, minden rendben van. De az úttörőcsapat vezetői tisztséget akkor sem kellett volna elfogadnia – vitatkozna magával. Végül aztán csak Manyi lett a győztes. Ők vitték el Zsuzsit a mentővel az oviba. – Remélem, Jenőnek nem jár el a szája – néz a mellette ülő és a kocsit vezető, nála talán egy tízessel több évet számláló férfira. Nem szereti ezt az embert. Van benne egy számá-

ra elfogadhatatlan tulajdonsága. Az ő véleménye szerint mindenki szar, rossz, hazug és tolvaj. A betegekkel, sérültekkel rendesen viselkedik. Igazán szolgálatkész vele is, de már nem tud neki hinni, hogy ezt önzetlenül, szívesen, elhivatottan teszi – néz a gépkocsivezető felé.

A téveszközpontot már elhagyták. A traktor az imént haladt el mellettük. Valahová ugyancsak sietős lehet neki, mert úgy ment az úton a Zetor, mintha nem is erőgép, hanem gépkocsi lenne. Mosolyogni kezd. Majd ismét kinyitja a dossziét maga előtt. Nem azért, mintha nem nézte volna elégszer, hanem a tollat nem látta kilógni belőle. Pedig beletűzte. Meg is van. A mappa alá csúszott. A traktor jár az eszében. A Varró utcában, ahol laknak, két házzal odébb él egy ilyen munkagépet vezető férfi a családjával. Szakvizsgára készült és otthon maradt egy időre. – Min nevet doki? – zökkenti ki a gondolataiból Jenő, miközben hirtelen lefékez, mert egy nagy gödröt nem tud kikerülni. – A kurva életbe! Igazán megcsinálhatnák itt is az utat, nem csak félig! – Káromkodik, és utal a téveszmajorig elkészült jó minőségű aszfalterítésre.

– Majd elkészül ez is, biztosan – támaszkodik meg az orvos a műszerfalban. – Na, és mi volt olyan mulatságos? – tér vissza kérdésére a gépkocsivezető, miután lassan kikecmergett a mély kátyúból. Hátral az üres üveg egy pillanatra megnyugodott. Azt hitte, már nem kell kényszerű táncot járnia, de aztán ahogy felgyorsult a szirénázó autó, mint aki megsértődött, olyan nagy csörömpölésbe kezdett.

Az orvos nem válaszol a kérdésre. Mind a ketten az utat nézik, mintha valami fontos látnivaló lenne előttük. Jenő tudja, a doki biztosan ki van bukva az üres boros üveg hallatán, de nem akar vitatkozásba bonyolódni, hiszen nemrégén vitték el a Zsuzsikát az óvodába.

Biztosan nehéz megállnia, nagyra van magával, de ez nem látszik rajta. A távolban kanyarodik az út balra. – Itt a nyúl – kiált fel a gépkocsivezető. – Gyere, gyere, komám! – hívogatja a lehúzott ablak mellett, de a tapsifüles éppen ellenkezőleg, beleveti magát az út jobb oldalán, a nyárfásor mögötti lucernásba. Már régebben vághatták, mert ismét elég nagyra nőtt már. Az elején még látható a gyors mozgású, cikkcakkban futó állat, de aztán eltűnik a szemük elől. – Pedig jó lett volna egy nyúlpörkölt – jegyzi meg Jenő.

Az orvos előrehajolva néz a messzeségbe. Ezen a részen, a nyárfasor között el lehet látni egészen a látóhatár széléig. Annak, aki itt az Alföld leglaposabb részén lakik ez természetes. Ő a feleségével Eger mellől költözött ide. Először lenyűgözte a látvány, de meg is ijedt. Hétvégén, mikor még nem jött meg a Zsuzsi, kimentek a határba. A Zádor hídhhoz kerekeztek ki. Az itt lakók ezt a hidat a világ legszebb ilyen építményének tartják. Kíváncsian mentek fel az idő és a természet által megrongált tetejére, amit egyébként, szemlátomást már régóta nem használt senki. Elszáradt és a víztelenséggel még hadakozó zombékok összevisszasága szabdalta a kemény földet, ami a járófelületet adta. Olyan ez a híd, mint a hortobágyi, csak nem kilenc lyuk van alatta, hanem öt, és víz sem található a lábánál. Egészen a kö-

zelében van a csatorna, abban volt valamennyi, de annak semmi köze nem volt a hídhoz. Mikor a föld tetejű hídon körbenéztek, egyszerre érezték nagyon nagynak magukat, és egyben végtelenül aprónak. Ott álltak szó nélkül. Először csak egymás kezét fogták, kihúzva magukat, felszegett fejjel, majd hangtalanul egymáshoz simulva, összekapaszkodva keresték a másikban az erőt, a biztonságot.

Ott is egy vércse vagy talán ölyv nézte egyedül őket. Ő volt az, aki tanúja volt a híd általi nagyságuknak és a végtelen háttár adta törekenységüknek, amikor ráéreztek mennyire kiszolgáltatott az, aki itt él. A ragadozó madár a közeli villanypózna tetején állva méricskélte a betolakodókat. Ők is észrevették. A város felőli oldalon álló faoszlop tetején volt. Először hosszan állt és őket nézte, majd mikor már szembe kerültek, akkor leült a lábára. – Úgy látszik elfogadott bennünket és már nem érdekli ez a két ember – suttogetta Manyi fülébe, pedig hármukon kívül, csak a töredezett arcú szik szélesebb vonásaiból időnként felébredő szellő volt csak ott.

Nem mertek elindulni. Valami visszatartotta őket. Ha odébb szeretett volna lépni, a felesége tartotta vissza, ha pedig Manyi indult el, akkor ő tette ugyanezt. Legalábbis ők ezt így érezték. Később, otthon beszéltek erről. Egyikőjük sem emlékezett erre. Még most is esküdni merne rá, nem tartotta vissza Manyit, mert el sem akart lépni az öleléséből. Akkor lettek ennek a vidéknek a részei. Valahol érezték, még ha nem is beszéltek róla. Most pedig, amikor a szirénázó autóban ül emellett a Jenő mellett, sok minden az eszébe jut. A hídon való ácsorgásuknak aztán a madár vetett véget. Rájuk rabolt. Na, nem komolyan, csak úgy, mint itt, a tilalmasi úton

a mentőre. Hirtelen felemelkedett és lecsapott feléjük. Közvetlenül felettük röppent el, és repült tovább a Köztársaság nevű tanyaközpont felé. Ők pedig nevetve, majd kezüket-lábukat törve rohantak le a hepehupás talajon a hídról.

– Itt laknak a Puderék! – mutat jobbra, a kanyar előtt egy düledező tanyára a gépkocsivezető. Molnár Zoltán, az orvos, volt már ott. Tudja. Nem szívesen emlékszik az esetre. Csak a mindenható a megmondhatója, hogyan állhat még mindig a lábán az a tanya – jelentette ki Géza, aki akkor vele együtt ment be, mikor a jó múltkor az asszonyhoz hívták. Az egy szobából és a konyha-ólból álló épületben az ágyon feküdt a megviselt, vékony asszony. Több gyerek is ott ólálkodott körülötte, na, meg kint az udvaron, ahová kiterelték a disznót, ami a konyhában élte egyébként az életét.

A kisiú egyébként már megszületett, mire kiértek. Helyes és egészséges volt. Az anyával együtt bevitték a kórházba. Most, ahogy elmentek a tanya mellett az úton, ismét beleborzong az ott látottakba. Nem csak a tengernyi légy és bolha miatt, amiből még napok múlva is előjött egy-egy a fehér köpenyéből, nadrágja hajtókájából, hanem az egész annyira abszurd volt, hogy még most sem hiszi el. Pedig a saját szemével látta. A vastag szemüveges asszony pedig a világ legtermészetesebb hangján közölte vele, ahogy betaszajtott a piszok által mázolt felületű ajtót: – Elkéstek. Már megszületett a kicsi. Valószínűtlenül fehér pelenkába volt betekerve és igencsak viseletes pólya takarta kicsi testét. Csendben volt. Aludt. Időnként álmában kicsit kinyitotta kék szemét, de aztán azonnal vissza is csukta. – Biztosan nem akarta látni, hova született! – mondta visszafelé az úton Géza, de őt megrémisztette a tapasztalt szegénység és nincstelenség, de helyett és elsősorban az igénytelenség.

Ott a tanyán, a Puderéknél, nem változik biztosan semmi – mereng el. Az asszony nemsokára ismét terhes lesz, és gyereket szül. Bár ahogy hallotta, mindegyiket neveli. Oda nem adná semmi pénzért sem az államnak vagy valaki másnak. Bent a kollégák sokat mesélnek, beszélgetnek a szolgálatban, amikor éppen nincs vonulás. Így aztán a saját szemszögükből sok mindent tudni vélnek. A gépkocsivezetők azok, akik a legtöbb hírt, eseményt meghallják, megjegyzik. – A Puderné, szerintem átkozottul jó nő lehet! – mesélte az eset utáni éjszaka Jenő. Négyen voltak akkor bent a pihenőben. Felkapták a fejüket.

Maguk elé képzeltek a vastag szemüveges, ápolatlan, ferde szemű, a sok gyerektől nyúzott mellű, alacsony, vékony, egy kicsit hajlott hátú, de gyors mozgású asszonyt, és szinte egyszerre kérdezték: – Mi van, Jenő? – A kötözködő természetű, alig hatvankilós gépkocsivezető felnyomta a tarkójára barna, kicsi kalapját, amit csak ritkán vetett le, és megmutatta a már gyérülő, vékony szálú, fejre simuló haját, aztán: – Képzeljétek el. Ott volt az öreg Puder. Idősebb volt az asszonynál jóval, mégis férfi volt mellette, állítólag. Már nyolcvan volt, amikor még gyereket csinált. Bár meséltek ezt meg azt, de senki nem látta, amit pletykáltak. Aztán egyszer csak azt láttam, a gyerekek egyre jobban kezdtek hasonlítani a bátyjukra. Márminth a mostoha bátyjukra.

– Na, és? Akkor mi van? – Az – felelt a közbe kérdezőnek –, hogy, miután meghalt az öreg, akkor már ténylegesen is összeköltözött a legnagyobb fiával. – Aki nem volt a fia – vette fel Géza. – Igen, lehet. Bár ebben a nagy kavarában, ki tudja, kinek ki a gyereke, anyja, apja? – Az anya, az biztos!

- nevettek mind a négyen. - Azért erre sem vennék mérget!
- ágált Jenő. - Na és, te is beleestél az asszonyba? - dőlt hátra a több emberöltőt látott fotelben Géza. - Én? Bolond vagy te?
- Dehogy! Nem az előbb mondtad, milyen átkozottul jó nő a Puderné? - Hát persze, de nem nekem! - Akkor már mind a hárman a szemüket törölgették, annyira nevettek.

Jenő először nem tartott velük. Megsértődött. - Még hogy én azzal a tetves csoroszlyával - dűnyögte az orra alatt, és közben a szokásos szitkokat szórta szét, amiben több volt az anyával és a legsúlyosabb betegséggel mint a rigófütytyel kapcsolatos megjegyzés. Ettől még nagyobb jókedvük kerekedett. Hiszen láthatólag nem tudta a helyzetet kezelni a gépkocsivezető. - Na, jó van! - mondta komoly, vészjósító hangon. - Tudjátok, én hogyan értettem - állt fel, és elindult a vízcsap felé. Ők pedig elhallgattak. Bár belülről feszegette őket a röhögés, de nem szerették volna tovább feszíteni a húrt. - Én arra gondoltam, mikor szóba hoztam a Pudernét, hogy még a fiának is bejött, pedig lényegesen fiatalabb nála - magyarázta. Bár ne tette volna. Mint mikor kidurran egy nagy léggömb, úgy robbant ki belőlük a hangos nevetés. Nem bírták ülve. Fel kellett állniuk. Hiába fordultak el egymástól és próbáltak kinézni a magasra épített ablakon, mindig hallották a Jenő magyarázkodását, és szemük előtt volt a sértődött arca. Akkor ő volt az, aki végül nagy nehezen kiszállt abból a tébolyult röhögésből. Kiment a garázsba és az ott lévő telefonon felhívta Manyit. Vele is nevetett még egy kicsit. De ő nem értette, mi ezen a mulatságos. Így aztán, mire visszament a többieket is a szokásos elfoglaltságukban találta.

Most, amikor a Puder-tanya előtt haladnak el, mindez egy pillanat alatt játszódik le benne. Jobbra kanyarodik az út. Itt még az előzőnél is nagyobb gödrök lassítják a közlekedést. A boros üveg változatlanul a táncát járja a kocsis hátsó, kezelő, betegszállító részében. Balra, alacsony hajlású tető alatt, borjú fejé látszik. Némelyik ki is merészkedik az istállók előtti fával lekerített kifutóba és onnan nézi érdektelen nagy, mindig könnyes szemével a szirénázó autót.

Hamar a magtár mellé érnek. Itt fogy el előlük a burkolt útfelület. – Fel tud menni az iroda elé? – kérdezi Molnár doktor Jenőtől. – Persze. Régen volt eső. Most csak por van, abban meg nem akadunk el – jön a válasz. Jobbra feljebb épült a lapos tetejű, lepényszerű központi iroda. Az árok mellett állnak meg. Az orvos, táskájával a kezében siet a parkosított területen fekvőhöz. Középkorú férfi, hevenyészetten bekötözött kezeivel hanyatt fekszik előtte és közben jajveszékel. – Úgyis meghalok! De jobb is nekem! Inkább a halál, mint ez a bűdös, szemét élet egy kurva feleséggel – mondja jajgatva. Mellette leguggolva egy vele hasonló korú asszony próbálja törölgetni a homlokát egy vizes ruhával, de a fekvő elfordul tőle. – Béla! Ne beszélj ilyeneket. Látod már meg is jöttek a mentősök. Itt van a doktor úr, és mindjárt rendesen bekötözi a sebedet.

Más nincs a közelben. Az alig öt-tíz méterre lévő irodai bajárat üvegajtaja és az ablakok mögött, egymás hegyén-hátán leskelődnek a bent lévőek. Molnár Zoltán doktort ez nem zavarja. – Tessék felülni – mondja a sérültnek. – Jenő már ott van egy kinyitható, masszív tábori székkal és azt teszi a háta mögé. – Sikerül? – kérdezi. – Igen – válaszol a jajveszékelés

Régen volt eső

után elhaló hangon Papp Béla. – Mi történt? – néz az asszony felé, miközben tekeri le az összevissza csomózott gézt az ember tőle távolabbi karjáról. – Nem élet ez! Inkább meghalok, mint a szégyen! – szólal meg a vérző kezű. – Véletlenül elnézte a bejárati ajtót az irodában és kiütötte. Az hasogatta fel a karját. Talán még a fő ereket is érte, azért telefonáltunk be – magyarázza a nő. – Ugyan Bea! Mit hazudozol már megint! – vág közbe félig síró, de közben fenyegető hangon a középkorú férfi. – Hagyjanak békén engem! Legjobb lesz, ha meghalok, és akkor majd kiderül, minden! – fenyegetőzik.

– Molnár doktornak szólnia sem kell. Jenő már elkészítette az injekciót és kérés nélkül adta az orvos kezébe. – Ez egy kicsit csípni fog – nyugtatja a hevenyészett kötésétől megszabadítottat és szinte azonnal belenyomta a tűt. Papp Bélában gyorsan szétáradt a szer.

– Biztosan ivott is – jegyzi meg Jenőnek a doktor, mikor tapasztalja a sérült teljes érdektelenségét. A két karja a csukló fölött van megszabdalva. Látott már ilyet nem egy alkalommal. Csak felületi vágások, de van közte mélyebb is. Szélesen kifordulva mutatja magát a bőr alatti felszín. – Ezt majd bent összevarrják – mondja és lassú, megfontolt mozdulatokkal kezdi kötözni. – Csak traktor ment be a városba, és azzal nem mertük bevitetni. Autó most nincs itt egy sem. Vidéken vagy a határban van – magyarázkodik közben az asszony.

– Mint a szomszédom, amikor szakvizsgáztam – jut az eszébe Molnárnak a régebben elfelejtett gondolat. Ő ebédelni járt haza minden délben, és ott az ablakom előtt pöfög-

tette a gépét, míg teletömte a hasát, megnevelte a gyerekeit, lerendezte az asszonyt – futott át rajta és Jenőre mosolyog. A gépkocsivezető eléri. – Maga a felesége? – kérdezi a szépen befésült parókát hordó, rövid szoknyás, kicsit molett nőt. – Igen – feleli az, majd mintha még mondani szeretne valamit, nagy levegőt vesz. Jenő vár és nézi. De azután a nő csak annyit tesz hozzá: Pappné Bea vagyok.

Az orvos közben már bekötözte az egyik kezét. Most a másik következik. Amint maga elé húzza és fertőtlenítővel bekeni, egy újabb injekciót is a kezében tart. – Mikor kapott utoljára tetanuszt? – kérdezi a feleséget, mert Papp csak maga elé bámul. – Nem tudom. Talán esetleg, nagyon régen, hiszen nem volt miért. – Jenő! Hozza ide a mappát, legyen szíves! – jut eszébe az adminisztráció. Nekiáll, és mint előzőleg, lassú, alapos mozdulatokkal kötözni kezdi a másik kart. Úgy érzi, valaki erősen figyel. Miközben a fehér gézzel tevékenykedik, egyre jobban eluralkodik rajta a figyelmének megosztottsága. Nem emeli fel a fejét. Tudja, ott van mögötte Jenő, aki a dokumentációval a kezében már biztosan rá vár, aztán az asszony, aki megpróbál láthatatlan lenni az iroda ablakában és a törött üvegű bejárati ajtó mögött pedig a kintartó kíváncsiskodók. Azok eddig is ott voltak.

Most azonban valami egészen más érzés ébredt benne. Már alig tudja visszatartani magát, hogy ne nézzen fel, előre, a járda felé. Tudja, érzi, ott van valaki, akinek annyira erős és szuggesztív a nézése, mint annak idején az édesapjának, anyjának volt, amikor még otthon élt velük. Most nem jut eszébe, hogy miért múlt időben fogalmaz. Annyira

leköti a tevékenysége és az őt néző szempár, hogy csak felzúszva futkároznak benne a gondolatok. A szüleit érezte meg így. Perifériás látásával kibogozza a járda melletti sárkaparót, a kapaszkodóval együtt. Kicsit odébb a még éppen nem használatos, de már lerakott tanyasi postaládákat, amik feltűnő zölddel virítanak. Mindenki tudja, hogy az év végéig megszűnik a tanyákon a kézbesítés, és mindenki kap egy központi helyen épített postaládát. Aból kell kivennie az újságját, levelét.

A kötözés közben látja ezeket a lábakon álló dobozokat a csizmára ragadt sár lehúzására szolgáló vassal együtt. De az is előfordulhat, hogy csak tudja, és mégis azt gondolja, a szeme sarkából észleli is. Erősebben figyel a ládák irányába. Meggyőződése, hogy onnan nézi az a mindent átható szempár, aminek a jelenlétét már a gerincében is érzi. Időnként furcsa érzés fut át rajta. Mintha belelátna a lelkébe és az agyába! – Azért sem fordulok arrafelé! – határozza el. Erősen koncentrálna tépi, hasítja a ragtapaszt. Neki ehhez nem kell olló, pedig Jenő odatartja. Indulatosan a körmével szakítja és ragasztja le a géz végét. Mérges! Ideges! Magára van hagyatva, mert tudja, most fog arra nézni, ahonnan figyel az a valaki. És akkor feláll. Ellép a kis széken ülő Papp mellől. Tudja, most Jenő következik, aki a mentőhöz segíti az embert, miközben a felesége követi őket.

Megáll az irodába vezető járdán, és lassan emeli fel a fejét a zöld ládák irányába. Szerencse, hogy nem kell megszólalnia, mert úgysem tudna. Elsőre ledöbben. Nem a látványon, hanem saját magán. Nem kell keresnie a szempárt, aki mindezt tette vele, hiszen ott van előtte, de mégis, miért?

- Mi ez? - áll el még a lélegzete is egy pillanatra. De aztán, amint a lány kilép a zöld postaládák mögül és még közelebb kerül hozzá, akkor már kontroll alatt, de tudja. Különleges ez a nézés, és az is, aki tulajdonosa ezeknek a hatalmas kék szemeknek, amiket még annál is hosszabb sötétbarna szempillák árnyékolnak.

Ha megkérdeznék tőle, miért ébredt benne ez az érzés, nem tudna válaszolni rá. Hiszen semmi különös nincs az egyszerűen öltözött, és talán még nem is tökéletesen tisztának látszó lányban, és mégis. Ahogy ott áll a tökéletes alakjával, majdnem szűzies kisugárzásával, hosszú fonott szőkésbarna hajával, kitaposott viseltes szandáljában, a szintén sok napot látott virágmintás, vékony, rövid, majdnem átlátzó ruhájában; az orvos nem tudja levenni róla a szemét. A tanyasi szépség csodálkozva néz vissza rá. Szemlátomást legszívesebben láthatatlanná válna. Mindkét kezével zavarában a kicsi ruhácskáját göngyölgeti oldalt a combja magasságában. Ettől az anyag éppen annyit húzódik feljebb, hogy megmutathassa, hol a határ a barnaság és a fehérség között. Úgy tűnik egész nyáron ezt a ruhát hordta, vagy valami hasonlót - fut át a felismerés Molnár doktoron, és erőnek erejével próbálja levenni a szemét a lányról.

- Látom, tetszik a lány a doktor úrnak - szólítja meg a közben az irodából kilépő férfi. - Nem, dehogy, és egyébként is... - vágja rá azonnal, és néz szembe a testes, pocakos emberrel. De nincs ideje kikérni magának a gyanúsítást, hiszen a kezében égő cigarettával szemébe mosolyogó férfi barátságosan közelít hozzá. A korát nézve az apja lehetne. - Szép lány, meg kell adni - mondja, és nagyot szív a cigarettából. Közben a hamu leesik a hasára. A tüzes hamu nyomán egy újabb kicsi lyuk keletkezik a nagyméretű, kívül hordott ingen.

- Ő is itt lakik? - Hát hol lakna? - kérdez vissza az orvosnál kicsit alacsonyabb és lényegesen testesebb ember. - Hát persze. - A gulyás lánya. Úgy is néz ki - mondja lefitymálón, így aztán nem meglepő a folytatás. - Kis koszos, rossz vérű lány ez. Kár nézegetni. Már sokan túl vannak a bámuláson. Iskolája sincs, csak az általános, és már tizenennyolc is van - mutat a postaláda felé, de - hinnye. Már meg el is tűnt. Ilyen ez. Hol itt, hol meg ott látni a kócos, koszos pofáját. - A doktor vitatkozna. Hiszen ő nem látta sem kócosnak, sem koszosnak, rossz lánynak pedig egyáltalán nem. Az ártatlan szűzies arcával, inkább egy angyalhoz hasonlíthatná. Ő is néz a sárkaporó felé, ami mögött a zöld postaládák mellett állt nem régen a csillagszemű szépség, de csak egy fekete, hosszú és gubancos szőrű kutyát lát ott az árok mellett téblábolni. Hirtelen tör rá a rosszkedvűség. A csalódottság miatt lelke egy pillanat alatt válik üres hideggé.

- Maga egyébként rokona, munkáltatója, vagy kicsodája a sérültnek? - csattan, mint a juhász karikása a kérdése. - A testes ember nem felel azonnal. Sok évet élt már. Szóltak hozzá már mindenféleképpen. Hosszan néz az orvos szemébe -, nem rossz ember ez, csak biztos valamiért ki van akadva - állapítja meg. - Bizonyára sok a munkájuk, igaz? Hosszú egy műszak? - beszél és kérdez egészen másról, mint amire választ várna a doktor. - Család van? Fiú, lány? Vagy mindkettő? - lép egy kicsit előrébb és emeli fel a kisszéket. Nem sokáig tartja a kezében. Jenő érkezik vissza és megfogja, viszi a mentőbe. - Majd legközelebb beszélgetünk - mondja az öreg. - Menjenek, mert még el talál vérezni a Papp Béla - nevet hozzá. Erre aztán már Molnár is elmosolyogja magát. Most már értik egymást.

- Azért ne kelljen túl sűrűn találkozunk. - Igaza van, mert nagyon rossz az út errefelé.- Ezen aztán már tényleg mind a ketten nevetnek. - Azért, ha hozzám jön, akkor igyekezzem - emeli fel a hangját, mert a beindított motor felberreg. - Ez nem az én területem, de majd a Jenőnek elmondom. Egy nyúlért bármire képes! - kiabálja, és magára húzza az oldalt lévő ajtót. A mentő most nem szirénával, nem is gyorsan indul a város felé. A tíz kilométert fele idő alatt is megtenné, ha elfogadható volna az útburkolat. Itt a tanyaközpontban - a magtártól az irodáig - pedig még csak nem is portalánított, hanem egyengetett föld van. Éppen a múlt héten vontattak oda és vissza egy nagy és széles, meglehetősen nehéz vassínt egy erős munkagéppel. Ez a kiemelkedéseket letörte és behúzta a gödrökbe, amiket a sáros úton kapartak ki az elakadt kerekek. Így aztán most haladhatnának gyorsabban is, mi-után már a Papp Béla karjai le lettek kezelve és szakszerűen be lettek kötözve, a sérülése pedig nem életveszélyes, de Jenő nem szeretne porban fürödni, ezért igen lassan vánszorgva gurulnak a töredezett, lyukas aszfaltfelület felé.

Horváth Sándor utálkozva dobja le maga elé a csonkig égett cigarettáját. Eddig a fehér autót nézte. Észre sem vette, már a körmét melegítette a csikk. Hirtelen csönd és üresség lett az iroda épülete előtt. Az ablakok mögött bizonyára mindenki leült az asztalához és ott végzi a napi munkáját, mert csak a viseltes, elszürkült nylon anyag látható, ami a komfortizált, olcsó függönytartón lóg. Elfordult az út felől, és elindult a keskeny járdán a telep irányába. A nagy hasú, természetességében tekintélyes, de a magassága miatt mégis inkább alacsony, mint magas férfi barátságos, joviális ember benyomását kelti. Lassan megy. Közben nézeget. Balra mellette a sportpálya. - Holnap önkéntes tűzoltóverseny lesz

- jut az eszébe. - Akkor azért vannak itt a műhelyesek és mésszel festik fel a pályát - áll meg a járda egyik nagyobb kitöredezett részénél. - Hát a gazdád hol van? Ne kísérgess engem, menj a dolgodra! - parancsol rá a fekete kutyára, aki a postaládáktól tisztos távrolól követi. Lehajol. Kavicsot vagy követ keres. A félig elszáradt fűcsomók között hosszas keresgélés után sem talál egy dobásra valót. - A fene egyen meg! Még elzavarni sem tudlak - mondja magának és a járdát figyelve maga előtt elindul a háza felé.

A telep első utcájának első sarki házában laknak. Első utcának hívják, ami elég nehezen érthető, hiszen összesen egy és fél van. A másik utcának csak az egyik oldala van beépítve a szolgálati, kicsi kerttel, gazdasági épületekkel rendelkező házakkal. Ők az öt gyerekekkel a kétszobás-konyhás, fürdőszobás sarkiban élnek. A kapu nincs bezárva. Minek is lenne? Hiszen itt mindenki ismeri a másikat. Összesen talán harminc család lakik a másfél utcában, és még ha nem is érdeklik a szomszédban történő események, akkor is eljut hozzá, ha valakinél valami szokatlan dolog történik. Az egyéb pletykák előtt bezárja a fülét. Már ha teheti. Hiszen itt, Tilalmason, ahol csak rádió van minden lakásban, ezzel szemben tv nincs sok, a hírnek nagy jelentősége van. Belép a lécekből összeeskábált kiskapun. Visszanéz. Előtte oldalt, a pályával szemben kicsi játszótér. Homokozó, mászólétra, hinta és egy faragott fa emberálat, aki vigyázza a területet. Két kisgyerek guggol a betonszegélyű homokozóban. Színűket vesztett, kopott lemezformázókkal sütik a homoktortákat a beton felületén. A nagyobbik a játszótér melletti sorház felé kacsázik apró lábaival, kezében a kisvödrével. Az épületet tisztis szállónak nevezték el, miután egy időben, amikor még rabgazdaságként működött az üzem, itt laktak a tiszték.

A nyitott ajtón át eltűnik a kislány. Aztán lötyögtetve a piros vödörében a vizet, arcán diadalmas mosollyal érkezik vissza. Horváth Sándor, mindenki Sanyi bácsija kezét a kapun nyugtatva nézi a két kisgyermeket. – Biztos Lajosé – nyugtázza a felismerést. Felesége az apró, törekeny csontozatú, de szemlátomást szívós természetű Terike vágódik ki a házból. Mindig siet. Hiába, az öt gyerek mellett sok a munka. Nem néz a kapu felé, hanem a kis konyhakertbe fordul. Hallja, de nem néz fel a ház tetejére. Gerle madár énekel, jellegzetes búgó hangján. Talán eszébe jut, amikor még ő is a neki udvarló Sándorral együtt élvezte a vadgalamb hívó szavát. Talán nem. Ki tudná megmondani, amikor az ötből három felnőtt gyerek a munka után nemsokára hazaérkezik és éhesen nézik, mi van a sparhelten.

Kapkodva készíti a vacsorának valót. Ugyan még kora délután van, de mire megkopsztja a csirkéket és megfőzi a pörköltöt, meg a főzeléket, máris este lesz. A kakaós kavart tésztát már megsütötte. Ilyenkor nyáron, mikor nincs iskola és itthon van az egész család, a több feladat mellett is nagyon boldognak érzi magát. Nem csak azért, mert itt van vele mind az öt gyereke, hanem ha belegondol, hányan fogják a fizetéskor letenni a konyhaasztalra a borítékot, azonnal nagy nyugalom szállja meg. Ezzel kell kihúzni aztán ősztől tavaszig, amíg ismét be nem segítenek a lányok és a fiú. A ház sarkán őt néző férjét, Sándort nem veszi észre. Nem érzi már meg a nézését. Hiába, sok idő telt el a szerelmes esték óta. Persze nem csak az évek száma, hanem egymás jobb megismerése is úgymond segítette őket a köztük kialakult távolság növelésében. Lehajolva, fenekét a férje felé mutatva sárgarépat próbál kihúzni a földből. Száraz a talaj. Fogja a zöldséget, mint ha a sajátja lenne. Teker egyet a markában

szorított zöldjén, hátha így megmozdul. De az következik be, amit nem akart. Leszakadt. A markában maradtak a levelek. Szó nélkül egyenesedik fel és fordul a ház falának támasztott ásó felé. – Ideadnád? – szólítja meg Sándort, és mutat a szerzámra. Nem lepődik meg a férje láttán. Megszokta a figyelő szemeket. – Ha beleszakítottad, mert ügyetlen vagy, akkor bányászd ki magad – válaszol az ember, akinek már ismét cigaretta füstöl a kezében. A lyukak pedig várják a társukat, amik egészen biztosan nemsokára előjönnek a hasán feszülő ingre, amikor leesik a tüzes hamu. Terike még a vállát sem vonja fel a dorgálásra. Megszokta. Kapja ő rendesen, és folyamatosan. Már nem éri utol. Először, még nagyon régen, rosszul esett neki, de aztán beletörődött. A gyerekeknek legyen minden jó. Az ő élete nem számít – döntötte el az egyik alkalommal, amikor egész éjszaka sírt, és senki nem kérdezte meg tőle, miért? Senki nem vigasztalta, biztatta. Azóta tudja, csak magára számíthat, de itt is jól ellehet, ha csendben, mindenben beleegyezően éli az asszonyokra szabott életet.

Kezében a kibányászott répával és a zöldséggel áll fel, és egyenesíti ki a derekát. Megérzi, a kerítés túloldalán, a járdán áll valaki, és őt nézi. Kíváncsian veti fel a fejét. – Szervusz, Kati! – szólítja meg az utca végén lakó lányt. – Csókolom. – Gyere be. Most sült ki a tészta és egyél belőle – invitálja. A lány szőkésbarna, copfba kötött hajával, nagy seprűs szempilláival nézi az asszonyt, de nem válaszol. Szép ez a Kati – állapítja meg ismét Terike. Kár, hogy ebbe a családba született. Talán lánynak is jobb lett volna, ha van anyja és úgy neveli, mint én az enyéimet – gondolja, de magában sem marasztalja el a szépséget. A szeretet látszik az arcán. – Ez a lány nem tehet semmiről. Azt mondják ezzel meg azzal is jóba volt. Én nem láttam. Bár, ha igaz a pletyka, az én

A gyerekeknek legyen minden jó

nagyfiam is... – járkálnak a hallott mondatok a fejében, miközben a kútnál mossa a levesbe való zöldséget. Az aprólék egy részéből levest is főz. A fia azt jobban szereti, mint a főzeléket. A férjének mindegy. Semmi nem jó neki. Mindent fitymál és őt cseszegeti, de aztán végül jó étvággal megeszi.

– Na, gyere. Nem kell félned. Sanyi bácsi most jött haza. Úgyis a szobában van a sezlonon. Észre sem veszi, ha beugrasz egy tésztáért – int a lánynak. Tudja, nem csak ő, de a tanyaközpontban élők közül sokan tartanak a férjétől. Pedig egyébként nem rossz ember. Ő aztán tudja. Csak kiszámíthatatlan. Mármint másoknak. Mert ő már mindig ugyanazt kapja, de nem baj. Itt vannak a gyerekek és azok kárpótolják mindenért – járkálnak a gondolatai, ami igazából neki fel sem tűnik. Tavaly Budapestről voltak a tanyán egyetemisták. Pszichológusnak, vagy valami ilyennek tanulnak, és magnóra mondvá csináltak velük riportokat. Akkor attól a fiatalembertől, aki vele beszélgetett hallotta, akinek a természete képes ilyenre, az tud hosszú időre is belenyugodni a lehetetlen helyzetbe. Bár ő nem érzi annyira rossznak az életét. Talán amiatt, ami a fejében nap mint nap megfordul? Vagy tényleg így van jól, ahogy van, és vele van baj? Ahogy Sándor vágta a fejéhez régebben, amikor még más volt a köztük a viszony. Igen. Az is előfordulhat. Talán azt hitte, irányíthatja az emberét. Beleszólhat a munkájába. Annak idején meg is mondta mindig azt, ami a szívéen volt és az eszébe jutott. Aztán elromlott az egész.

Na, most már mindegy – zárta le magában az állandóan feltörő gondolatokat. Úgyis tudja, mi a vége. Magát fogja hibáztatni és minden jót odavarázsol a Sándor elé. Majd szeretettel közelít feléje, hiszen lelkiismeret-furdalása keletkezik. Elképzelem, hogy ő az oka a férje boldogtalanságának, ha már éppen az. És miért ne lenne, ha ő a felesége, aki a legnagyobb szerelme volt, most így érez.

Azt is hallotta az egyetemistától, hogy az ember képes ki-
vetíteni a saját érzéseit másokra. Ebből ugyan sokat nem ér-
tett, de a lényegét, azt talán igen – jut eszébe, de máris azon
töri a fejét, miben kedveskedjen Sándornak. – Pszt! – inti
csöndre a belépő lányt. Pedig nem ő volt zajos, hanem az
ajtó, ami nem tudja követni a benne történt változást, és nyi-
korog, mint máskor. – Na, itt van. Egyél, de menj, mert ha
felkel és meglát, akkor... – adja kezébe a kistányért, amire
két hosszú, sötét színű tésztát tett, amit előzőleg a tepsiben
felvágott. – A lány megértően emeli fel a tekintetét Terikére.
Ott áll a virágmintás, viseltes, itt-ott kicsit piszkos, könnyű,
rövid ujjú ruhájában, kitaposott, eredetileg piros szandáljá-
ban a kistányérral és szótlanul néz a hatalmas kék szemével
az élet által megviselt, negyven körüli asszonyra.

A lány tizennyolc éves, és messze még az idő, amikor ő
is gyermeket fog a világra hozni. Ugyan már túl van a sze-
relmen, amibe azt hitte belehal, de mégis most, ahogy áll-
nak ketten a kopott viaszosvászonnal fedett konyhaasztal
mellett, szó nélkül is értik egymást. Terikét eléri a hosszú
szempillájú szemek üzenete. Érti a lány belső szomorúsá-
gát, útkeresését, közben ő egyre jobb kedvre derül. Ugyan
kicsit tart Sándortól, hogy fel talál ébredni a vacsora előtti
sezlonos bóbiskolásból, de ez az érzés a lány szemének a
sugárzása miatt elhalványul. Mintha egy fényképen len-
nének. Úgy áll ott a konyhában a két generáció. Terikének
lánya lehetne K. Nagy Kati. Mint ahogy van is ekkora gye-
reke, nem is egy, sőt három. Akkor még, amikor ő esett sze-
relembe a Horváth Sándorral, korán szültek az asszonyok.
Ő is tizenhét alig múlt, amikor már megjött az első kislány.

– Istenem, de fiatal voltam – fut át rajta, és megfogja a lány
tányért tartó kezét. Az álló kép ellenére mindkettőjükben

kavarognak az események, és az érzelmek. Kati szereti Terike nénit. Szívesen időz nála. Igaz, inkább a kerítésen kívülről beszélgetnek, ami bizony elég nehéz, mert egyikőjük sem nagyon bőbeszédű. Bár talán Terike jobban viszi a szót. Kati pedig néz. A nézése beszél. Az lényegesen többet mond, mintha regényeket mesélne magáról. Most is a szerelme jutott az eszébe. Nem tudja, és nem is teszi fel a kérdést magának. Érti a kakaós tészta frissen sült illatát, és... Igen. Erről jutott az eszébe Jancsi. Akkor is ugyanígy kapott egy kistányér sült tésztát a Terike nénitől. Aztán kimentek a Vámosi szárító mellé és ott ették meg a szöke, vékony, és az ő szemében nagyon szép fiúval. Legszívesebben állandóan ott lógott volna mellette és fogta volna a kezét. Nagyon szerette. Egy évig is együtt jártak, mire megengedte, hogy megfogja a mellét. Pedig Jancsi először nagyon igyekezett volna, de aztán őt is elérte a szerelem. Ő szeretett, és tudott is beszélni. Be nem állt a szája. Számtalanszor csíptette össze két ujjával az ajkait, hogy végre már egy kicsit hallgasson el.

A szárító tetején nagy púpban állt a széna. Az alagút végében hatalmas ventilátor kavarta a levegőt, ami szárította a rápakolt, sárgává lett takarmányt. Ők pedig ezt hallgatták. Aztán, mikor megállt, és csend lett, akkor a vadgalambok azonnal elkezdték a bűgásukat. Pillangó kereste a helyet, ahol nektárt szívhat magába, de miután egy ideig hiába körözött fölöttük, Kati fonott hajára ereszkedett. – Ugye, mondtam én! – kiáltott fel Jancsi – ő is tudja, mennyire édes vagy! – Kérlek, ne kergesd el – suttogta akkor, alig kicsit megmozduló ajkakkal a fiúnak. Érezni vélte, amint a lepke kinyújtott szívójával tapogatta a haját. Ott ült mellette a szerelme, a világ legszebb fiúja és szőkésbarna copfján pedig szép, nagy, pettyes szárnyú pillangó fogadta bizalmába. Soha nem felejt

el azt a kora délutánt. Aztán egyszer a lepke megunt. Hirtenen emelkedett fel és tűnt el a kombájnszerű irányába. Több sem kellett Jancsinak. Átölelte és csókolni kezdte.

Akkor már rendszeresen és sokat csókolóztak, de ő valahogy soha nem tudta onnan folytatni, ahol az előző napon, vagy éppen két órával előbb abbahagyták. Akkor is először próbált kibontakozni szerelme ölelő fogságából, és ahogy közelített az ajkához, azonnal elfordította a fejét. – Na ne, Kati! – kérlelte Jancsi. De ő nem tehetett erről a viselkedéséről. Ő nem tudott csak úgy nekiállni csókolózni, meg hagyni magát ölelgetni. Szerette megsimogatni a fiú szép arcát, ami még ugyan csak kicsit volt szőrös, de nagyon bájos volt ettől. Persze a simogatás is csak olyan K. Nagy Katis volt. Éppen egy nézésnyi időre ért Jancsi arcához, miközben nézett a szemébe és kereste a választ. Mindig azt kereste. – Szeret-e? Hiányzom-e neki, ha éppen otthon van az édesanyjával? Vajon gondol-e rám, amikor megszólal a gerlemadár, és hívja a társát? – ezeket a kérdéseket csak nagyon ritkán, és nem egyértelműen osztotta meg a fiúval.

– Ma reggel, mikor meghallottam a galamb bűgását, eszembe jutottál – mondta az egyik alkalommal a fiú, Kati kérdezése nélkül. – Nagyon fontos vagy nekem, Jancsi – mondta erre boldogan és komolyan a lány. – Igen? – Igen, hiszen válaszoltál egy kérdésemre – és akkor belefészkelte magát a fiú ölébe. Nem csókolózott. Félt eltörni, elillanni hagyni az érzést, ami a lelkét kitöltötte. Úgy érezte, egyébként sem fér el benne az a sok érzelem, amit a szerelem hozott. Ültek a vámosi szarítón felrakott szénaboglya tövében, annyira összeölelkezve, mintha egyek lennének. Őrajta egy vékony kis virágmintás ruha volt, Jancsin pedig nadrág és kigombolt ing. A lerúgott szandálja előttük tótágast állva hevert. A nem messze lévő

kombájnszérűben a magasra púpozott gabonát nézte, amin a verebek lakmároztak. Boldogan mosolygott rajtuk, hiszen még ott a nagy eleség tetején is képesek voltak összeveszni egy-egy gabonaszemen. Jancsi akkor fogta meg először a mellét. Akarta is, meg nem is. Úgy érezte, ezzel valami megváltozik köztük. Már egy hónapja is csókolóztak, mire nem fogta meg a kezét, amikor azok a keblei felé mozdultak. A fiú soha nem volt erőszakos vele. Talán legelőször, de mikor látta rajta a megdöbbenést, egészen más lett vele.

Ahogy ott áll Terikével szemben, nem tud kilépni a visszaemlékezésből. De nem is készíti erre senki. A konyha előtti előszoba udvar felőli ajtaja nyitva van. Kakas kukorékol. – Biztosan megcicerélte valamelyik tyúkot, és azt kiáltja világá – fut át a középkorú asszony gondolatain, és kicsit kihajol az ajtón. A szoba irányába hallgatózik. – Elaludt – suttozja a lánynak, miután észleli a jellegzetes horkolást. Nem fél az urától, hanem tart. Ezt a gyerekek is észlelik. Nem Sándor csúnya és erőszakos viselkedése miatt, amire sajnos, már csak akkor jött rá, mikor késő volt, hanem a veszekedések mindig megviselik a lelkét. Pedig nem volt ez mindig így. Büszke volt az urára, aki jóval idősebb volt nála. Felnézett rá. Őelőtte a tekintélye, ha hívő lenne, akkor talán még az Istenével is vetekedne. De ha hisz is, akkor nem a túlvilágban.

Most, amint visszalép a konyhába és ismét végigfuttatja szemét a szép lányon, aki nem messze a szomszédban lakik, és előtte nőtt fel, egy kicsit saját magát látja. Emlékszik még Kati anyjára is, aki aztán elment. Ő nem bírta. Talán jól tette, talán nem – mélézik el a gondolaton. – Na, egyél! Innen, a tepsiből, a kezedben lévő elviszed – biztatja a lányt, aki nem kéreti magát. Leül a kopott fa székre, a még kopottabb asztal mellé. Háttal a konyhai ablaknak, ami kicsit ki van nyitva.

A viseltes, de tiszta függöny, amint egy bátor légy közelítene, megmozdul. Többsége meg is gondolja azonnal magát, de az egyiknek több esze van, mert ráereszkedik az anyagra és vele együtt hintázik. Terike meglátja. – Üsd le, Kati! Ha Sanyi bácsi meglátja, lesz cudar világ! – nyújtja a fekete gumival ellátott légycsapót. A szemtelen bogár bizonyára érti a szót, mert még mielőtt lecsapott volna rá a végzet, beröppent a konyhába. – Na, a fene egyen meg! – szidja az asszony –, de a franc sem kergeti. Majd kimegy, ha ki akar.

– Apád kint van? – terelné el magát a gondolatai felől. Ismét eltűnt belőle a férjéhez való érzelmes kötődés melegsége. Ha belegondolna, akkor talán még nevetne is rajta, hiszen elég volt hozzá egy semmi légy. Tudja, nemsokára kijön a szobából. Nem szól hozzá egy szót sem, hanem leül az asztalhoz, és várja az ételt. Ő pedig kérdezetgi, már ha lesz mersze, vagy éppen hangulata hozzá. Sándor pedig kiszámíthatatlanul felel. Van úgy, hogy nem csak a történetet meséli el, de a véleményét is kifejti. Ilyenkor nagyon szereti hallgatni. Okos, szép hangon, magyarázva, őt egyenrangú társként kezelve beszél hozzá. Aztán sokszor, inkább legtöbbször, csak rá-mordul. – Hagyj engem békén a kérdezősködéseiddel! Mi közöd hozzá? Foglalkozz a tyúkokkal, meg a disznóval, az a dolgod! – Egyél, egyél csak bátran! Van elég! Aztán, jó-e? – kérdezi közben a lánytól, akinek szintén el-elkalandozik a kakaós tészta harapása közben a gondolata: Ott a vámosi szárító mögött, a szénakazal mellett is volt egy kakas és két tyúk – jut az eszébe. Biztosan a közeli tanyáról szabadultak ki és merészkedtek a frissen aratott búzát őrző szerű felé. Ismerte a nénit, aki ott lakott. Ő is megkínálta mindig, ha arra járt feléje. Na, nem tésztával, vagy ilyesmivel. Hiszen tudta mindenki, ő még a többieknél is szegényebb volt.

De mindig behívta, és készített neki egy pohár vízi cibetét. Az ecetes, kissé cukros vízbe kevés száraz kenyér héját tett, és azt lakmározták kiskanállal. Ő nem nagyon szerette, de amikor kint tűzött a nyári, mindent lelassító nap, akkor igen jólesett neki.

A kakas változatlanul a torkát köszörüli a mögötte lengedező függöny takarásában. Nem tud kilépni az emlékeiből. Szemben vele, a sparhelt ajtaját kinyitó Terike hagyja. Nem kérdezi még egyszer. Tudja válasz nélkül is, a K. Nagy Karcsi, a lány apja kint van, és a gulyát tereli, őrzi a kutyáival. Megcsapja a tűzhely ajtajából kitóduló tüzes forráság. Egyébként is meleg van. Már egy hónapja nem esett az eső, és a július az mindig ilyen. A homloka, háta, hasa szinte mindig vizes az izzadságtól. Legszívesebben levinné magáról a ruhája alatti kombinét, de ez eszébe sem juthat. Ha Sándor ezt észrevenné, akkor volna igazán haddelhadd – mosolyodik el, miközben újabb fahasábot rak a tűzre.

– Nyisd ki jobban az ablakot! – szól a lánynak. Kati feláll a székről. – Biztosan mondani akar valamit, azért nem megy – jut eszébe Terikének. Tudja, a lány olyan pótanyafélének választotta ki, még mikor kicsi lányka volt. Neki szokta a bánatait elpanaszolni, de csak nagy ritkán, és mindig úgy kellett kihúzni belőle. Zárkózott, kevés beszédű lányka volt mindig. Most is valami lehet – néz szembe a kék szemekkel. Próbál mennél többet megtudni az alapos benézéssel, de hiába. Kati kinyitja az ablakot. – Akkor én elmegyek – mondja és nem mozdul. – Valami baj van? – kérdezi az asszony, de nem néz feléje. Úgy tesz, mint akit igazából nem érdekel, csak úgy mellékesen. Hosszú csend a válasz.

A belső szobából a zárt ajtó mögül is utat tör magának az egyenletes horkolás. Nem horkant fel, mint általában mások.

Ő, a Sándor ebben is különleges – jutna az eszébe Terikének, ha nem érezné, valami fontos történt a lánnyal. – Nem, semmi! – jön a válasz. – Akkor jó! – A lány kilép a házból. Lemegy a rövid előlépcsőn. – Csak az apám – mondja inkább magának, de valahogy úgy, hogy ha akarja, vagy érdekli Terikét, akkor ő is meghallja. – Mit mondtál, Kati? – szól utána az asszony, mert nem érette jól. – Semmit. Köszönöm a tésztát – áll meg egy pillanatra, de nem fordul vissza.

Lassan megy a kapu felé. Kezében a még mindig illatos, vaníliás cukorral meghintett kakaós tésztával pakolt kis-tányérral megáll egy pillanatra a töredezett betonjárdán. Újabb szeletet vesz le a kupacról és harap bele. Tanácstalan. Régebben, amikor kint a vámosi szárító mögött a Jancsival ették a kapott sült tésztát, egészen más íze volt – jön elő ismét a konyhában fejében volt, és el nem maradt emlék. A játszótér felé fordul. Már nincsenek ott a kisgyerekek. Leül a homokozó melletti betonszegélyre. A tisztí szálló mellett messze elnézve, ha nem görbülne a föld, akkor a világ végéig is ellátna – mosolyodik el. Tudja, ott a látóhatár végén van az Ecsezug. A juhtelep, ahol a tér melletti legelőn, az öntözőcsatorna mellett Jancsival, horgászás ürügyén keresték a nyugodt helyet. Egyikőjük sem értett a halfogáshoz. Jancsi hozott egy botot, zsinórral, meg ezzel-azzal. Egyszer be is dobták, de aztán már nem figyeltek a piros-fehér csíkos parafa dugóra. Inkább egymást simogatták.

Akkor már mindketten élvezték az ő kicsi, kerek mellének tapintását. Ott, a szénakazal mögött, amikor a kakas kerülgette a két tyúkot, és nem tudta eldönteni melyikhez közeledjen előbb, akkor fogta meg először ott a Jancsi. Nem volt ellenére. Pontosabban, tudta, már nem hadakozhat ellene, és ő is már előzőleg esténként, amikor a konyhában megfürdött

a lavórban, és megmosta magát, majd a törülközésnél, ábrándozott. Elképzelte, milyen lesz, amikor a Jancsi teszi ezt vele, és esetleg meg is csókolja ott, ahol annyira érzékeny, hogy ő is óvatosan dörzsöli meg a törülközővel. Nem fogta meg a kezét a csókolózás közben. Nem a szájára, nyelvére figyelt, hanem a mellére. A balt fogta meg először. Az érzéstől először teljesen megdermedt. Végigfutott rajta egy addig nem ismert forróság. Azt gondolta, dehogy gondolta, hiszen nem volt ideje erre, az első reakciójaként azonnal elugrott Jancsi mellől. Felállt. Az éppen a tarka tyúkon lovagló kakas észrevette és nagy lármázás közepette repült a szérú felé. Ő pedig leseperte a ruhájáról a ráragadt szénaszálakat, de nem nézett a szerelme szemébe. Szégyellte magát. Ha megkérdik tőle miért, biztosan nem tudott volna akkor erre válaszolni. Mint most sem, ha netán erre, a játszótér felé jönne valaki a délutáni meleg tanyaközpontban, és netán érdeklődne tőle valaki iránt.

A múltban járt. A távoliban, hiszen már tizennyolc is elmúlt. Elhatározta, megteszi. Vajon mit szólna hozzá az a Jancsi, aki akkor még ott a vámosi szárító mögött megijedve kérdezte: – Mi a baj, Kati? Fájt? – Ő, mint máskor, akkor sem felelt. Mit is mondhatott volna neki, amikor ő sem tudta, mi történt vele? Mikor aztán már ruháját csavargatva, ez egy rossz szokása, mondta neki az iskolában a Marika néni, a tanárnő. Ide járt nem messze a másik fél utcával szemben, a tanyasi iskolába. Szerette a Marika nénit. De a ruhacsavargatásról nem tudott leszokni.

Akkor is ott állt, és lassan felemelte a fejét. Jancsival úgy, de úgy néztek szembe, mint soha máskor. Akkor azt érezte, bármit megtenne a szerelméért. Álltak a gerlék bűgása alatt, az égető napsugarak fényében, és nem érezték az ülés köz-

Leseperte a ruhájáról a ráragadt szénaszálakat

ben rájuk mászott hangyák keresgélését sem. De az is előfordulhatott, hogy őket is elérte az érzés, és megdermedtek arra az időre. Nem gondolkozott. Nem észlelt semmit sem a környezetéből, csak Jancsit, a szőke, hosszú hajú, vékony, cirmos szemű fiút látta, és tudta, ha most azonnal nem ér hozzá, és nem csókolja, simogatja ismét meg a mellét, akkor talán bele is hal. Nem szóltak, mégis tudták egymás gondolatát. Ott állva nyalta-falta, csókolta őt a maga téblábolásával, tapasztalatlanságával a szerelme.

Most, amikor szinte falja a tésztát a betonszegélyen ülve, ismét átérzi azt a délutánt. Ő nem tett semmit. Hagyta, és élvezte. Kicsit később aztán boldogan simogatta a fiú szőke fűrtjeit, de még véletlenül sem irányította volna érzékeny ajkait oda, amitől rajta rendre végigszaladt az áramütésszerű bódító és mégis felajzó érzés. A nyáron aztán a csatorna mellett már ki is bújt a ruha felső részéből. Alul még nem engedte semmit. Még azt sem, hogy odanyúljon a Jancsi. Neki jó volt a mellének a simogatása, csókolgatása, és már tudta-érezte, mikor jön a belső remegés, ami hol rövidebb, máskor pedig hosszabb ideig tartott. Jancsi nem értette, miért tolja el magától az újra és újra követelő kezeket, ajkat, de aztán később ő volt, aki ismét közelített a fiúhoz. Ő sem tudta, mi történik vele. De azt már igen, hogy a belső tűz és remegés nagyon jó, és utána egy kicsit nyugodtan magában szeretett lenni. Jancsi azt gondolta, biztosan ez is egy K. Nagy Kati-féle hóbort – jut el a történet azon pontjához, amikor mindig elneveti magát. – Miért nem szabad simogatnom? – kérdezte egyszer teljesen kétségbeesve. – Már nem szeretsz? – Buta vagy. Hagyjál! – mondta akkor neki. – Tessék megmondani! – akadékoskodott Jancsi, és közben próbálkozott megfogni és csókolni őt. Nem engedte. Szerette változatlanul, de ak-

kor arra a kicsi időre legfeljebb csak a kezét szerette fogni, és egymás mellett feküdve, ülve a csatorna vizét figyelni.

Egy nagy béka jött fel a puszmány tetejére, ami a meder szélén alakult ki. Itt a lassú folyású víz sodra nem érte el a felszínen összegyűlt miazmát. Az egyik fadarabra ült fel az aránylag nagy, zöld béka, és hangos énekbe kezdett. Elnevette magát. – Most ne neved rajtam, hanem tessék elmondani, miért nem szeretsz? – ágált a fiú. Nem támadásnak vette. Hiszen szerette ő a Jancsit, jobban, mint bárki is gondolta volna. És közben már a csókolózás is hiányozni kezdett neki. Később már nem tett fel ilyen kérdéseket. Kezdték megismerni magukat és egymást.

– Ez elfogyott – tapogatja ki az uja végével a cukros morzsát a kistányérról és veszi a szájába. Elnéz a tisztí szálló végébe, de most lát is, nem csak belülről figyel. A napot kicsi, fekete felhő takarja el. Jólesik a pillanatnyi árnyék. Aztán mire megszokná, hirtelen a semmiből szél támad. Ráfeszül a vékony ruha a testére, és nyomkodja, cibálja az anyagot a mellbimbóján. Magára szorítja a tányért, és úgy siet a szálló előtti tornác árnyékába. A semmiből feltámadt vad szél kergeti a kiszáradt talajt elhagyó mindenféle, még nem régen étellel teli zöldellő, majd megsárgult, barnult növényzetet, az elhajított szeméttel együtt. Az utóbbit jobbra a cigaretta csonkig szívott csikkje adja. Mérgesen cibálja a fák leveleit, ágait. Olyan, mintha elege lenne ebből a punnyasztó hőségből és szárazságból, és elhatározza életre kelti a pusztát. Neki is támad mindennek, amit talál. Kati látja a szél tébolyult rohangálását, hallja vadult üvöltését. Hátával nekidőlve a tornác mélyén lévő fehérre meszelt, itt-ott omladozó vakolatú falnak, nézi az elemek dühtől remegő őrzöngését. Résnyire hagyja nyitva a szemét, hiszen már ég a kékség a

portól és egyéb miazmától, amivel tele lett előtte a tér. A sportpályáig sem lehet ellátni. Sőt, az előbb még ülőhelyül szolgáló homokozó betonszegélye is csak jóindulattal vehető ki. A szél pedig, mikor ráérez saját erejére, még jobban nekiveselkedik. Már mérgeiben a saját farkát kergeti. Körbe-körbe. Először megkerüli az egész tanyaközpontot, majd több részre bomlik, és külön néz ki magának egy tépázni-, megszagatnivaló helyet. A tisztai szálló tűzfalánál sikerült egy deszkát kimozdítani. Alányúl és kiemeli, de nem tudja lebontani. Egy hosszú és rozsdás szeg tartja. Ő egyedül az, aki szembeszáll vele. A szél még nagyobb méreget gerjed. Az eddig csak óvatosan csapkodott ablakot, amit az egyik szobában nyitva hagytak, úgy nekihajítja a toknak, hogy az üveg apró darabokban esik ki a placra belőle. De hiába, a szeg nem adja meg magát. Nyikorog a deszka mozgására, majd nekiesik a fehér tűzfalnak, de azért sem engedi. Ott lóg a maga kopott, zöld színű festékével az arcán a hosszú ereszfa, és várja a következő megpróbáltatást.

A szél most már annyira ideges, hogy szinte tapintani lehet a levegőben a gyilkos pusztítás akaratát. Még nagyobb erővel csap le a tanyaközpontra. Ha el lehetne látni a vámosi szárítóig, akkor nagyot nézne, akinek ez sikerül. Hiszen ott teljes nyugalomban legelnek a közeli tanyáról odalopódzó tyúkok a kakas felügyelete alatt, és a verebek pedig marakodnak a gabona tetején. A szárnyasok időnként megállnak az apró kavicsok keresése, a szénakazal árnyékában megbújó, még zöldellő fűcsomó tépkedése közben, és a tanyaközpont innen nem távol lévő irodája felé néznek. Talán érzik, vagy távolba látók? Ki tudná megmondani, de az biztos, hogy Kati előtt egészen más világ van, mint a kombájnszerűnél. Itt a szél őrzöngve emeli fel és dobja odébb azt, ami

az útjába kerül. Nem akar messzebb menni. A lakótelep, a sportpálya és az iroda, ami mellett a tiszti szálló van, adja azt a placcot, ahol minden dühét kiéli. Rohan, mint akinek elment minden sütnivalója. Először egyenesen, majd körbe, aztán fel egészen a kék égig, a szikrázó napig, amit az Ecsezug felé vezető földút felett megálló kicsi, kerek, sötét színű felhő és a felkorbácsolt poros szemét takar el.

Egy pillanatra hirtelen csend lett. K. Nagy Kati a szálló eresztornáca alatt, a falnak dőlve vár. A háta kicsit libabőrös lett, de nem bánja. Tudja, most még nincs vége. Ez a különleges vihar ilyenkor gondolkodik. Kati ebben nőtt fel. Minden rezdülését ismeri az elemeknek. Azt mesélte a játszótársainak, hogy a szél ekkor döbben rá, saját magát látja az udvarban. Most is az történik. Amikor itt előtte, mint egy megbomlott agyú állat, mindent felrúgva kergette a port, a száraz gázt és fűcsomókat a szeméttel, egyre idegesebb lett önmagától. Hiszen már ő sem látott. Azt gondolta, valakik teszik ezt vele. Látta, hogy egy állandóan és kiszámíthatatlanul előtte tomboló valami mindent felkap, majd elhajítva ledobja, miközben az ő szemét is elhomályosítja az átláthatatlan porfelhő. És akkor hirtelen elé kerül a saját hátsója. Akkor áll le, akkor ijed meg. – Talán búbáj ez vagy egyszerű varázslat? – cikázik át fejében a kérdés. Közben persze meghúzódik a kiszáradt föld árkaiban. Elbújik. A gondolkozáshoz időre és nyugalomra van szüksége. De a szél, a vihar, ha nyugton van, akkor haldoklik is. Nem maradhat hosszú ideig a búvóhelyén. Kati ezt szokta mesélni a társainak, és most is ennek megfelelően vár.

Nem kell sokáig némán néznie a közben kitisztult teret maga előtt. A fekete szőrű kutya, aki az övé, már megtanulhatta volna a kunsági vihar természetét, mert a járda mellett lévő árokban bókászik. – Hol voltál eddig? – kérdezné tőle

a gazdája, de most nem teszi, mert megmozdul előtte a kicsi bokor levele. Nem nagyon, csak éppen hogy. Talán észre sem venné, ha nem várná a beteljesülést. Feketerigó ugrál az összezsugorodott levelek árnyékában. Nem csak a vízhiány miatt ilyen furcsa a bokor, hanem biztosan valamilyen gombaféle is megtelepedett rajta, mert általában ide borítják ki a szálló lakói a vizet a lavórból. A rigó észreveszi a beteg levél mozgulását. Megáll, felnéz a bokor felé, majd a lányra, és be-reppen a sűrű ágak közé. Éppen időben húzódott el. A vihar úgy csap le a környékre, mint még azelőtt egyszer sem. Érezni, hogy minden erejét és mérgét egy csomóba összegyúrva, most meg akarja semmisíteni mindazt, amit talál.

Kati belép a szálló folyosójára. Kénytelen. Először csak a ruhája alját cibálta, a szél majd miután ő lefogta a kezével, akkor már őt magát is taszítgatni kezdte. Nehezen csukta be maga után az ajtót. A piszkos, vizes ruhát régen látott ablakon keresztül hallgatta és nézte a féktelen dühöt, amit saját magának okozott a kunsági vihar. Nagy reccsenéssel feszítette le a deszkát a tűzfalról, és vitte egészen a pálya közepéig, a játszóteret vigyázó farönkből faragott lény nehézsége, ormótlansága ellenére táncolt, mintha bizony bálteremben lenne. A lány megdelejezve figyelte. Vajon meddig bírja, és mikor esik hasra, vagy éppen hanyatt?

Már egy ideje sokat gondolkozik magáról. Az életéről. Hogy mi végre is született ő erre a világra. Talán a kunsági vihar, akit félelmetessége ellenére azért mindig is a barátjának tartott, így akarja tudtára adni... De mit is? - nyomja neki a meleg üvegnek a homlokát, és onnan nézi a kinti felfordulást. - Azt, hogy nem megfelelő, amit csinálni akarok? Vagy éppen fordítva? - A kistányért még mindig a kezében tartja, amin a Terike sült tésztája volt. Az egyik szobaajtó mögött

üvegcsörömpölés zaja próbálja felvenni a harcot a szél tutulásával. Megfordul. Éppen akkor nyílik az ajtó, és alacsony, idős asszony lép ki. Kezében egy szemeteslapát, amin üvegdarabok. – Hát te? Mit csinálsz itt, te lány? – kérdezi tőle, köszönés helyett. Kati ismeri az illetet. – Csókolom Bíró néni – mondja, de a kérdésre nem felel. Az öregasszony rá sem nézve elvonul az épület közepén lévő mosdó-zuhanyzó felé. A lány nem szereti Bíróékat. Tudja, hogy az idős férfi ügyvéd, vagy ilyenféle volt, de már nem dolgozik, csak miután nincs hova menniük, itt ragadtak. Általában olyan maguknak való emberek. Senkivel nem beszélnek, csak amit feltétlenül kell, de akkor is általában követelőznek. – Ja, te vagy az? – szólal meg a szintén kicsi, de púpos ember a nyitott ajtóban. Ezt Kati nem látja, csak hallja, mert már indul ki a ház elé. A kunsági vihar kitombolta magát, és visszament az árokba, meg a föld réseibe kipihegni magát. – Kutya! – hívja a fekete szőrös barátját, amint Terike felé veszi az irányt. – A tányért vissza kell adnom neki. Ki tudja, mikor látom, ha egyáltalán valamikor az életben lesz még rá alkalom? – gondolja.

– Mit kérdezősködsz? Neked mindent tudnod kell, hogy aztán hord a pletykát! – hallja bentől Sanyi bácsi hangos kiabálását. – Dehogynem! Tudom én! Mindent tudok, érted-e? – A lány áll a kerítés mellett, a szokott helyen, és vár. – Ha letenném ide az oszlop mellé a tányért, akkor megtalálja? – nézegeti a helyet, aztán amint arra gondol, éppen a testes félelmetes ember látja meg, akkor talán még őhozzájuk is átjön, és ott is kiabál. – Mi van Kati, talán Terike nénit várod? – szól rá nagy hangon. – Pszt, mert meghallják! – suttogja a fiúnak, aki közben átért hozzá a szemben lévő házból. – Csak nem félsz az öregtől? Talán a Sanyika miatt? – kérdezi csúfondáros arccal. – Mit mondasz? – Semmit, úgymint tudja min-

denki.- Nem értem. - Na, ne már, Kati! Gyere, inkább menjünk sétálni a vámosi szárító felé. - Dehogyan megyek! - Inkább a Sanyikával? - szegezi neki, és szemtelenül néz a szemébe.

Kati ismeri a fiút. Kevéssel idősebb nála. Ő is ide járt a tanyasi iskolába, ahol két padsorral ült mögötte, tehát két évvel idősebb. Összevont osztály volt, hiszen a kevés gyerekek ez is megfelelő. Az első sorban mindig a kicsik ültek, mögöttük pedig sorban a nagyobbak. Nem szerette ezt a fiút, a Karcsit. Nem azért mert bántotta volna, mert olyant soha nem tett, hanem a kivagyisága miatt. Úgy fent hordta az orrát, mintha ő valami nagy főnök, vagy hasonló lett volna. Most is úgy beszél vele, mintha az ő beosztottja lenne. - Hagyjál engem békén! Foglalkozz a magad dolgával! - szól rá. Nem erélyes a hangja, inkább kérlelő. - Na, ne hülyéskedj, Kati! Gyere, menjünk, sétáljunk, vagy tudod mit, gyere be hozzánk. Nincs otthon senki. - Nem megyek veled sehova, és mondtam, hagyjál békén! - Karcsi közelebb lép. Megfogja a lány kezét. Ő pedig erővel próbálja kiszakítani az erős fogásból. - A többiek különbek nálam? - suttozza.

A lány hallja is, meg nem is, mert mögötte megszólalt Terike. - Engem vársz Kati? - Ízlett a tészta? - kérdezi, és veszi el a tányért. - Nem rossz gyerek ez, csak kicsit beképzelt - néz a közben elmenő Karcsi felé. - Engem nem érdekel - jegyzi meg a lány. - Értem én. Igazad van. Bolond egy nép lakik itt - söpri le a ruháját az asszony. Nem, mintha lenne mit letakarítani, hanem ez önkéntelen mozdulat. Kettőjük között ez olyan, mint az ásítás. Kati is végigsimít a sajátján. - Te láttad a Papp Bélát, mikor a mentő elvitte? - Igen. - Nem is mondtad. És mi volt, mit tett az a szerencsétlen? - A csuklója vérzett. Fel volt hasogatva. Azt mondta a Bea néni a mentősnek, hogy belecsapott a Béla bácsi az üvegbe, és az vágta el.

- No, hiszen. - Én ezt hallottam. Többet nem, mert az orvos nagyon bámult és láttam nem örül, hogy ott vagyok a közelben. - Szerintem pedig rájött. - Mi? - Nem mi, hanem mire. - Mire? - A Ferire. - A Ferire? - kérdez vissza a kék szemű lány, és csodálkozik. Mint aki nem a tanyaközpontban él és nem tud semmit a szerelmekről. Egyedül a Terike szokott ezt-azt elmondani neki, meg a tejházban, ahol dolgozik, a főnöke, az Erzsi oktatja ki nagyokat nevetve, amikor már elege van a tudatlanságából.

Most is tágra meredt szemekkel néz az asszonyra a drótfonatos kerítésen át. A dróthálót eredetileg fa oszlopokra szerelték, szegezték. Már igencsak régi lehet, mert a rozsdá nagy részét alaposan megette, természetes lyukak tátonganak rajta. Van olyan, amit színes, műanyag bevonatú dróttal bestoppolt Terike, de azok inkább a földhöz közelebbiek, hogy a csirke, ha netán kiszabadul az elkerített részből, akkor ne tudjon megszökni. Nem mintha valaki is befogná. Hiszen minden háznak megvan a jele. Van, aki a szárnyas jobb lábának szélső ujjából vág le egy kicsit, van, aki más jelet rak a baromfijára. Így aztán, ha netán a szomszéd óljába téved be a jószág, akkor azonnal észre lehet venni, kié.

Az ember gondolatainak száguldása kifürkészhetetlen. Hiszen ez az egész Kati fejében a pillanat tört része alatt rohant végig, amint meglátta az egyik tétován eszegető tyúkot, Terike mögött, amint a veteményesben csipegetett. Tudta a buta állatja, hogy rossz helyen jár, mert egyet csipett a salátalevélből, aztán felemelt fejjel jobbra-balra nézegetett. - Kijött az egyik! - szólalt meg. - Az asszony nem reagált. Ő az utca végében lakó Papp Béláékról akart beszélni. - Biztosan hamarabb hazament, mint kellett volna, és rajta érte a Ferit és a Beát. - Igen? - csodálkozik a lány. - Na, ne játszd itt nekem azt, aki nem tudja? -

Én nem. De miért baj? – Mert mit gondolsz, a Bea mit csinált a Ferivel? – Mit? – kérdez vissza a lány, hiszen a Bea néni az anyja lehetne, úgy, mint a Terike néni. – Mit csinálhatnának ezek? – Hát azt, amit te lányom a fiammal! – Én? – döbben meg. Ismeri a Sanyit. Egyszer beszélgetett is vele késő estig a pályán. Rendes, kicsit szemtelen fiúnak tartotta. Nézi a Terike arcát és akkor jön rá: azt hiszi, hogy ő meg a Sanyika? – Én a Sanyit soha, ő a barátom – nyögi ki, mert nem szeretné megbántani jótevőjét. Önmaga is érzi, a barát szó kicsit sántít. A szájából is hazugságként jön ki, meg egyébként sem tud hazudni. Bele is vörösödik egy kicsit. – Nana, te lány! Tudok, amit tudok, de ezzel én nem törődök. Csináljátok, de gyerek ne legyen, mert szeretlek, de menyemnek mást gondolok – néz kihívóan a lány kék szemeibe.

Kati teljesen ledermed. Egy kicsit megremeg a szája széle. Érzi, mindjárt elsírja magát, de visszatartja könnyeit. Nem pislog, mert akkor azonnal könnyezni kezd a szeme. Erősen néz szembe Terikével, akinek kezében ott van a kistányér, amin a sült tésztát kapta. Botos Jancsi jut eszébe. A szerelme, a saját élete, a tanya és az itt élő emberek, akiktől annyi mindent kapott. A Sanyikára nem gondol. Eszébe sincs. Soha nem számított neki a fiú. Nem volt sem a barátja, sem más. Hogyan is lett volna más, mikor ő eddig még senkit nem szeretett a Jancsin kívül? Az asszony félreérti a hallgatást. – Talán másra számítottál Kati? – támadja szembe a lányt. – De nem hiszem. Ennél azért te okosabb vagy. Sanyika még középiskolába is járt, meg vigyázhatnál magadra jobban is! – Ezt olyan kérdésfélének szánta. Hátha válaszol a lány a felvetésre. De ő nem tud. Már nem piros az arca. De változatlanul az asszonyt nézi. A szeme Terike arcán nyugszik, de szemlátomást ennél messzebb, vagy egészen másfelé lát.

Önmaga is érzi

Kifejezéstelenül, szempillantás nélkül bámul a kerítésen belül álló asszony megviselt, már eléggé mély ráncokkal tarkított ábrázatára. – Ezzel itt szemben! – int a fejével az utca túloldalán álló ház udvarán ácsorgó fiú felé, aki az előbb, még sétára invitálta a lányt. – Csak rosszat lehet hallani felele, de végül is nem az én lányom vagy – hajol le, és felvesz egy földgubicsot. Megfordulva a tyúk felé dobja. – Na, te, hess! – mondja hozzá, és kezében a tányérral ügyetlenül tapsol. – Mert az engem nem érdekel, hogy apád a gulyás. Az is kell. Igaz-e? – De többet tanulhattál volna, és rendesebben kellene viselkedned. Szerintem apád sem örülne, ha megtudná – sorolja, és nem veszi észre. Pedig ott van a szeme előtt. Kati hiába tartotta vissza erőnek erejével. Elindult a kimeredt, pillantás nélküli kékségből az első hatalmas könnycsepp. Lassan duzzadt a szeme sarkában akkorára, mikor már nem volt maradása. Aztán a csillogó gömb utat keresve, elindult az arcán lefelé. A lány nem mozdul.

Változatlanul ott áll a kerítés külső oldalán, a töredezett felületű betonjárdán, és a könnycseppek az álláról a mellén, vagy ha egy kicsi fuvallat kerekedik, akkor lent a faoszlop tövében a szárazságot túlélő gazon landolnak. Most már folyamatos a sós ízű folyadék áramlása. Az arca merev, nem változik. Nem torzul el. Nem húzza el a szája sarkát. Semmitmondó arckifejezéssel néz előre az asszonyra, és hullik a könnye. A valószínűtlenül hatalmas cseppek tenyérnyi helyen áztatják át a vékony, virágmintás ruha elejét. Rátapad a lány mellére. Látható a melltartó-nélkülisége, és hegyes, kicsi mellbimbójának nyomata.

– Hamarabb kellett volna meggondolnod, nem most sírni rajta! – folytatja kíméletlenül az asszony, és újabb követ keres, mert a tyúk nem megy vissza az elkerített részre. – A lány érti,

amit mond neki Terike. Nagy szemekkel néz előre, az insze-minátor messzebb lévő háza felé. Nem mintha látna is valamit. Ez látszik az arckifejezésén. – Ha az én lányom lennél, akkor biztosan másképp lett volna! – rúgott még egyet bele a síró Katiba. – Hess, de dög. Nem mész azonnal a helyedre! – kiabált hátra a szárnyas felé, ami aztán, miután a hátát éppen eltalálta a kődarab, kárálva ugrott át az alacsony kerítésen.

– Na, ne sírj te lány! – fordult a kerítés felé. – Nincs még vége semminek. Van más is a tanyán az én Sanyikámon kívül – nyúl át a félig megbontott drótfonat között és megsimogatja a maszatos arcot. – Ott van a Puder gyerek – jegyzi meg. – Ki basztat itt engem? – szólal meg mögötte a fiatal, külsőre a Terikére hasonlító férfi. Világosbarna haja a fejére simul. Szentelen, kihívó arccal nézi az édesanyját, majd Katit. – Ki halt meg? – szegezi a lánynak a kérdést. Feleletet nem kap. Kati csak a fejét rázza, miközben próbálja a könnyeit felitatni a ruhája szegélyével. – Hát maga, Anyám? Maga ríkat-ta meg? – int a kerítés túloldalára. – Én nem, csak... Neked mást gondoltam, Sanyika! – nyúl a fia hátához, miután úgy érezte, hozzá kell érnie. A fiú elugrik. Hátrább lép és ellenséges hangon: – Mit foglalkozik maga az én ügyeimmel? Nem a maga élete, hanem az enyém. Majd én eldöntöm, mit és kivel teszem azt, amit akarok! – De Sanyika!

– Nem érti? Egyébként is miért ezt a lányt basztatja? Azt hittem, rendes vele! – Igen, de..., nem érdekel a nyomora! – fordulna vissza a fiú. – Te meg, mit sírdogálsz itt anyámon? Menj a picsába! – löki Kati felé. A feje majd kicsattan a vértől, annyira el van vörösödve. Azt nem tudni a méregtől vagy a szégyentől.

A lány könnyei hirtelen elapadnak. Megrántja a vállát. – Gyere, menjünk sétálni – kiabál feléje az utca túloldaláról

Karcsi, de nem figyel rá. Még csak arra sem néz. Egyik pillanatban legszívesebben nevetne, és hangosan kurjongatva rohángálna a tanya utcáin, a másikban pedig, ha volna egy kés a kezében, és mersze is hozzá, akkor szíven döfné magát. Ez a kettősség van benne.

Elindul a tejház felé. Ma már nem dolgozik. Leszámolt. De arra gondol, mégis bemegy az Erzsikehez, aki a főnöke volt, és mindig nagyon rendesen foglalkozott vele. Megáll a ház sarkánál. A nyitott ablak mögül tökéletesen hallható a benti veszekedés. – Megmondtam már ezerszer, ne kavarjon körülöttem! – kiabál változatlanul Sanyika. – Hogy beszélsz anyáddal? Meg ne halljam, hogy ebben a házban üvöltözöl! – szól rá az öreg, nem kevésbé halkán. – Csak magának lehet, igaz? Megmondtam már többször az anyámnak, hagyjon engem békén! – Én kisfiam, csak azt nem akarom, hogy az a kurva az ujsa köré fonjon. – Honnan szedi ezt? – Mindenki tudja, hogy rossz vérű lány! – feleli Terike. – Talán látta, vagy maga feküdt le vele? – Hogy beszélsz anyáddal. Fejezd be, mert mindjárt akkorát kapsz, hogy a nevedet is elfelejted! – zeng a mély cigaretta bariton. – Ugye, mondtam! Megzavarta a fejét a Sanyikának ez a K. Nagy lány – magyarázza az öregnek az asszony. – Most hova mész? – kérdezi Terike. De nem kell egy percig sem gondolkoznia Katinak, azon, hogy kinek szól a kérdés, mert megjelenik a kapuban Sanyika.

– Hát te? Mindent hallottál? – A lány nem felel, de a nézésével elárulja magát. – Gyere. Ne törődj velük! – Én megyek a tejházba. – Addig elkísérlek. – A járda mellett mély árok húzódik. A fiú nekilendül és átugorja. Kati is így tesz. Libben a könnyű, nyári virágmintás ruha alja, és megmutatja kicsi fehér bugyiját. Sanyika szemérmesen elfordítja a fejét. Tetszik neki a lány. Már nagyon régtől. Kicsi gyermekkorukban

már azt gondolta, ő lesz majd a felesége. Mikor copfba kötött haját húzkodta, igazából nem bántani akarta, hanem éppen ellenkezőleg. A pályán át haladnak a tanyasi bolt felé. Előtt, a bejárat felől, a tornácos, földszintes, megviselt épület ajtajánál ketten állnak. Kezükben sörös üveg és cigaretta. Nem néznek a fiatalok felé. Csendben beszélgetnek. Időnként nyikorogva nyílik az üzlet tömör faajtaja, és egy, a tanyán élő asszony jön ki szatyorral a kezében.

Sanyika közben lehajolva kavicsot keres a pálya melletti földes részen. Úgy látszik, ez náluk olyan családi szokás, mert alig tettek meg egy kicsi utat és máris dobálózni van kedve. Kati pedig még vagy öt métert előreemelve áll meg. A bolt felé figyel. Elképzeli, amint Hilda néni a pult mögött állva fogja a nagy, és széles kést és vágja a zsírt. Ezt szerette a legjobban nézni. Amikor könnyedén ráteszi a fehér tömbre a talán nem is éles, de vágni nagyon jól tudó szerszámot, és egy erőteljes nyomással lehasítja a kívánt darabot. Aztán szerette a pult alatti fiókokat is. Pontosabban a csukódásukat. Ott tartották a lisztet és a cukrot. Mikor kimerte egy zacskóba a kért mennyiséget, és a lábával, pontosabban a combjával benyomta, csattant egy olyan puha nagyot, azt is nagyon szerette. Az ivós embereket nem.

Ilyenkor még a kocsmá nincs nyitva. Érthető, hiszen azt csak a munkaidő után lehet látogatni itt a tanyán. De azért ha valaki nagyon akar, akkor tud inni. Hiszen a boltban nem csak sör van elvitelre, de bor, pálinka és vodka is. – Te Sanyika! – szólítja meg a közben mellé ért fiút. – Miért mondják a szüleid, hogy én veled vagyok, vagy voltam? – Mindent hallottam. – Még azt is mondták, hogy kurva vagyok. – Na és? – Szerinted az vagyok? – Mit tudom én – válaszolja hetykén a fiú, és szemtelenül néz a lány arcába. – Nem vagyok

az! – Ha te mondd! Aztán, mint akit egyáltalán nem érdekel az egész, a villanyoszlopra szerelt tányérsapkás égőt kezdi el dobálni. Nem találja el. Az üzlet előtti két férfi felfigyel a csörömpölésre, mert az egyik kavics eltalálja a fém tányért. Nem szólnak rá. – Ez nagy szemétség tőled! – emeli fel éppen egy kicsit a hangját Kati. Még maga is megijed ettől. Ilyen már nagyon régen volt.

Amikor egyszer az iskolában a Marika nénit helyettesítette a városból egy férfi tanár. Ő valamiért haragudott rá. – Utál – mondta otthon az édesapjának, aki aztán be is ment az iskolába. A tanár már az első napon belekötött. – Mi a neved? – Kati – mondta. –

Nem hallom! Nincs hangod, vagy nem tudsz beszélni? – kiabált rá. – Tehát mi a neved? – Kati – felelte hangosabban. – Kati, Kati! Milyen Kati? Vagy te vagy a Kati Kati? – üvöltött, miközben a tanteremben lévők nevettek rajta. – K. Nagy Kati – mondta, és akkor már ömlöttek a könnyei. És ez így ment egész nap. A füzetrel, a könyvvel, a ruhájával, a cipőjével, vagy egyszerűen a lényével állandóan idegesítette a tanárt. A végén aztán felállt, és hangosan azt mondta: – Ebből elég legyen! – Csend lett. Az elsősöktől a negyedikesekig mindenki meglepődött, és őt, na meg a köpcös tanárt nézte. – Gyere ki! – szólt rá. – Nyújts ki a kezed! – Akkor nagyon elverte. Feldagadt a tenyere és vérzett a körme. Annyit kapott a vonalzóval. Aztán az édesapja bement az iskolába. Beszéltek ezt meg azt a tanyán. Hogy mit, és hogyan tett a tanárnak. Mindenesetre már másnap nem volt tanítás, és utána egész héten elmaradt. Nem jött a köpcös sem. A Marika néni pedig még továbbképzésen volt Budapesten. A gyerekek örültek. Akkor Kati egy nap alatt nagyon népszerű lett.

- Apu! Mit tett a tanárral? - kérdezte az apjától az egyik este. - Semmit, ami rád tartozna! - jött a kurta válasz, de ő nem hagyta. Végül aztán Terike néni árulta el. - Ha még egyszer hozzá mer nyúlni a lányomhoz, vagy basztatni fogja, levetkőztetem, és a városig verem a hátát az ostorral, bizony Isten. Azért imádkozzon, nehogy meggondoljam magam, és már most megtegyem. Hiszen maga már verte és alázza a lányomat. Én vagyok tartozásban. Érthető vagyok? - mondta a tanárnak apád. - Jól tette! Rendes ember.

- Régen volt. Akkor még nem volt az ellensége a Terike néni - fordult vissza a ház felé. - Talán most sem az, hiszen a sült tésztát is adta - vitatkozik magával. - Te voltál az, aki dicsekedtél, hazudtál és ezért gondolják, hogy mi ketten... - mondja a fiúnak, miután a felemelt hangra Sanyika nem felel. A dobálást is abbahagyta. - Miért nem hagyta magad! Azért csók volt, azt ne tagadd! - Én veled? Senkivel, csak a Jancsival! Te szeretted volna, de nem engedtem semmit sem. Azt hittem te rendesebb vagy, mint a többiek. Kiskorunk óta együtt voltunk. Veled játszottam a legtöbbit. Milyen sokszor megvédtél a sarkiaktól, akik közül az egyik egyébként most akart velem sétálni, meg más is. Szemtelen volt. De már senki nem segít. Édesanyád milyen rendes volt velem, és látod, ő is megváltozott. Hát mi vagyok én? Ki vagyok én? Az a baj, hogy az apám a gulyás? Vagy inkább az, hogy nem szerettem senki más, csak a Botos Jancsit? Te pedig régebben észre sem vettél. Nekem is tetszettél egy időben. Na, nem úgy, mint a Jancsi, de mégis. De te csak olyan vidd oda, hozd ideként néztél rám. Mások után ácsingóztál. Én pedig felnéztem rád. Nagy és erős voltál, és úgy éreztem, hozzád tartozok. Aztán, mikor láttad a Jancsit mennyire szeretem, azt gondoltad, most már akkor te következel? Mit hittél? Hogy kurva vagyok? Hát nem! Soha! És most már rád sem tudok nézni. Még úgy sem, mint egy

barátra, hiszen még anyukádat is ellenem fordítottad – áll szemben a fiúval, és keményen, de halkán mondja a szemébe. Sanyika arcán lehet látni, nem éri el a lány felindulása. – Te tudod! – vonja fel a vállát, és a pálya közepénél visszafordul a házuk felé. – Pedig jó lettem volna. Jobb, mint a Jancsikád, és nekem motorom is lesz, nemsokára – teszi hozzá.

A lány áll a tanyasi futballpálya közepén. Hosszú, szőkésbarna haja befonva a háta közepéig ér. A lemenő nap éppen eléri még a kitaposott nagy térségen át vezető gyalogutat. A tanya másfél utcájának lakói nem kerülik meg a sportpályát. Keresztül, kicsit átlósan mennek az üzlet, illetve hajnalban és estefelé a tehenészet felé. Katin a rövid virágmintás ruha jól áll. Éppen nem szűk és nem is nagy rajta. Sejteni engedi a domborulatait elől és hátul, miközben érezhető a lapos, puha hasa és vékony, lányos combja. Most nincs a közelében senki, aki megcsodálná valószínűtlenül hosszú szempilláit, ami csak időnként takarja el tengerkék szemeit. A sárgásbarna színt választó gyep vízért könnyörög már majd egy hónapja, de most, amikor a két távoli, háló nélküli üres focikapu között ácsorgó lányt érzi hátán, elfelejtkezik a haláltusájáról. Kati most itt érzi jól magát. Látja és észleli a bolt előtt sörüket szopogató férfiak érdeklődő nézését, de nem engedi elvonni a figyelmét.

Jó így egyedül. Mindentől és mindenkitől távol. Hallja, amint Sanyika után csapódik a kapu. Tudja, egy erős rugó van felerősítve az oszlopra és a keretre. Az húzza be ilyen hangosan és kíméletlenül. Traktor közelít a borjúnevelő felől. Fel kell néznie. Tudja, a holnapi ebédre valót hozzák be a konyhára. Ő is oda járt mindennap. Ha tehette, inkább elvitte haza ételhordóban az ételt. Nem szeretett az ebédlőben enni. Mindig bámulták a férfiak. Némelyik szinte leteperte, felfalta a szemével, amíg oda nem nézett. Aztán vagy elkapták

a fejüket, vagy csúnyán szóltak neki. Némelyik otrombán. Idősebb embereknek nem is tudott mit felelni. – Na, mi van? Kellene valami tőlem is, Kati? – kérdezte az egyik, az ő szemében már idős férfi, hiszen volt már negyven is, ahogy kinézett. – Majd megtudnád kislány, milyen, amikor ki vagy bélelve! – folytatta. Ezek ellen nem tudott soha védekezni. Teljesen leblokkolt. Nem jött ki hang a torkán, de a nagyobb baj az volt, hogy még eszébe sem jutott semmi, amit felelhetett volna.

Pedig akkor még a Jancsi sem volt. Senkit nem engedett közel magához, sőt, eszébe sem jutott. A tejházban beszéltek a többiek az éjszakai álmukat, amik már a szüzességük elvesztése előtt is előjöttek. Amikor leizzadva ébredtek fel, és különleges felszabadultságot éreztek. Neki ilyen soha nem volt. Sem Jancsi előtt, sem utána. Neki csak Jancsival. Igaz, más meg nem volt, és úgy érzi nem is lesz. Ő csak a Jancsit szereti. A Botos Jancsit! Akivel – és miközben a gondolatai elkalandoznak itt a pálya közepén, egyedül állva, lenéz maga elé és leül. Elsimítja a fenekén a virágmintás, alig takaró ruhát, és egy puhább, vastagabb, fáradt füves helyre telepedik. Lábát felhúzza. Térdére fekteteti az állát. Hangyát vesz észre, ami kitartóan dolgozik. Egy száraz fűszálat cipel. Aztán meglátja a többit is. – Már azt gondoltam, egyedül vagy! – mondaná, ha nem lenne magában. – Ti soha nem vagytok úgy! – jut hamar a ki nem mondott gondolat végére.

– Jancsival sem voltam egyedül soha! Ha mellettem volt az a legjobb érzés, amit eddig megéltem, de ha dolgozott, vagy otthon volt Madarason az édesanyjával, nekem akkor is itt volt mindig – söpri le akaratlanul a bal mellén a ruháját. Éppen csak egy simításra. Ami elég ahhoz, hogy a gondolatai elakadjanak. Mikor először megengedte a fiúnak, hogy hozzáérjen, akkor érezte azt, amiről azt gondolta,

az a szerelemmel együtt van. Aztán Erzsi a tejházban sok mindent mesélt. A maga természetes szókimondó módján világosította fel. Kati pedig hallgatta. Mit is tehetett mást. – Mennyire más az Erzsi, mint én – szúrta le magában a következtetést. – Én csak a Jancsival tudom csinálni, és csak vele érzem azt, amiről az Erzsi beszél. – Akkor még majd minden nap ott voltak elbújva a vámosi szárító mögött, hétvégén pedig Ecsezugon túl, a bomba tér közelében, a csatorna partján.

Ahogy ott ül a még talán két hete is zöldellő füves pálya közepén, és az apró hangyákat nézi, amint szorgoskodva a testük többszörösénél nagyobb leveleket cipelnek, az egyik pillanatban majdnem könny szökik a szemébe, a másikban pedig legszívesebben felugrana és ugrálna. Na, nem örömeiben tenné, hanem a belső feszültséget oldandó. Apró fadarabot vesz fel. Azzal kezd rajzolgatni az előtte már kiszáradt fűcsomók alatt kilátszó földes felületen. – Jancsi – írja le, lassan rajzolva a betűket. Utána egy vízszintes vonal és Kati következik. Régen, amikor az árokparton rajzolták a szíveket és a neveket, azt is odaírták, hogy egy pár. Örökre. Most megáll a keze. Nem folytatja. Kézfejjével megtörli a szemét. A neveket nem bántja. Ott van előtte a szép gömbölyű vonalakkal földbe vésett írás. Azt nézi. – Akkor ott, és majd két éven át, amíg a Jancsi anyja bele nem avatkozott, azt mondták örökre. Talán még most is szereti, de már nem úgy – kalandozik el ismét. Ezt már számtalanszor végiggondolta, de igazából soha nem jut vele semmire.

Motoszkálásra lesz figyelmes. Nem mesze tőle gólya lépdel hosszú, vékony lábain. Fejét előrehajtva, a csőrével a földet piszkálgatja. Kati érdeklődve nézi. A pálya jobb oldalán van egy kicsi horpadás. Ott a fű is megmaradt zöldnek. Ott kotorászik a madár. A gólya észreveszi a lányt. Most

Ecsezugon túl

mindketten, egymásra szegezett tekintettel, mozdulatlan-ságba merednek. A madár nem tudja eldönteni, veszélyes-e a helyzet, vagy sem. Kati pedig nem szeretné, ha elrepülne a közeléből a gólya. Eddig jó volt egyedül, de most, amikor meglátta a közelében kajtató, fehér tollazatú madarat, nem szeretné, ha itt hagyná. Hosszan nézik egymást. Aztán a madár a legtermészetesebb módon megint nekiáll, és a zöld fűcsomók között keresgél.

Annyira csend van a tanyaközpontban, hogy a házak felől idehallatszik a tyúkok kárálása, kakasok kukorékolása. A két söröző újabb sörös üveggel tér vissza a boltból, miután az előző elfogyott. A tehenészet felől időnként a traktor pöfögő hangja jut el a pályáig, de az istállók fogságába esett hang már csonkán ereszkedik a gólya és a lány közé. Az úton közeledő busz hangja hamarabb elér hozzájuk, mint a felismerés. Már késő délután van. Az esti busz közelít, ami a városból indul. Katinak eszébe jut a főtéri buszmegálló. Jancsival egyik alkalommal, mikor lekésték az esti járatot, reggelig ott vártak. Nem volt váróterem. A féltető alatt, a fapadon ültek. A fiú szívta a cigarettáját, ő pedig oldalról gyönyörködött benne. Nagyon szerette, ahogy cigarettázott. Ahogy rágyújtott. Nem lehajolva gyújtotta meg a Szimfóniát, hanem hetykén, fejét kicsit hátravetve. Előtte szőke haját elsöpörte az arca elől, aztán nagyot szívott a cigiből. Kimondhatatlanul nagyon szerette Jancsi füstös, nikotinszagú leheletét, csókját. Ha valami nem tartotta volna vissza, akkor minden cigaretta után hosszan csókolózott volna vele. De így csak ült a fapadon és oldalról nézte az ő szerelmét. Akkor már le is feküdtek egymással. De ott akkor éjszaka nem történt semmi. – Te, Kati! Anyám már felnőtt férfiként néz rám, képzelj el. – Na, ne mond. Te vagy egy nagy nagy férfi? – nevetett jókedvűen,

hiszen a fiú ezt nagy büszkeséggel jelentette ki. – Igenis. – Talán te szúrtad le a malacot? – nevetett még mindig. – Hiába viselkedsz így velem. Tudok, amit tudok! – durcáskodott Jancsi. – Na, és honnan tudod? – Mondta? – Nem, hanem képzelheted, már egy hete minden este – kezdte magyarázni – a vacsora mellé letesz egy üveg sört is. – És megiszod? – Hát persze, hiszen azt mondja, az nekem megjár, mert egész nap dolgozok. – Na, azért nem egész nap. Ha csak én is nem a munkádhoz tartozok – visszhangzott akkor már a kicsi, féltetejű nyitott buszmegálló a nevetéstől. – Rendesen dolgozok én, és bele is fáradok, Kati. – Tudom – simogatta meg a kézfejét a fiúnak –, csak ugratlak Jancsi – Miért? – Nem tudom. Jó kedvem van. – Akkor nem érdekel, hogy az anyám felnőttnek tart? – De igen. Ezt én már régen tudom. Azért sört nem kellene innod – nézett a szemébe. – Ha majd a feleségem lesz, akkor nem iszok. – Az jó lesz. Nem szeretem a szagát sem. Én talán bele is halnék, ha meg kellene innom egy üveggel. – Én nem csak a sörről, de bármiről lemondanék, ha kérnél – fogadkozott. – Hiszen még rá sem szoktál, és már úgy beszélsz, mint a Józsi bácsi.

– Mindketten ismerték a tanyán a Józsi bácsit, aki bizony rendszeren ivott. Majd minden héten alaposan berúgott a kocsmában. Akkor aztán az egész tanya tudta, hiszen részben hallotta is a fogadkozást, csak hogy ez alkalommal még utoljára bocsásson meg neki a Joli néni, a felesége. Másnap reggel hajnaltól már a kertben dolgozott olyankor, mintha kőfejtőben lett volna. Ami a szikes, még nagy ütleggel is nehezen szétverhető, kemény, fej nagyságú göröngyöket nézve nem is volt túlzás. A kezében egy tízkilós nagykalapács, a fején az elmaradhatatlan barna kalap, mellette a kerítésnél pedig zöld üvegben víz. Verte, ütötte a kőkemény anyagot, aztán

gereblyével igazgatta. Aki elment a drót mellett, odaköszönt. Illendőségből. Tudta, úgy sem hallja meg, vagy ha igen, akkor sem felel. Most vezekel. Ő és a föld. Olyankor egyedül a föld volt a társa, és egyben az ellensége is. Legalábbis partner volt abban, hogy úgy viselkedjen. Nehezen adta meg magát. – Fáradj csak barátom, ha már tegnap felöntöttél! – sugallta Józsi bácsinak. Ő pedig a feje fölé emelte a nagy súlyú kalapácsot és lecsapott vele. Némelykor még szikrázott is a szik eme csodája. Hiszen ha vizet kapott az égtől, vagy a lavóról, akkor sem ázott el, hanem nyári korcsolyapályát szimulált. Az aztán úgy ráragadt a cipőre, vagy esés után a nadrágra, hogy művészet volt letakarítani. A tanyán, minden ház előtt, a lépcsőn oda volt készítve egy kés. Sok helyen fakés, de a csorba, elgörbült, rossz minőségű acélból készült sem volt ritka. Ezzel kaparták le a marasztaló sarat. Ez most nem jut eszébe Katinak.

A busz hangjának megérkezésével együtt arra az éjszakára gondol, amikor Jancsi éjfél után elkezdte csókolgatni. – Hagyjál! – szolt rá, és tolta el magától. – Inkább beszélgesünk! – Nincs itt senki! – ellenkezett a fiú és újra próbálkozott. – Nem érdekel. Tudod, hogy én nem olyan vagyok. – Milyen? – Hát olyan. – De milyen? – Az, akinek csak gondolsz egyet, és máris nekieshetsz. – Én csak csókolózni szeretnék. – Jól van, de ne itt akarj! – Hiszen senki nem látja. – Honnan tudod? – Hát van itt valaki rajtunk kívül? – mutatott körbe. – Lehet. – Hol lehetne, ha nincs senki sem? – El van bújva, és leskelődik. – Na, és? Mit látna? Hogy mi szeretjük egymást és csókolózunk. – De én mások előtt nem csinállok ilyet. – Pedig volt, amikor a vámosi szárító mellett a kombájnszérűből látták. – Ez nem ér! – nevetett fel hangosan, és kifutott az épület elé az útra. A kevés utcai lámpa pislákolva próbálta legyőzni a sötétséget. Nem sok sikerrel. Közvetlenül előttük az út betonfelülete megmutatta a repedéseit is, ahogy a fény

ráesett, de egy kicsit odébb már csak feketeséget lehetett látni. továbbment a sötétbe. Ott aztán leguggolt az útra és várt. Arra gondolt, mennyire szereti a Botos Jancsit. Szereti a mosolyát, a szép szemét, az arcát, és azt, hogy lehet őt ugratni. Olyankor annyira szeretnivaló, hogy legszívesebben megfogná a kezét és a világ végéig futna vele. Ott aztán lefeküdnének egymás mellé és néznék az elvonuló felhőket, vagy éppen a madarakat, amik lenézve nekik énekelnének. Ott fekéüdnének, fognák egymás kezét, és közben hallgatná a Jancsi hangját, amikor egy újabb elméletét mesélné el. Olyankor nem figyel arra, amit mond. Hiszen kit érdekel? A hangjába burkolózik bele, és melegség önti el. Ahogy ott fekéüdnének a fűvön és fognák egymás kezét, akkor úgy érezné, legjobb lenne meghalni, mert ilyen soha többé nem lesz. De aztán a melléhez nyúl, és a szíve dobbanása egy pillanatra kihagy. Utána nagyot dobban, de már tudja, most egyikek lettek.

Kiszakította magát az álmodozásból. Guggolt a töredezett betonfelületen, és várta a fiút. Ő pedig lassan előjött a tető alól. Rágyújtott egy újabb cigire. Elpöckölte a kioltott gyufát. – Kati, hol vagy? – szólt bele a sötétbe. Csend volt a felelet. Mindketten szótlánul vártak. Jancsi a cigarettáját szívta, ő pedig, miután elfáradt a térde, leült a nyári meleget magába záró betonra.

– Azt hiszed, nem látlak? – dobta el a csikket a fiú és rátaposott. Majd elindult balra, a lánnyal ellenkező irányba. Akkor megijedt. Mi lesz, ha nem találja arrafelé és elindul a kórház irányába? – Itt vagyok! – suttogta, de a csend miatt messze hallatszott. És akkor, ott a sötétben már csókolóztak. Hajnalig. A tető alatt, a buszmegálló védelmében, a padon ülve, a főtéri fák között sétálva, az utcai kandeláber lábánál, miközben a lámpa sárgásra festette a bőrük színét.

Mikor felkelt a nap messze a horizonton – amit ott a város szívében csak elképzelni tudott – annyira sajgott az ajka, hogy szinte nem is érezte. Keveset beszéltek. Ami nem csoda, hiszen a szájuk akkor egészen mással volt elfoglalva. Hajnalban azért egy percre abbahagyták a folyamatos csókolózást. – Egyszer, még régebben, kimentem Apuhoz egy napra. Hívtott, és gondoltam meglátogatom. A Kormos és családja, tudod, a kutyánk már messziről észrevett és boldogan rohant felém. Mind az öten ugráltak fel rám. Alig tudtam menni miattuk. – Ezt most miért meséled? – kérdezte tőle Jancsi, és közben rágyújtott. Ő pedig akkor is nagy szemekkel bámulta és csodálta, ahogy szájába veszi a cigarettáját és hetykén tartva a gyufa lángjába, nagyot szippant. – A hajnal miatt. De várj egy kicsit – felelte neki. – Reggel aztán az állatok mozgólódására ébredtem. Kint a földön aludtunk. De jó puha volt, amit apám alám terített és nem is fáztam, sőt, inkább melegem volt a könnyű szőttes alatt. – Tehát – sürgette a fiú, és közben mögé került és hátulról ölelte át. – Nem bontakozott ki. Jó volt érezni Jancsi füstös leheletét a nyakában. Egy kicsit még el is felejtette, mit szeretett volna mesélni, ahogy az érzés végigszaladt rajta. Fészkelődve dőlt hátra. – Nana! Feldöntesz, Kati! – szólt rá évődve a fiú, de őt ez hidegen hagyta. Még jobban hátrafesztette magát. Végül aztán leültek. Jancsi a padra, ő pedig az ölébe. Szemben egymással, mint kislány korában az édesapjával, amikor lovagoltatta a térdén.

Jól emlékezett ezekre a szép estékre. Akkor már egyedül, illetve az anyja nélkül voltak. – És mi volt? – mozdította ki Jancsi a gondolatok útvesztőjéből. – Addig még soha nem voltam kint hajnalban a pusztán. Az egy csoda, Jancsi! Olyan három-négy óra lehetett. Kicsit hűvös volt a levegő és enyhe szellő fújdogált. A takaró melegéből kibújva azonnal felvet-

tem magamra a pulóveromat. A madarak mondták a magukét. Nem tudom, honnan jöttek elő, hiszen az ágotai kicsi erdő is elég messze volt a legelőtől, de ott repkedtek felettünk és ugráltak a földön. Keresgéltek, és közben megállás nélkül csiripeltek. Egyik így, másik úgy. Már nem volt teljesen sötét, de azért még nem lehetett messze látni. Ott ültem a puha ágyamként szolgáló szűrőn, és azt vettem észre, hogy messze keleten az égbolt halvány rózsaszínűvé válik. Néztem, és nem jutottam szóhoz, annyira szép volt. Közben azt vettem észre, hogy a madarak elhallgattak. Nagy lett a csend. A marhák is megálltak és mozdulatlanul vártak valamire. Apám sem mozdult. Én pedig teljesen megdelejezve néztem kelet felé, mert éreztem valami történni fog. Na persze, lehet, hogy már utólag gondolom ezt, de mindegy is. Nem tudtam én sem megmozdulni. A madarakat sem láttam felettem repkedni. Ha egy el is suhant fent, akkor sem csivített, mint előzőleg. Minden mozdulatlan volt – állt meg a mesélés közben, hiszen akkor ott, a főtéren szintén csak az ő hangjukat lehetett hallani.

– Te, Jancsi! Akkor ott olyan csend volt, hogy talán még bele is sajdul a fülem, ha nem dobogott volna olyan gyorsan a szívem. Úgy éreztem magam, mint amikor egyszer cirkuszba vitt el az apám. Előtte soha nem voltam még ott, és mindenfélét képzeltem. Ültünk a fapadon. Elöl, a porond bejárata mellett a zenekar csinálta a zenét, és én nem tudtam elképzelni most mi lesz. Akkor is visszafogtam a lélegzetem, pedig a trombitás és a cintányéros elég hangos volt. De mégis úgy éreztem, ha akkor valamit elmulasztok, akkor az már soha többé nem jön vissza. Apám észre sem vette. Pedig majdnem megfulladtam. Annyi ideig nem vettem levegőt. Aztán végül már nem bírtam tovább és nagyot sóhajtottam. – Mindjárt kezdődik – hajolt hozzám apám. – De nem hittem el neki.

Azt gondoltam, már nem is lesz itt semmi, csak egy nagy becsapás az egész, de mégis vártam. Vártam a bizonyosságot. Hogy derüljön ki az a valami, aminek itt történnie kell.

– A gulyánál nem volt cirkusz, ugye? Vagy oroszlán jött feléd? – évődött vele Jancsi. – Nem. Nem érted. – De, igen – meg akarta csókolni, de a lány először mesélni akart. – Nagyon nagy csend volt. Mindenki várt. Várta a valamit, amit még akkor nem tudtam, mi az. Aztán egyszer csak, nem sok idő után, keleten, a látóhatár szélén, előbukkant hatalmas, vörös labdaként a nap. Felkelt. Új nap érkezett. A madarak, a marhák, a bogarak, minden csodálkozva és boldogan keltek életre. Ismét csivitelni kezdtek, az állatok nagyokat bőgtek és kanyarítottak a zöldellő legelő friss fűéből, miközben mindenki tüsténkedni kezdett. Apám is elindult a gémeskút felé. Már nem a szél csörgette a láncot, ami a gém végéről lógott le, hanem apám húzta-vonta az ostort, hogy tiszta vízzel töltsse meg a vályút.

Ott ül a tanyaközpont sportpályájának közepén, és kaparásza maga előtt a lekopott földes részt. Kicsi fadarab van a kezében. Nem tehet róla, hogy gondolatai vissza-visszajárnak a Botos Jancsihoz. Hangos szerelmes beszéd zökken ki a múltból. – Béla! Hát tudod, hogy én téged mennyire szeretlek! Hogyan is képzelted ezt rólam? Én egy napig sem tudnék nélküled élni, drága uram! Annyira megijedtem. Arra gondoltam, ha neked bajod történne, akkor én azonnal utánad halnék! – mondja az asszony a hasonló korú férjének, akivel összeölelkezve mennek el Kati mellett. Nem néznek rá. Szinte észre sem veszik a lányt. A férfinak mind a két keze csukló magasságban fehéren világít a kötszertől. Be van kötve. Vastagon, több rétegben tekerték rá az anyagot. – Tudom én, tudom. De akkor, mégis miért mondogat-

ják nekem, hogy te meg az a fiú? – Pszt! Ilyen butaságról ne is beszéljünk – hajol eléje a felesége és szájon csókolja hosszan a kerek fejű férfit. – Inkább igyekezzünk haza és... – suttog szemben vele, miközben megfogja a Béla arcának két felét és maga felé húzza. – Csak a kezed van bekötve, drága uram! – évődik vele, és nekiindulnak.

Nehezen lépkednek. Így összeölelkezve, nem is könnyű ez. Kati már nem egy alkalommal látta ezeket a színi előadásokat. Bea nénit még kedveli is. Őt rendes, segítőkész, jószívű embernek tartja. Azt, hogy mit tesznek a házukban, vagy kint a kukoricásban, őt nem érdekelte soha. Most is, amikor hallja, hogy miről beszélgetnek, már nem csodálkozik el úgy, mint régen. Akkor úgy gondolta, az olyan idős emberek, mint a szomszédban lakó Papp Béla bácsi, na, meg a saját apja is, már nem akar senkivel sem lefeküdni. Amikor először döbbsent rá, hogy bizony azok is tesznek olyant, amit ő nagy szerelemmel, a Jancsival, még egy kis hányingere is lett.

Ezek szerint mások is a tehenészetben, a tanyán! Előtte el sem tudta képzelni ezekről a nagy hasú, lógó bőrű férfiakra és asszonyokra, hogy csókolóznak, és egymással vannak az ágyban, vagy esetleg máshol. Hosszan néz Bea néniék után. Sűrűn megállnak, és szembefordulva egymással, összeölelkezve csókolgatják a másikat. Béla bácsi válla fölött lesi az asszony a lány nézését. Felhúzza a szemöldökét és mosolyog Katira. Ő pedig visszanevet. Leporolja magáról a ráragadt elszáradt leveleket, miután felállt. Már elment a kedve az egyedüllétől. A golya is elrepült már. Valahol kint van biztosan a rizsföldeken, és ott keresi a halakat, békákat magának és szárnyaikat próbáló két fiának.

Érzi a bolt előtt söröző két férfi nézését. Nem szereti, amikor így mustrálják. – Azt hiszik a szemetek, hogy mindenki-

vel kefélsz Kati – vetette oda feléje tavaly a tejházban a szóki-
mondó Erzsi, aki a főnöke volt. – De én csak a Jancsit szeretem!
– suttogta. Alig lehetett hallani a gépek hangjától és az edé-
nyek, tartályok csörömpölésétől. – Tudom, tudom, kicsim! De
ezek, akik ácsingóznak utánad, kitalálják, hogy megízéltek,
és ezzel dicsekednek. – Kati, aki egyébként sem bőbeszédű,
akkor teljesen elnémult. – Én ezt nem hiszem. Miért tennének
ilyent? – szólat meg egy jó idő múlva. Erzsi a mutatós, vékony,
szép keblű, szőke, elvált asszony ismerte a lányt. Tudta, a fél
órával előbbi megjegyzésére szólt a válasz. – Nem hit kérdése
ez kicsim! Azt beszélnek, hogy az kefél meg, aki akar!

– Jancsi is hallotta? – tette le akkor maga mellé a nagy
füles tartályt, amit éppen elmosott. – Annak már mindegy
Kati! – kapcsolta le a hangos zúgással járó szivattyút. – Ne
törődj vele. Az a fontos, hogy nem úgy van, azt kész. A sok
anyámasszony katonája nem mer szólni, ha kell neki valami,
ehelyett inkább kitalál. Engem is megbaszott már az egész
tanya, meg a város, aztán még a jó Isten, ki nem – nevetett,
de a keserűség látható volt az arcán.

– Pedig talán némelyik jó is lett volna. De mikor a köze-
lembe ért, akkor még hangja is alig volt. Csak a szemüket
meregetik, mint a marhák! Na, itt van, ni, az egyik! – monda,
mikor az ajtóban egy fiatal, fekete hajú, jóképű férfi jelent
meg. Egyikőjük sem szólt. Csinálták a dolgukat. Úgy tettek,
mint akik nem tudják, van-e valaki még rajtuk kívül a he-
lyiségben. Erzsi a rövid, fehér köpenyben, háttal a férfi felé,
nagyokat hajoldozott. Nem csak a combja látható, de a bu-
gyija is. Időnként oldalról elkapják az ajtóban álló tekente-
tét. Bizony az mindent elmond. – Na, mi tetszene? – fordult
hirtelen a férfihoz. Ezzel tudtára adta, hogy eddig is látta őt.
– A Kati...- szólalt meg a fiatalember. – Jó helyen van, ahol

Ne törődj vele!

van – vágott a szavába. – Nincs titkunk előtte, ugye? – Igen, de mégis, szeretnék, valamit! – Otthon kisfiam! Otthon a feleségednél, ott szeress. Oda menj, ott a helyed! – oktatta ki nem kemény, hanem inkább szeretettel a hangjában. Ez a kettőség teljesen elbizonytalanította a jóképű férfit.

– Én, csak...– kezdett volna magyarázkodni, de nem volt ideje rá. Erzsí kivette a kannát a kezéből és alátette a kifolyószeleplek. Aki befizetett a központban, az vihet haza mindennap friss tejet. Nem kell ehhez sok adminisztráció. Mikor megkapják a havi listát és végigfutják, azonnal kiderül, ki az, aki nem fizetett. Abban a hónapban, ha elő is kerülne, akkor sem kap, ha csak nem nagyon szegény és nincs jókedve az Erzsinek. Mert ha mindkettő fennáll, akkor még üzen is, hogy jöjjön, és hozza a tejhordó kannáját. A férfi szerepelt a befizetők között.

Megtöltötte a kannát és úgy adta a kezébe, hogy közben még ki is loccsant egy kicsi belőle. Rá a szép arcú fiatalember nadrádjára. – Nem tudsz vigyázni? – esett neki szenvtelen hanggal. – Na, gyere be, mindjárt letakarítom. – A férfi letette a sárga téglaburkolatú padlóra az edényt, és követte Erzsit hátra a mosdóba. Kati pedig végezte tovább a dolgát. Az edények elmosása után a placc következett. Majd a teljesen tiszta tejházat még egyszer végigtörölte tiszta, mosószeres ronggyal, és az addig nyitva tartott ablakokat kezdte félig becsukni. A gondolatai közben teljesen lekötötték.

Akkor már visszajött a kórházból a Jancsi. Több mint egy hónapot volt bent. Nagyon várta. Ugyan nem tudta, mire kellett az egész, de abba ő nem szólhatott bele. Igazából nem tudott semmit sem. Hogy mi történt, azt az Erzsitől tudta meg. Amikor a nadrágtakarítást végezték hátul a mosdóban, ahol az öltöző is van, ő akkor is azon törte a fejét, vajon hi-

het-e a főnökének? Sok minden kavarog a fejében már egy napja, amióta elhatározta, megteszi. Hónapokig gondolkozott rajta. Az egyik nap reggel, mikor felébredt, akkor azt mondta, szó sem lehet erről, de aztán, amikor bement a munkahelyére, vagy éppen beszélt, esetleg összefutott valakivel vagy meglátta Jancsit, megérezte a férfiak szemtelen nézését, régi iskolatársai kötekedő beszédét hallotta, akkor azt mondta magának: Ebből elég. Megteszem, aztán vége!

Először is bement az irodába és leszámolt. – Erzsi még nem is tudja – néz a bolt sarkán túl, a tejház felé. A nap már nem látszik az út melletti nyárfáktól, de még érezni a nyári forróságot. Ezt az időszakot szereti nagyon. Megáll a száraz földdel elegyengetett makadám mellett, a járdán. Tudja, hogy most be kell mennie az immár volt főnökéhez, de nehezen teszi. Erzsi biztosan beírta a nevét meg az óráját a nyilvántartásba, holott már nem kellene. – Talán megmondták neki! – bizakodik. Az iroda felől egy ponyvás tetejű Raj Gaz közeledik. Hátrább lép, mert nagy porfelhőt húz maga után. Nem volt elég gyors, mert amint elmegy előtte, a vastag, átláthatatlan, szálló por teljesen beburkolja. Elkezd futni az üzlet eresze alá. Ezen az oldalon nincs senki. A bolt bejárata a pálya felé néz. Itt egy ajtó van, amin nagy lapos vas, lakattal állja a hivatlan betolakodó útját.

– Gyere, Kati! Mutatok valamit és motorozunk egy kicsit! – szólítja meg a felhő mögül egy hang. Gyorsan kitisztul az út feletti levegő. Egy hangosan, vékony hangon berregő, egyben ülésű mopedon, lábát letámasztva az agronómus Feri ül. Mosolyogva nevet a göndör, világosbarna, hosszúra nőtt hajfürtjei alatt. Kati most nem sértődik meg. Kedveli ezt az embert. Van benne valami, ami bizalmat ébreszt benne. Már máskor is motorozott vele, és nem volt soha

szemtelen. Mikor hátulról átölelte és magához szorította, érezte felőle is a dohányillatot, amit a Jancsiban is annyira szeretett. – Nem, mennem kell az Erzsihez – hárította el, de azért a motor felé lépett. – Na, gyere, ne kérsd magad! Úgy tudom, leszámoltál és már holnap nem is leszel.

– Honnan tudod? – Hogy leszámoltál, azt az irodából. – Azt, hogy holnap...- mert tényleg elmész? – Még nem tudom. – Akkor miért léptél ki? – Ott áll a motor mellett, miközben Feri ül a berregő masinán és mindketten egymás szemében kutakodnak. Kati feladja. Nem lát semmit a férfi erősen szőrös ábrázatából. – Mert úgy gondoltam – és felrántja a vállát, mint akinek nem fontos. – Na, gyere! Mutatok egy nagyon érdekeset! – és lesöpörte maga mögött a poros műanyag ülést. Tíz perc múlva már kint haladnak a kukoricatáblák között. Feri ügyesen kerülgeti a nagyobb bukkanókat. Kati pedig, mint szokta, a vékony, nyári, virágmintás ruhájában, rásimulva a férfi hátára, átkarolva kapaszkodik. – Arra nézz! – mutat jobbra fel, és látja, amint a vércse magasra szállva köröz. Tökéletes szemével pockot, egeret keres, amire aztán lecsapva megszerzi a családjá napi élelmét. Előbb nagy köröket ír le a kukoricatábla fölött, majd egyre kisebb terület felett repül. Aztán hirtelen eltűnik előlük. – A lucernásba csapott le – kiabál hátra Feri. Özcsalád áll előttük a földúton. Látják a közeledő motort, de nem ugranak azonnal bele a silókukoricásba. Először érdeklődve néznek nagy szemeikkel rájuk. Talán arra számítanak, hogy nem feléjük mennek? Vagy a sűrű kukoricaszárak közül kiérve az útra, rácsodálkoznak, mennyire nagy a világ, hiszen messze látnak! Ki tudná megmondani. Mindenesetre a Feri a gázt akaratlanul kicsit visszaveszi, ahogy közelítenek feléjük. – Csak vaddisznó ne jöjjön, mert akkor az nem biztos, hogy elszalad! – har-

sogja túl a motor hangját és nagyot nevet hozzá. De Kati már nem figyel rá. Élvezi a robogást, a sebességet, az erős, izmos férfi testét, ami biztonsággal tölti el. Becsukja a szemét. A nap már éppen csak az utolsó sugaraival éri el az arcát, de még az is jó meleg. Már nem forró, mint nappal volt, hanem simogató.

A motor berregésén túl is hallja a nagy csendet, ami körülveszi őket. Haját, amit reggelenként ügyesen és aprólékosan copfba köt, lengeti a felkavart levegő. Legszívesebben soha nem szállna le a motorról, ha az ilyen sebesen gurulna alatta. A kanyaroknál sem nyitja ki a szemét. Szinte összenőve Ferivel dől jobbra és balra, a fékezésnél és a gyorsításnál pedig a vezetővel együtt, előre-hátra. Erősen összeszorított ajkakkal, felszegett fejjel, a férfi válla felett fújatja szemben magát. Érzi arcán az apró bogarak csapódását. Nem zavarja. Az érzést, hogy most kimegy a világból, semmi nem tudja elvenni tőle. A szabadság bódító varázslata éri el. Megérzi. Valahol ott bent tudja, nemsokára megáll alatta a robogó. Még jobban kapaszkodik az izmos férfiba, de már nem hasít annyira a szél az arcába, mint annak előtte. Még nem engedí a szomorúságot eluralkodni magán. Hátrafelé csúszik le a műanyag ülésről. Körbenéz. Földúton állnak. Mellettük akácfa sorjázna. Azon túl pedig a kukorica.

– Gyere, ülünk le ide egy kicsi – invitálja Feri. Leterít egy anyagot a lány alá, amit a motor kormányja előtti tárolóból vett ki. – Miért? Nem megyünk vissza? – Majd mindjárt. – Leülnek. – Akartál valamit mutatni! – Az is meglesz! – Hallgatnak. A lány előrehajolva húzkodja maga alá rövid virágmintás ruháját. Majd fogja a reggel befont copfot és a végére tekert gumit birizgálja. A férfi közelebb telepszik hozzá. Összeér a karjuk, amint a kicsi szőtteken üldögélnek. – Szép a hajad. – Hm. – Tetszel nekem.

A lány nem válaszol. Félni kezd, de közben felkelti a kíváncsiságát is a férfi. – Már évek óta figyellek és majdnem minden éjszaka rólad álmodok. – Én erről nem tehetek! – veti közbe és megpróbál elhúzódni. Nem sikerül, mert Feri átfogja a vállát. Erős, izmos karja van. Meg kell feszítenie magát, annyira nehéz, amint átfogta. – Nehéz vagy! – jegyzi meg. De a férfi nem figyel rá. – Te semmiről nem tehetsz Kati, vagyis mindenről. Ha nem lennél ilyen szép, akkor biztosan eszembe sem jutnál. De így már aludni sem tudok rendesen. – Ott a feleséged! – Azt most ne keverjük ide. Itt rólad van szó, Kati! – Én nem tettem semmit! – hajtogatja ismét a lány. – Dehogy nem! – fordítja maga felé erővel a lány arcát, és megcsókolja. Kati tudta, hogy ez fog következni, és mégis váratlanul éri. Először összeszorítja az ajkát, majd a kutató, erőszakos nyelvnek engedve kinyitja, hogy aztán ismét kifordulva úgy összepréseli, hogy szinte fáj neki.

Akkor már hanyatt fekvé védekezik az erős és erőszakos kezek ellen, amik a felhúzott ruha alól szabadon látható bugyiját feszegetik le. – Ne, ne! Kérlek, ne! – mondja, és elhátározza, ha kell kiabálni is fog. De végül nem teszi. A férfi szájával rá van tapadva és nyelvével feszegeti szét a szinte összeforrt ajkait, miközben a bugyija már a térdénél van. Érzi, amint az egyik lába térdét nyomkodja a combja közé, hogy aztán megszabaduljon teljesen a most még segítségére lévő fehér kicsi fehéreneműtől. A hangtalan viaskodás, marcolászás, feszegetés közben átfut rajta, hogy milyen jó volt ez a Jancsival. Neki is meg kellett minden alkalommal küzdenie érte. Akkor egy idő után, már mindketten tudták, Jancsit magába fogadja, de mégis. Nem tehetett róla. Mindig ilyen volt. Ahányszor kimentek az árokpartra, mindig ugyanaz volt, mint amikor először megtörtént a Kati ágában. Jancsi

is ugyanúgy feszegette a combját és húzkodta le a bugyiját, mint ahogy most a Feri akarja. De Jancsival később is minden alkalommal végigjárták ezt az utat. Egyszer aztán elmondta, nem tehet róla. Ő ilyen. És ez igaz is.

Ki nem állhatja, hogy a férfi gondol egyet és akkor azt csinálja vele, amit éppen akar. – De neked is jó, Kati – ágált Jancsi. – Az más. – Tehát ahányszor lefekszem veled, mindig küzdjek meg érted? – Milyen jól tudod, Jancsi! – nevetett, de tudta, ez az igazság. – És ha nem tudok? – Akkor már nem szeretsz, és jobb is, ha nem kerülsz a közelembe – mondta vészjósló, komoly arccal, hanggal. A szerelme kitartó volt. Sokat voltak együtt és mindig meg kellett harcolnia vele. Hangtalanul, egymás ajkát keresve, mélyen csókolózva feszegette le a bugyiját, miközben ő a szabad kezével húzta vissza.

Most is az történik. Fekszik Feri alatt. Értzi a férfi szájából a dohányillatot. Bele is csábul egy pillanatra, és viszonozza a csókot, de miután az erős kezek egyre erőszakosabban tépkedik le a közben visszasedett bugyiját, kijózanodik. Ismét teljes erejével összezárja a combját és kifordul a férfi alól. A nem várt mozdulat meglepi Ferit. Nem szól. Ismét a lány fölé kerekedik. És most már bedobja teljes férfiasságát. Kati érzi az erős férfi minden porcikáját. Emlékeiben Jancsi egy vékony, aranyos kisiú ehhez képest. Megadja magát. Értzi, amint a fehérnemű lekerül a bokájáig, majd onnan is tovább. Mozdulatlanul fekszik, amíg a másik letolja a nadrágját és lerántja az ingjét. Megállja, hogy ne nézzen a férfiassága felé. Már előtte is érezte a keménységét, amikor rajta fekve nyomkodta.

A napnak nem tetszik az akácfa közötti esemény, mert egyre gyorsabban bukik le a kukoricás mögött. Velük együtt jönnek elő az eddig a nagy hőségtől elbújt, szomjazó szünyogok. A lány először a combján érzi meg az egyik vérszívó

igyekezetét, majd a karján, amit maga mellett tart a zöld gyepen, aztán az arcán is. Közben Feri már keresi a helyet, ahol kedvét tölthetné benne. És akkor átfut Katin a kérdés: – Mit keresek itt, ez alatt az ember alatt? Nem szeretem. Nem is akarok tőle semmit! Mit gondol ez rólam, hogy én egy cafka vagyok, akit elvitt motorozni és ezért lefekszem vele? – Eltolja magától a férfi fejét és nagy erővel kiugrik alóla. Még rajta van a vékony virágmintás ruha, csak a bugyi hiányzik. Feláll. Kicsit odébb lép a közeli akácfa mellé. Attól ugyan nem kap oltalmat, védelmet, de mégis nagyobb biztonságban gondolja magát. A bugyija, a kicsi fehér pamut, megviselve csüng egy föld közeli kúszónövény ágán. Idegennek látja, pedig az eszével tudja, az övé. Lenéz a férfira, aki ülve mered rá, és látja, legszívesebben megpofozná. Férfiassága még mit sem változott. Szentelenül felé ágaskodik az ölében. – Most mi van? Beteg vagy? – kérdi tőle Feri szenvtelen hangon. Erre nincs mit felelni. Csak a fejével mutatja a nemet. – Hát, akkor – áll fel, és hozzálép. Feri meztelen. A lány pedig csupasznak érzi magát, pedig vékony, nyári, virágmintás ruha lóg vékony alkatán. Szembeállnak egymással. Kati lesütött szemmel néz lefelé, de aztán, mikor észreveszi, éppen a férfi szemérme néz rá, elfordítja a fejét.

Lassan emeli fel a két tenyérbe fogott szép arcot Feri keze. Aztán csókolni kezdi. Először csak éppen egy kicsit. Egy apró érintésnyit, ami mindkettőjük ajkában felkelti a kíváncsiságot. A férfi nem adja fel. Kívánja a szép lányt. Egyébként is, mit képzelsz ez magáról? – ágaskodik benne a bosszúság –, mégis csak egy gulyás lánya. – Nem fogalmazza meg így magában, de tudatában van ennek. Kati pedig most, ahogy ismét csókolja, de kényeztetve, nem erőszakosan, hanem szinte simogatva az ajkával, a nyelvével az övét, belesüllyed

az érzésbe. Észre sem veszi a hosszú csókok alatt, hogy már ismét hanyatt fekszik, és a férfi kemény férfiassága keresi magának az utat. Amikor odaér az öléhez, eszmél fel.

– Ne, nem akarom! – kiált fel. Rúgkapálni kezd. De nincs hozzá elég ereje. Feri erős, nagyobb a teste is, szinte teljesen betakarja a lányt. A kiáltás végigrohan az akácson, majd bele a kukoricásba. A közelben eddig talán éppen őket bámuló őzcsoport megijed, és az állatok nagyokat szökellve ugranak ki mellettük a földútra, és tűnnek el a túloldalon. A férfit mindez hidegen hagyja. – Ne, nem akarom. Hagyjál! – feszegeti a lány a Feri kezét és izeg-mozog jobbra-balra, majd ismét megpróbál kifordulni. Az előbb még izgalmas, élvezettel csókolózó férfi, erőlködő, szőrös, vörösödő arcától irtózni kezd. Megújuló erővel feszegeti le magáról az öt markolászó kezeket, összepréselt ajkához nem fér hozzá a szúrós szélű, húsos, immár gusztustalannak látszó férfiszáj.

Kiegyenesíti a lábát fektében és a közeli akácfa törzséből kinőtt ágat elkapva, kifordul Feri alól. Azonnal felugrik, és a motor felé rohan. Mentében felkapja a bokor ágán lógó fehér bugyiját, és a robogó mögé lépve, annak védelmében felveszi magára. – Te nem vagy normális! – emeli fel a hangját az agronómus. – Ne haragudj, én nem akartam semmi rosszat – magyarázza a lány. – Te tényleg nem vagy normális. Hát mit gondoltál, mi a fenéért jöttem ki veled motorozni? Játsszol velem? Azt hiszed, ezt megteheted? – Én nem akartam, ne haragudj – lép közelebb Ferihez Kati. – Most, tényleg. Itt fekszel velem. Csókolózunk, élvezzük, és mikor már tovább lépnénk, akkor te azt mondod, hogy nem? – Tudod mit, akkor menj a fenébe, és feküdj le azzal, ha jobbat találsz magadnak. – Ne haragudj – mondja újra a lány, és megfogja a férfi karját. – Talán az a bolond Botos Jancsi jobb volt nálam?

Mióta nézegetlek, és várom, hogy a közeledbe kerülhesek! El nem tudod képzelni, mennyire megviselt, amikor megláttalak benneteket kint a csatorna mellett. Előtte is hallottam már pletykákat, de azt gondoltam, te egy rendes lány vagy, és nem fogsz lefeküdni egy ilyen senkiháziival. Amikor aztán láttam, napokig nem tudtam aludni.

– A feleséged... – veti közbe Kati, és megsimogatja az előbb megfogott szőrös kart. Ettől a szótól azonnal elhallgat a férfi. A nyárfasoron és a mögötte elterülő kukoricásban hallani lehet a csendet. Csak a szúnyogok jöttek rájuk egyre nagyobb számban. Mindketten megszokták már ezeknek a kicsi szemtelen bogaraknak a kereső szívójukat. Feri lenéz a lány csupasz vállára, amiről félig lecsúszott a virágmintás ruha, és az ott vért szívó apróságot látja. Lesöpri róla. Kati a mozdulatra ijedten hátrább lép. Mögöttük a kukoricásban járkál valami, mert a levelek hangosan zizegnek. Ez jól jön a kényszerű csendnek. Mindketten a furulyázó növények felé fordulnak.

– Na, akkor lefekszel velem? – tér vissza a lányhoz a férfi. A kérdése kíméletlen, követelőző, céltudatos. Kati nem lepődik már meg. – Nem, és kérlek, vigyél vissza – válaszolja. – Vigyen a rosseb, meg aki akar – vágja rá a szőrös agronomus, és beindítja a robogót. A lány áll a földút közepén, és hosszan néz a porfelhőbe burkolózó motor után. Ide született a tanyára. Nem fél, hiszen tudja, nincs mitől. Az ember a legnagyobb ellenség, de azok közül is csak az idegenek. Az ittenieket ismeri. Tudja, kitől mire számíthat, de most, amikor elindul a vélt kövesút felé, csak állatokkal találkozhat a növények által figyelt földön. Nincs rosszkedve. Kicsit szomjas, de kibírja – gondolja. Ha ebben a ritmusban megy, akkor még sötétedésig beér a tanyaközpontba. Amint elhal a motor hangja és egyedül marad, megelevenedik a keskeny, itt-ott

Várom, hogy a közeledbe kerülhessek

gazzal benőtt makadámút. A kanyar után apró, barnásvörös szőrű állat állja útját. Hátsó lábára állva ugrál előtte és riogató hangokat ad. – Jól van, nem bántom a kicsiket, csak erre kell mennem – mondja neki Kati, de a hörcsög nem érti, vagy meg sem hallja a lányt, mert amikor tovább lépne, azonnal felé ugrál és hangosan fenyegeti. – Na, jól van! Te győztél – hagyja rá Kati, és nagy kerülőt tesz. Bemegy a vízhiánytól szenvedő kukoricaszárak közé, és nagy kerülővel jön vissza jóval messzebb az útra. – Bolond kis állat. Mit csinál a traktorral? – neveti el magát.

Eszébe jut, amikor a Jancsival járták a határt, milyen sokszor találkoztak hasonlóval. – A fészket, a gyermekeit védi – mondta a fiúnak, aki persze azonnal keresni kezdett egy ütleget, hogy azzal verje le a kicsi állatot. Végül aztán ők is nagy kerülővel mentek tovább. Sőt, volt olyan is, amikor megváltoztatták az útjukat.

– Milyen jó volt, akkor a Jancsival – emlékezik a múlt évben történetekre. – Majd mindennap mentünk valamerre. Egyszer aztán rossz idő volt. Éppen elindultunk Tilalmasról Ecsezug irányába, mikor az egyik percről a másikra hatalmas vihar tört ki. Még jó, hogy éppen csak a sarokig jutottunk. Futottunk vissza a házba, ahogy csak a lábunk bírta, de mégsem értünk haza időben. Először csak egy kicsi gomolyfelhőt látunk, és nem is foglalkoztunk vele. De alig tettünk meg vagy tíz lépést, s a kicsi gomolyfelhő már óriási fekete felhővé duzzadt, gomolygott, és szinte már a földet érte.

Fussunk – kiáltottam el magam, és húztam magammal Jancsit, de már késő volt. Ha nem ismertem volna ezt a pusztai vihart, akkor földbe gyökerezett volna a lábam, mikor hirtelen egetverő villámlás hasított bele a levegőbe, melyet azonnal dobhártyát szakító csattanás kísért. – Gyere, Jancsi!

Ne félj! Belénk nem csap! – kiáltotta a hosszas felelgetéseknek, amik a síkság felől jöttek. Az apja mondta... Neki nem kellett sohasem tartania ettől. De tudta, mindjárt hatalmas... Csuromvizesen ültek le....-Teljesen eláztunk - szedi szaporán a lábait a nyári kitaposott szandálban, miközben az arca nevet. Nem veszi észre, a következő párhuzamos földúton traktor halad. Annyira benne van a saját élményeiben, hogy azt sem látja, már erősen szürkül. A munkagép hangját hallani csak, mert a közeledő este miatt már nem látni át a kukorica fölött lebegő porcsíkra.

- Hát ti? – hajol le, mikor meg kell állnia, mert egyébként belebotlik egy sünanyába és három kisgyermekébe. Semmivel nem törődve szedik apró lábaikat, és egymás után szépen sorban mennek keresztbe a földúton. Lehajol hozzájuk. Azok észre sem veszik, amíg az egyikhez hozzá nem ér. A kicsi először nem is érti, mit akarhat tőle a szép szemű lány, mert nem gömbölyödik össze, mint ahogy azt az édesanyjától tanulta, hanem felnéz apró fekete gombszemeivel Katira. – Jaj, de édes vagy – ragadtatja el magát, és venné a kezébe, de bizony, ha még nem is annyira kemény a tüskéje, mint a nagynak, de a vékonysága miatt, azonnal vérserken az ujjá végén. Szájába veszi és feláll. Szívja, és kissé homályosodó szemekkel nézi a továbbhaladó sünöket.

Gyorsabbra fogja lépteit. Már látja a nyárfasort, ami a köves utat kíséri. Érezni a szürkület leszálltát a környezetre. Ahogy szopja az ujját, újra eszébe villan a vihar utáni hétvége. Ott ültek a konyha kövén, a nagy esőtől csuromvizesen és nevettek. Közben hatalmas csattanásokkal mutatta magát a vihar dűhe, a villám. Jancsi félt ezektől, amitől ő még nagyobb jókedvre derült. Mikor már kicsit csendesebb lett

odakint és ők is átöltöztek, akkor még nagyobb lett a mulatság. Szerelmére az apja gönceit adta, ő pedig mindenféle régi hacukákba bújt, ami még régen talán az édesanyjáié lehetett. Ugyan abba a szekrénybe neki tilos volt még belenéznie is, de már több éve kiforgatta a tartalmát, csak nem mondta el az apjának. Összeölelkezve nevettek és utána könnyes arccal csókolóztak. Persze Jancsinak más is kellett, amit ha végigjárta a szokásos utat, megkapott, de akkor nem volt erre lehetőség.

– Kati! – kopogott be a szomszéd a konyhaablakon. Ijedten ugrottak szét. – Tudom, apád nincs itthon, de a Jancsi segíthetne neked! – kiabált Benedek. Jancsi azonnal ment az ajtóhoz és szolgálatkészén lépett ki. Meg sem kérdezte őt, hogy most mi legyen. Már akkor tudta, nem jól van ez. De azért túltette magát rajta. Az előző napi mosatlan edényeket elmosta, miután vizet melegített a sparhelten. Aztán eltörölgetett és mindent szépen helyére tett a függönnyel takart stelázsra. Utána felmosott és kiborította a vizet az udvarra. Hátul a csirkék békésen, élvezettel kaparásztak az eső által áztatott földön.

Amilyen hirtelen jött, úgy ment el a vihar. Az égboltot teljesen betöltötte a szivárvány. Kiment a hátsó kerítés elé és felnézett. – Jancsi – akarta mondani, hogy megmutassa a fiúnak a csodát, de már az első hangnál elharapta a szót. kiáltotta a hosszas felelgetéseknek, amik a síkság felől jöttek. Az apja mondta... Neki nem kellett sohasem tartania ettől. De tudta, mindjárt hatalmas.... Csuromvizesen ültek le....-Teljesen eláztunk - szedi egyszer kint Ecsezugban az akkori híres juhász fiától.

– Miért? Olyan az, mint bármi más! – vitatkozott a hodály mellett, kavicsokat dobálva a nádtetőre. – Mert, aki akkor és alatta csókolózik, örökre felkerül a szivárvány útjára. Az pedig mindig az élet jó része felé vezet – tanította a fiú. – Majd ha

együtt meglátunk egyet, megcsókollak, és mi is felkerülünk! – fogta volna meg a kezét, de ő akkor elfutott. Úgy gondolta, az egészség csak azért találta ki a kis Balázs, mert őt akarta fogdosni, de mégis megjegyezte, és már hinni is kezdett benne. Nézte maga felett a kék eget, és közben a kapu felé figyelt.

Végre Jancsi visszajött. – Gyere gyorsan, gyere! – kiáltott feléje, de már késő volt. Az először lassan, majd hirtelen eltűnt szivárványt már hiába kereste. Rosszkedve lett. De akkor még megpróbált túl lenni rajta. – Süssek neked tojást? – kérdezte a fiútól. – Az jó lesz. – Akkor szedj le két paprikát és paradicsomot – mutatott a hátrafelé vezető vékony járda melletti bokrokra. – Csak azt, ami már rendesen nagyra nőtt, vagy éppen kihasadt – tanította. Bent aztán leakasztotta a polc oldaláról a palacsintasütőt, rakott két vékonyra hasított fát a tűzhely parázsára. Diónyi zsír és tojás – sürgölődött. – Hozzál be tojást is az ólból, mert itt bent már nincs! – szólt ki hangosan a nyitott konyhaablakon. Kinyitotta a sparhelt ajtaját, és fűjni kezdte az éppen alig láthatóan izzó parazsat. – Gyulladj már meg! – szuggerálta. Ez mindig ment neki.

Ő az a kéttagú családban, aki akármilyen kicsi parázsból tüzet tud csinálni. Mikor még kicsi lányka volt, tréfálkozott is vele az apja: Te, Kati, nem tudom mi lesz belőled? Ha nem hídrobbantó, mint a Szilveszter, akkor biztosan gyújtogató! – nem nevetett, hanem komoly arccal mondta. Először még el is hitte, de aztán ráébredt, miután jobban megismerte az apját, ő mindig ilyen. Talán akkor nevetett utoljára, amikor még velük volt az édesanyja. De ezt is csak a Terike nénitől hallotta, aki a sarkon lakik a Sándor bácsival és a Sanyikával, na, meg a testvéreivel. De az utóbbiakkal neki nem sok dolga akadt.

– Hú! – kiált fel és előrehajol. Bagoly rabolt rá. – Bolond vagy! – szólt feléje – vagy ki akarsz kezdeni velem? Nézz

kicsit odébb, a levegőben megforduló madárra, aki ismét felé közelít. De aztán, mikor már a földúthoz érkezne, hirtelen irányt vált. Kati pedig még gyorsabban kezdi szedni a lábát.

A nyári este hosszan készülődik az Alföld közepén. Nem kapkodja el. Ez most jól is jön a lánynak. Úgy tervezi, még éppen időben eléri a köves utat, és ott azért elég sűrűn jön valami jármű, ami fel tudja venni. Feri már eszébe sem jut. Többször is csalódott már ilyen-olyan férfiakban. Maga sem tudja miért, de ami nem jó a lelkének, azt akaratlanul azonnal elfelejti. Apját nem tudja. Azon megdöbben. Most is visszatér a gondolata az elhatározásához, de csak éppen egy pillanat tört részéig. Aztán azonnal Jancsinál köt ki. Megáll. A nyári szandál elég viseltes már. Az egyik csatja mindig kiakad, és akkor alá tud bújni egy kicsi kavics, vagy piszok. Most is ez történt. Lehajol és leveszi a lábáról az egyiket, miközben a másik lábán egyensúlyoz. Aztán, ha már a jobbat megigazította, akkor a bal következik. – Jancsit aztán várhatta – villan az eszébe. – Ott állt a konyhában a lobogó tűz mellett, a tűzhelyen a palacsintasütővel, amiben a zsír már égni kezdett. – Jancsi! – szólt ki az ablakon. – Hol vagy már a tojással? Aztán végül ő rohant ki, és keresett három friss tojást az ólban. Jancsi eltűnt.

Később, már volt délután talán négy óra is, mikor előke-rült. Ő még mindig a konyhában volt. Ült a kisszéken, és várt. A felélesztett tűz már ismét csak éppen parázs volt. A palacsintasütőben pedig a megolvadt zsír várta a sor-sát. Jancsi bejött. Nem szólt, csak hozzálépett, miközben jókedvűen nevetett. – Mi olyan vicces? – fordult el a csók elől a lány. – Most haragszol? – Hagyjál! – Nem tehetek róla. Nem mondhattam a Benedeknek, hogy most már nem érek rá. Segítettem neki a kerítést megjavítani. Aztán a fe-

lesége nekem is adott ebédet. Te nem ettél? – Látod, nem.
– Nagy lett a csend. Szinte fáj Katinak a konyha levegője. Egyik pillanatban sírni szeretett volna, a másikban pedig úgy érezte, ha nem tesz valamit, akkor megbolondul.

– Itt van velem a szerelmem. Ő, aki az egyetlen az életemben. Akiről tudom, csak nekem született erre a világra, és mégsem ért semmit. Akit, amikor megláttam, azonnal tudtam, én az övé, ő pedig az enyém, míg meg nem halunk, mint a mesében. Egész hétvégén együtt lehetünk itthon, mint férj és feleség, amiről mindig álmodozunk, és mégis magamra hagy. Hát ezt fogja majd akkor is csinálni, ha tényleg hites uram lesz? Vagy ilyen gyenge? Aki nem tud nemet mondani, még akkor sem, ha én várom? Miért van ez? Mi tegyek?

– Kati! – szólította meg a tanácstalanul ácsorgó fiú. – Mit tegyek? – Jaj! – tört ki akkor belőle! Még én mondjam meg neki? Tényleg nem érti, vagy talán nem is szeret, mint ahogy képzeltem. Odalépett a konyhaablakhoz. – Jancsi – hallotta Benedek hangját. – Jönnél még egy kicsit? – Nem megy! Se-hova nem megy! – vetette oda a nyitott ablakon át. A magas és erőteljes férfi nem tágított. – Miért, talán nem ér rá? – a kérdését csúfondáros nevetés kísérte. – Biztosan! De az a lényeg, hogy menjen innen! – vágta a férfi szemébe. Nem hangosan, nem is veszekedősen, hanem nagyon határozottan. Benedek megdöbbsent a fiatal lány ellentmondást nem tűró hangján, de nem mozdult. Ott állt a konyhaablak alatt. Nem túl alacsonyan, hiszen csak három lépcső vezetett fel a lakásba, és merőn nézett Katira. Abban minden benne volt. A lány lenézése, hiszen ő valami főnököké, és ráadásul korban is volt köztük különbség. – Na, menjen már innen, és hagyjon bennünket békén – vágta hozzá a számára is idegen szavakat.

Akkor már nagyon elege lett. Benedek végül elment. Hallották, amikor a rugó becsapta a kaput utána. Visszafordult Jancsi felé, és olyan, de olyan hatalmas szomorúság lett úrrá rajta, hogy érezte, ott mindjárt belehal ebbe az érzésbe. Nézte a szerelmét, aki ugyan pontosan olyan volt, mint mikor még reggel elindultak Ecsezug felé és a vihar miatt visszarahantak, de mégis, akkor mást is látott rajta. A szeme sem volt az a cirmos barna, mint amit szeretett. A fiú előtte gyújtott rá, de ahogy felvágta a fejét közben, legszívesebben azt mondta volna neki: – Mit teszed itt magad, paraszt? De nem szólt. Önmagát figyelte. Az egész lényét betöltő szomorúságot, bánatot, majd a mögötte ágaskodó feszültséget. Hogy valamivel lekösse magát, szóltanul elkezdett pakolászni. Majd fogta a seprút és kiséperte a konyhát, előszobát. Pedig ott nem szoktak ezzel a hosszú nyelvűvel tenni semmit, hanem van egy vágott nyelvű, amivel könnyebb. A nagyseprű az udvarra való. De akkor ezzel nem törődött. Felrántotta a stelázi előtt lógó anyagot és megszemlélte az edényeket. – Át kellene pakolnom ezeket is – gondolta, de aztán mégsem tette. Két tenyere közé szorította a fejét és úgy nézett Jancsira, aki változatlanul tanácstalanul állt a konyhaajtóban és őt nézte.

– Megőrülők mindjárt! – mondta akkor a lány neki. – Mit tegyek? Nem értesz semmit! – tette hozzá. – Talán a padlóhoz kellene vágnod valamit – mondta a fiú bátortalanul. Kati először megdöbbenve nézett rá. Mintha nem is hallotta volna a tanácsot. Elsőre azonnal keményen vissza akarta utasítani ezt a hülyeséget, de utána gyökeret vert benne a mondat. Szó nélkül lépett vissza a polchoz. Lerántotta a szegre akasztott, függönyként szolgáló anyagot az edények elől. Megfogta az első tányért. Az alumíniumból készült kerek edény tele volt horpadásokkal, sérülésekkel, amiket az elmúlt sok év alatt

szerzett. Eszébe jutott édesanyja. Nem sok emléke van róla, de a kevésből az egyik, amikor áll a zománcozott vándling mellett, és mosogatja a tányérokat. A gyúródeszka rá volt téve a tűzhely tetejére – biztosan akkor nem égett benne a tűz –, és arra borította az elmosott, a kisebb lavórban lévő hideg vízben leöblített edényeket. Ő ott állt az édesanyja mellett egy konyharuhával a kezében és törölgetni próbált. Akkor csúszott ki a kezéből az alumíniumtányér. Megijedt. Csak a könnyek mögül látta édesanyja nevető arcát, mert azonnal sírni kezdett.

– Ejnye, Kati! Kit érdekel az a fránya tányér – simogatta meg, és kapta fel az ölébe. Ordas, akkori nagy barna kutyájuk, rohant be a tányércsörömpölésre, és vette szájába a padlón heverő edényt. De akkor már mindketten nagyon nevettek. Jancsi nézi a hezitálást. A lány pedig visszateszi a helyére a fémtányért. Aztán a zománcozottat veszi ki. Látja a lepattant égetett festékfoltokat. Azoktól vakbélgyulladást lehet kapni – jut eszébe Terike néni figyelmeztetése. Ő már régóta csak a csirkéknél használja az ilyen viseltes tányért. Forgatja a kezében. Van súlya, és oda is lehet rendesen vágni a betonos padlóhoz.

Botos Jancsi kívár. – Az jó lesz? – szólítja meg a lányt, mert már szeretne túl lenni ezen az egészen. – Az édesapja ebben szereti enni a krumplis tésztát. Nem engedi, hogy a másikba szedjen neki. Ezt nem szabad földhöz vágni. További zománc pattog le róla, és észre fogja venni. Mit mondok neki? Hogy földhöz vágtam, mert Jancsi nem velem volt, hanem a Benedekkel? – Akkor már teljesen el volt bizonytalanodva. Visszarakta a függőnyt a stélázsra. – Akkor nem csinálod? – kérdezte tőle szomorúan a fiú. Ő pedig felemelte a fejét és szembenézett szerelmével, akit akkor nem úgy érzett ott bent magában, mint annak előtte. Hiába kereste csillag szemében

a fényt, a helyes kicsi gödröt az arcában, a hosszú göndör szőke haját; ott volt előtte, de mégsem az, akit ő annyira, de annyira szeretett, hogy talán még bele is halt volna, ha nem őt szereti a fiú. Akkor is látta a csillogó szemeket, a gödröcskéket, a szőke göndörséget, de olyan idegennek tűnt, mintha a szomszéd lenne. Ettől aztán még idegesebb lett. Érezte a fejét elöntő vakságot okozó feszültséget, ami keveredett egy hatalmas belső szomorúsággal. Nem felelt Jancsinak. Visszalépett a polchoz és levett egy gránittányért. Nem gondolkozott. A feje fölé emelte és teljes erővel vágta a betonpadlóhoz. A tányér, ami majdnem teljesen fehér volt, csak egy kicsi kék vonal mutatta a belsejében a mélységet, azonnal apró darabokra tört. – Most, miért kellett ez Jancsi? – kiáltott fel. – Nézd meg teljesen rapityára tört ez a szép tányér – hüppögött sírva, és leguggolva szedegette fel a cserepet. – Mit vétett ez nekem? Jobbat is kitalálhattál volna! – mondta, miközben a kezük sokszor összegabalyodva kereste az apró porcelándarabokat.

Már Jancsi is vele együtt próbálta eltüntetni a nyomokat. Az egyik közepes nagyságú cserépnél egymásra néztek. A fiú azonnal elveszett a kék óceánban. Ha tudott is úszni, akkor ott képtelen volt erre, mert bele akart halni a fényes, hosszú szempillájú szemekbe. Kati pedig meglátta a tüzet, ami Jancsi szemében gyúlt. A kicsi gödröcskéktől és szőke göndörségtől elapadt a könnycsatornája. Ott szeretkeztek a konyha padlóján. No, persze előtte a fiúnak meg kellett küzdenie érte. De akkor már megszokta, és tudta, ezt nem szándékosan teszi a szerelme, hanem ilyen a természete.

Közben beesteledett, mint akkor – jutott el a gondolatai végére, ahogy kilépett a köves útra. Akkor véreztünk is rendesen, hiszen a padlón elbújt szilánkok mindkettőnket megvágtak –

Gránittányér

nevet fel hangosan. – Most ettől nem kell félnem, csak legfeljebb egy nyúltól, ami belém fut és fellök. Mikor az egyik alkalommal kint volt az apjánál, a gulyánál, akkor fordult vele elő. Ha nyúlról esik szó, azonnal eszébe villan. Azóta sem eszi meg a nyúlhúst. Pedig sokszor előfordul, hogy valaki hoz nekik, vagy éppen az apja szerez egyet. Akkor ott, hazafelé jövet szembetalálta magát egygel. Megállt előtte. Leült a hátsó felére és felegyenesedett, majd lehajtott füllel őt figyelte. Állt a nyúllal szemben. Megmozdulni sem mert. Érezte, valamit közölni akar vele ez a szép és barátságos állat. Hosszan néztek szembe egymással. Aztán hirtelen oldalra fordult és nagy ugrásokkal elrohant. Azóta csak élve szereti a nyulat. Igazából azokat sem kedveli, akik megeszik, de miután az apja is szereti, így tudomásul veszi. De megfőzni nem tudja. Nincs szíve hozzá. – Na, végre! – mondaná, ha nem egyedül lenne, amint talpa a még mindig hőséget árasztó aszfaltozott utat érzi. A mindkét oldalon magasra nőtt nyárfák még éppen egy kis árnyékot adnak a kora esti sötétségben árnyékot. Kati, tisztában van vele, mindjárt az orráig is alig fog ellátni, olyan feketeség borul a síkságra. A holdat keresi. Ha az feljönne, akkor fentről, a feje fölül világítana, és minden nehézség nélkül haza tudna menni.

– Éppen ma esett ez meg velem – bosszankodik, amint eszébe jut a kicsi ház a tanyaközpontban. Fehérre van meszelve a fala. Zöld az ablaka. Majdnem, mint a nótában, amit az apja szokott énekelni, ha éppen valamilyen kedve van. Mert azt, hogy jó vagy rossz a hangulata, soha nem tudta megmondani Kati. Vagy olyan volt, mint mindig, vagy másmilyen.

Amikor a születésnapja után márciusban előjött azzal, amire hónapokig még gondolni sem akart, akkor sem tudta megmondani az apja hangulatát. Bár elég furcsa volt, az

biztos. A kitaposott szandál sarka, ami éppen csak egy kicsit magasabb, mint a talp, bőrből van, hangosan kopog a köves úton. Egyszer volt itt a tanyában egy Dunántúlról jött ember. Azon nevettek, mikor kereste a köves utat, meg a kőből épült házat. Hát persze, hogy nem találta. Nem tudta, az ittenieknek minden kő, ami nem föld. Így az aszfalt és a téglá is. A már eléggé elkopott szandál is tudja ezt, mert úgy koppan az aszfalton, mintha kő lenne alatta.

Ahogy ütemesen megy a központ irányába, az egyedüllétet még jobban kihangsúlyozza a nyárfasorról visszaverődő hang. – Pedig szép születésnapom volt – tér vissza az otthonhoz. – Csirkét vágtam és azt rántottam ki. Az apróságból leves készült. Kár, hogy Jancsi nem lehetett már ott. Pedig mennyire vártuk előtte évben a nagykorúságomat. Szerettem, hogy tizenyolc vagyok! – áll meg egy pillanatra, mert úgy hallotta messze mögötte, mintha sziréna hangja közelítene. Néz a vélt, egyenes, hosszú út felé, de már a sötétségtől nem lát messze. – Feljött a hold! – kiált fel örömben, mikor meglátja a fél korongot az égen. Nem felette van, hanem a kukoricaföld szélén, de mégis beragyogja a síkságot. A természet élőlényei gyorsan alkalmazkodnak az estéhez, a közelítő éjhez.

Mint előzőleg számított rá, egy gyors futású állat szalad át előtte az aszfalton. A nyúl most nem áll meg, mint nappal a füves részen, hogy egy pillanatra hátranézzen. Beleveszik a kukoricásba, így válik láthatatlanná. Kati először a nyárfák leveleinek muzsikáját hallja meg. A nappali forróságtól elszédült és a föld réseiben elbújt szellő jön elő rejtékéből. Végigszalad a fák csúcsán, majd amikor észreveszi mennyire engedelmesen, sőt boldogan köszöntik őt, lejjebb merészkedik. Majdnem Kati haját is eléri, de miután most megelégszik a levelekkel a szokásos furcsa helyzet áll elő. A nyárfák

levelei felszabadultan járják esti táncukat, miközben a lány melletti kukoricásban a furulyázó növények hiába várják, hogy ők is szóhoz juthassanak, bizony a szellőt teljesen leköti a magasra nőtt, sorban álló hadsereg. Ha nem ismerné az alföldi szellő szokását a lány, akkor talán még meg is ijedne. Legalábbis félne, hiszen a kitaposott bőr sarkú szandáljának koppjait a levelek változó erősségű zizegése kíséri.

- El fogok késni - kezd el izgulni. Megígérte, megteszi - erősíti meg magában az elhatározást, de erre szüksége is van. Majd holnap már minden más lesz - nyugtatja meg a benne feltörő kételyt. - Minden másként lenne, ha Jancsi itt lenne, és úgy lenne minden, mint régen - keresi az indokot. - Végül úgy is megtehettem volna, hogy előtte nem lépek ki a munkahelyen, de én... Tényleg. Milyen bolond voltam. Úgy nem tudtak volna mit tenni velem, ha már nem vagyok! - készíti fel magát az éjszakára. - Azért a Jancsi anyja egy nagy szemét volt! - mondja ki magában végre azt, amit eddig nem akart, hiszen annyira szerette a fiút, hogy véletlenül sem szerette volna még gondolatban sem bántani az édesanyját. - De kinek jutott volna eszébe, az asztalra tett sörnél a következmény? - merül bele az elszámolásba, amiről tudta, hogy be fog következni, mielőtt megteszi, és ezért teljesen felkészülve éli ismét meg az elmúlt időszakot.

- Sajnálalak, te lány! De ne is foglalkozz a sok szemét faszszal! - mondta neki Erzsi a tejházban. Őtőle tudott meg sok mindent, amire gondolni sem mert volna. Akkor már össze tudta rakni magában az azelőtti történéseket, de előtte semmiképpen nem értette, mi vezetett oda, hogy kiesett a lelkéből a fiú. - Persze ezt így elmondani se lehet - csaponganak a gondolatai - hiszen nem csak kiesett, hanem kihatódott, mint amikor a rönköt vágta az udvaron az apja. Ha nehezen

vált szét, mert tele volt görcssel, vagy éppen nem a legjobb helyen csapott bele a fejszével, akkor az éles szerszám is beleragadt. Az apja feszítette, majd megfordította, és a vas fokával lefelé verte hozzá nagy lendítés után a tuskóhoz. Így szerette volna elérni, hogy hasadjon a fa. Persze sokszor előfordult, hogy akkor sem sikerült. Kiszedni, kiforgatni sem, de a hasítás sem ment. Akkor aztán fogott egy nagy kalapácsot, és azzal verte a fejsze fokát. Volt úgy, hogy az sem vezetett eredményre, így aztán kikerültek a kamrából a feszítő vésők. Na, azokkal aztán végre széthasította a rönköt. Akkor a fa olyan jajduló, sikongó hangot hallatott, amibe mindig beleborzongott, amikor meghallotta.

– Én is ezt hallottam, éreztem magamban, mikor nem láttam meg a Botos Jancsi szemében a lángot – trappol egyenletes léptekkel a tanyaközpont felé. – Kati! A Jancsi anyja egy rosszindulatú, szemforgató szemét kurva! – állt a nagy hűtőtartályok mellett vele szemben Erzsi, és közben szeretettel simogatta az arcát. – Őt nagyon fogom sajnálni. Egyedül őt. – Megáll és lehajol, mert úgy érzi, meg kell igazítania a szandálját. Közben akaratlanul is a háta mögé néz a szoknya alatt, a lába között. Mögötte csak a hold által megvilágított, de azért távol teljesen sötétnek látszó tér van. Időnként mint ha szirénázás hangja jutna el hozzá. – Talán a városból? – formálódik meg a kérdés – nem hiszem. Eddig nem szokott elhallatszani – veti el, de az emlékei, amivel számadást kell adnia a mai éjszaka előtt, elnyomják a sziréna távoli hangját.

– Előre kitalálta a бүdös kurva, már meg ne haragudj, hogy így hívom azt a szemetet, a Jancsi anyját – folytatta Erzsi. – Most menjen innen, fontos megbeszélőnivalóm van a Katival – szólt durván az ajtóban ácsorgóra. – Az nem ad felmentést neki, hogy egyedül neveli a gyereket. Másnak is meghalt,

vagy éppen elment a férje, mégsem akart feleségül menni a fiához. – De ő sem – szólt közbe bátortalanul. – Persze, hogy nem. Ezt csak úgy mondtam, mert akkor meg minek avatkozik bele az ő életébe. Jaj, milyen szerelmesek voltatok! Aranyos két gyerekként állandóan egymásba csimpaszkodtatok, és úgy, de úgy néztetek egymásra, hogy attól még nekem is könnyes lett a szemem. Az egész tanya titeket figyelt, és akinek volt egy kicsi, de csak egy nagyon kicsi szíve, az biztosan örömmel nézte a szerelmeteket. De, baszd meg, ezek szemét kurafiak, akik közül majd mindegyiknek csak a szája nagy, nem tetszett, hogy a lepkés-bikás Botos Jancsi veled jár. Tényleg kérdezted tőle, miért van a karján az a bika és rajta a lepke? – vetette közbe, mikor elmondta, amit ő legfeljebb csak sejtethett, de akkor sem jött volna rá. – Nem. Vagyis kérdeztem. De csak nevetett. Azt mondta, ő rajzolta magára és ő szurkálta fel. Nekem a pillangó jobban tetszik, mert a bika nagyon félelmetes. Sokszor el is takartam, mert nem szerettem, ha velem szembe néz. – Jaj, te kicsim! Hát ezt mondom én neked! Annyira aranyos és naiv vagy, meg kell, hogy egyelex. De itt, apám ezek a szemetek között, ha ilyen vagy, akkor kicsinálnak.

Nézz meg engem! Tudom én mindenkiről, milyen ember. Alig van köztük férfi. Mindegyiknek csak addig jár a szája, míg meg nem jelenik a felesége. Akkor aztán, azonnal így drágám, meg úgy anyukám. Ezek mikor hazamennek, még a küszöböt sem merik átlépni. Inkább az alatt kúsznak be. A múltkori is. Odavolt értem. Nekem is bejött azzal a kajla bajszával. Na, mondom, akkor menjünk át az öltözőbe. Gyorsan túl volt rajta, de mindegy is. Később aztán látom ám, hogy jön be a határból egy nagy csokor mezei virággal. Megdobbant a szívem. Na, mondom, végre egy férfit engedtem magamhoz.

A csokor hatalmas volt. Búzavirág, pipacs, meg mindenféle. Szarkaláb is, amit nagyon szeretek, a kék nebánsvirággal együtt. Itt állt le szemben. Kimentem azonnal. – De szép virágcsokrot szedtél! – dicsértem. – Igen, viszem a feleségemnek, mert régen kapott tőlem mezeit – válaszolta. – Akkor dögölj meg! – mondtam volna neki, de annyira rossz kedvem lett egy pillanat alatt, hogy szó sem jött ki a torkomon. Megfordultam, és siettem ide be, mert már alig tudtam visszatartani a sírásomat. Ilyenek ezek. Téged babám, nem kaptak meg, pedig biztosan próbálkoztak, csak te észre sem vetted. Hogyan is tetted volna, hiszen annyira, de annyira szerelmes voltál, hogy semmit nem láttál, csak a Botos Jancsit. Ezek pedig elkezdtek a hátad mögött suttogni. Hogy ez is megbaszott, meg az is. Amikor találkoztak veled, akkor nagy nevetéssel, meg csábos arccal köszöntek. Na, nem előre, hiszen mégis csak a gulyás lánya vagy, hanem vissza, ha te, mint a jól nevelt lány helyettük megtetted. Hát aranyom, ez jutott a fülébe annak a boszorkánynak, akinél te voltál kitakarítani, meg segítettél felásni a kertjét. Rohadék. Akkor már tudta, hogyan fog benneteket szétválasztani. – Most, amikor egyenletes léptekkel halad a magtár és a házak felé, ahogy ide jut az Erzsi monológjában, előtte van Jancsiék kunmadarasi háza. A szépen kialakított, de kanyargós utca közepén két nagyra nőtt fenyőfa tövében áll a fehérre kőporozott épület. Egy ablaka nyílik az utcára.

A két szoba, konyha, és az utólag leválasztott kicsi fürdőszobából álló házban nagyon jól érezte magát. Mikor bement azonnal megérezte szerelme illatát. Minden helyiség, sőt, még az udvar is azt az illatot árasztotta feléje, amit Jancsin érzett, amikor a közelébe került. Végigjárta a ház minden zeg-zugát. Nem csak azért, mert segített a tavaszi nagytaka-

rításban, hanem meg akarta tudni, az ő Botos Jancsija régi, általa nem ismert életét is. – És itt szoktál játszani, mikor még kicsi fiú voltál? – kérdezte tőle, mikor már készen lettek és kiültek a fenyőfa mellé. – Igen. Látod azt az akácát? – Igen. – Mikor virágzott, bármennyire is nagyok és veszélyesek voltak a tövisek rajta, felmáshztam és naphosszat ott ültem, ettem a virágot. – Ne mondd! – De bizony. Igaz, volt olyan is, ami kicsit kesernyés volt, mert nem vettem észre, hogy bogár, légy, vagy valami hasonló bújt el benne – nevetett hangosan, mert látta szerelmének az arcát. Te jó ég! Meg tudtad enni? – Meg én. Hiszen általában jó édes volt, és egyébként, ha már a gyomromban volt nem bántott a bogár sem – ölelte át a vállát, és nézett körül, nem leskelődik-e az édesanyja. Mikor aztán látta, nincs mitől tartani, szájon csókolta. Hosszan, és élvezettel.

– Nézd csak, Kati! – folytatta –, ott az udvar végén van az a szép nagy fa. Cseresznye. Arról pedig egyszer leestem. Felmáshztam a legmagasabb részére, mert ott láttam a legnagyobb és legbíbörpirosabb gyümölcsöt rajta. Nagy nehezen egyensúlyozva az utolsó, még engem elbíró részen, elkaptam és felém húztam a magasra nőtt ágat, amin egy szép nagy csokor cseresznye várta, hogy megegyem. Akkor történt a baj. Ertörött az ág, amit felém feszítettem, én pedig megló-dultam, ahogy elvesztettem az egyensúlyomat.

– Szegény. És mi történt? – Szerencsém volt Kati! Pedig igen nagyot estem. Verődtem egyik vastag ágtól a másikig. Úgy éreztem, ezt nem fogom túlélni. Aztán egyszer csak a füves földön találtam magam. Csak a kis lábujjam törött el. Nem lett ezen felül semmi nagyobb bajom. Nem mondom, a testem, miután egy száll gatyában voltam, úgy nézett ki, mint ha száz macska közé hajítottak volna be, de törés, vagy más komolyabb nem esett rajtam. – Mit szólt édesanyád Jan-

csi? – Semmit. Nem mertem megmondani neki. Jóval később meséltem el egyszer. De nagyot nevetett, mert azt mondta látta, és tudott róla. Akkor persze úgy tett, mint aki nem vesz észre semmit. Még a karcolásokra sem kérdezett rá. Aztán a vacsora előtt fényképeket nézegettek, amit a Jancsi anyukája szedett ki a konyhafiókból. Akkor még jobban megszerette a fiút. Látta nagyon helyes, gödrös arcú kisgyerekeknek, aztán kicsit nyúlánknak, amilyen most is, de a haja, a göndör szőke fürtök, azok már csecsemő korában is megvoltak. Este el kellett jönnie tőlük. Pedig akkor már mindenki tudott róla, többször is aludtak együtt. De miután őt nem marasztalta a Jancsi édesanyja, így az utolsó járattal hazament. A buszon ülve próbálgatta szerelmének a nevét kimondani. Botos János. Botos János.

– Talán majd nemsokára el is vesz feleségül, és én akkor már az ő nevét fogom hordani – álmodozott, ami nem is volt annyira mesészerű. Hiszen, amikor kint ültek az öntözőcsatorna partján, vagy a vámosi szárító mögött a kombájnszerű takarásában, esetleg otthon náluk, mert az ő édesapja tavasztól őszig általában kint van az állatokkal, sokszor beszélgettek erről.

– Három vagy négy gyereket szeretnék – mondta a fiúnak, aki mindenben egyetértett vele. – Botos Jánosné – rajzolta szépen egymás mellé a betűket, amikor egyedül volt otthon, és este a selyempapíron, amibe a kenyeret csomagolták a boltban, az aláírást gyakorolta. Sokszor leírta. Egy-más mellé és alá. Aztán nézegette, és egyre jobban tetszett neki ez a név, amit majd nemsokára – gondolta – megkap a fiútól. Nem sajnálta az előzőt, ami még akkor volt. K. Nagy Katalin. Így soha senki nem hívta. Csak egyszerűen a K. Nagy Karcsi lánya, a Kati. A K. Nagy Kati. Pedig a Katalin szép név – kapaskodik bele a benne futkározó gondolatok

egyikébe, miközben egyre közelebb kerül a kanyarhoz, ahonnan már nincs messze a tanyaközpont. Innen már sejteni lehet a Puderék tanyáját. Még az udvari lámpa fénye elvész a sötétségben a hold erőlködése ellenére, de tudja biztosan világítani fog, mert már számtalanszor látta.

- Ha Jancsi felesége leszek, akkor kérni fogom, így hívjon - gondolt vissza a konyhai aláírás gyakorlására. Katalinnak. Katalin csináld meg azt, végezd el emezt. Katalin, a hét végén meglátogatjuk anyámat, aztán Katalin, vegyünk fagyaltot a főtéri cukrászdában! - Végül aztán nem lett belőle semmi. Apám pedig már biztosan otthon van és engem vár - trappol az aszfalt burkolatú úton a sötétben. Bagoly repül el feletted hangos szárnycsapással. Lehúzza a fejét. - Bolond madár! Nem nyugszol? - szól feléje. Ettől a két, rövid, hangosan kimondott mondattól, hirtelen nagyon egyedül érzi magát. Rátört a kétkedés. - És ha mégis, ha nem végleges a Jancsi állapota? Én pedig elhatároztam magam, amiből már nincs visszaút.

- Szeme előtt van a fiú, amikor bejelentette neki, hogy ő bizony alkoholista, és az anyja elintézte a kezelését. Akkor még nem értett az egészségből semmit. - Hiszen nem is iszol, Jancsi! - kételkedett. - Dehogynem. Minden este egy üveg erős sört, és bizony érzem, ahogy a fejembe száll. - De az nem alkoholizmus! - De az. Nem értesz te ehhez Kati. Anyám mondta, és én hiszek neki. Ő mindig jót akart nekem. Tudja, hogy egyetlen támasza leszek, hiszen apám úgy elment, amikor csecsemő voltam, hogy azt sem tudjuk él-e vagy halott. - És akkor most mi lesz, Jancsi? - nézett rá kétségbeesett szemekkel, mert érezte ott belül, most valami szörnyűség fog következni. - Semmi. Megyünk a kórházba és kigyógyítanak - vágta rá a fiú.

Később mesélte aztán el a tejházban az Erzsi, akit ő nagyon megszeretett és sokat tanult tőle.

Rátört a kétkedés

Ő nyitotta fel a szemét. – Az anyósjelölted, az egy szemét boszorkány, hiszen ha nem vagy vak, akkor láthattad a pofáján Kati azokat a szemölcsöket! Kinek a képén vannak ilyenek, amikkel az ördög jelöli meg az ilyen aljas dögöket, akiknél csak jobb született a világra? – mondta megállás nélkül. – Egy ilyen szép zsenge, tiszta párt és szerelmet így szétbaszni, csak az ilyen ragyásképűek tudnak. Remélem, kiszárad hamarosan a szája, és megfullad a saját nyelvétől. Mert ha van Isten, akkor senki nem fog neki egy kanál vizet sem adni, az biztos – folytatta. – Előre eltervezte. Itt, ezen kurafiak szövegét megette. Mert el akarta hinni kislány, hogy bizony te kurva vagy. A tanya kurvája. Pedig csak rád kellett volna néznie, meg a Jancsira, erre a böszme gyerekre. Aki ugyan szép fiú, de ahol az észet osztották, elfelejtett sorba állni. Már meg ne haragudj, kicsim. Azért, mert az anyja minden este megitatott vele egy üveg sört, elhitte neki, hogy alkoholista? Na, mindegy. Azért vitte haza neki, mert tudta egy idő után, s az nem volt több fél évnél, beviszi az elvonóra. Persze a hülye azt nem gondolta, hogy a kisia teljesen megváltozik. Csak azt akarta, hogy arra az egy hónapra magadra maradj, és akkor kiderül, kik, és hányan vannak még körülötted. – De nekem nem... – szólt volna közbe. – Tudom, aranyom! Én csak tudom! De most már nem mindegy? Egyébként sem kérdezett meg engem senki rólatok. Akinek szeme volt, látta, hogy hazugság, amit összehordtak az erkölceidről. De tudod, Kati, nem mindig az a fontos, milyen vagy, hanem, hogy mit tartanak rólad. Te, kicsim itt egy kis kurva vagy. Még ha nem is volt senkid azon a buta szépfíún kívül, akivel összefeküdtél. Hát ez van! – mondta akkor ott, a tejhűtő tartályok között kíméletlenül a szemébe.

Ha jól belegondol, akkor már gondolt valami ilyet, de egyébként is mindegy volt, hiszen a Jancsi, mikor egy hónap után kijött a kórházból és találkoztak, mindent eldöntött. Akaratán kívül. – Maga elé néz, a csak félholddal megvilágított úton, és nem tud szabadulni az estétől, az éjszakától, ami előtte áll. Tudja, soha nem fogja elfelejteni a márciusi születésnapja utáni hétvégét, amikor betöltötte a tizennyolcat – és a mai napot sem. 1970. július 25.– mondja ki hangosan a nyárfasornak, mert most más nem hallja. Aztán ismét a tejházi jelenete jut az eszébe. – Rá se ránts, Kati – adta végül a tanácsot Erzsi –, majd eljön az igazi, meglátod! Észre sem veszed és már eszedbe sem jut a Botos Jancsi, meg az a szemét, pokolra való anyja, és ezek itt – mutatott a tanyaközpont felé, és nagyot köpött a padlóösszefolyó felé. A sárga burkolat egyébként is vízben úszott, így a nyál azonnal láthatatlanná vált. Ezt látta ő. Hiszen amikor Erzsi elmondta a történéseket és a véleményét, valahol belül ugyan tudta, hogy így van, de addig mégis volt benne egy kicsi kételkedés.

Nem tudott mit mondani az egyenes beszédű szép nő kitéréséhez. Talán volt is olyan mondat, ami ott el sem érte a tudatát? Hallotta, értette, és az emlékezetébe el is raktározta, de akkor ott a tejházban, a bűgő, berregő motorok között, a harmadik-negyedik mondat után már csak a főnöke száját látta mozogni. Ő arra gondolt, hogy most mi lesz vele? Hogyan menjen ki innen a tejházból délben, mikor a reggeli műszaknak vége van, és mit tegyen, mikor találkozik valakivel hazafelé menet? Ha hazajön az édesapja, akkor hogyan nézzen a szemébe? Ő is biztosan hallotta már a kocsmában. És mit gondolhat róla Jancsi? Lehet ez is oka a megváltozásnak.

– Kati! Kati! – rázta meg a vállát Erzsi – hallottad, amit mondtam? – Nem felelt. Úgy érezte, nem jönne ki hang a

torkán, ha valamit mondani akarna. Ezért csak bólintott és merőn nézett szembe a szép asszonnyal. – Jaj, kicsim! Úgy sajnállak, de olyan nincs, hogy az első szerelem teljesen beteljesüljön. Vagy ha igen, akkor úgyis hamar kijőzanodnál. Nem volt hozzád való az a buta gyerek. Még ilyet? Azt mondja az anyja, hogy alkoholista, mert naponta egy üveg sört megiszik. Ő meg tudomásul veszi, és elmegy a kórházba. Ott aztán az elektrosokkal, vagy mi a fenével, rendesen meglágyították azt a kevés eszét is – sorolta.

Őelőtte pedig lejátszódott, amikor a kezelés után először találkoztak. Nagyon várta. Annyira, de annyira akarta, hogy ismét kint feküdjenek az öntözőcsatorna mellett, és dobálják a fűszálakat a lassan folyó vízbe, miközben a békák szerenádoznak. Úgy szerette volna újra érezni azt az érintést, amikor egymáshoz értek, és mindkettőjüknek egyszerre nagyot dobbant a szíve. Először ijedten néztek egymásra, majd mikor a hóhullám már végigfutott rajtuk, a boldogságtól repülni tudtak volna. Ez a szerelem! A halálos szerelem! – mondta komoly arccal Jancsinak, aki még mindig ijedt arccal értett vele egyet. Kétszer is előfordult ez velük. Akarta, kívánta újra ezt az érzést.

Aznapra szabadságot vett ki, és korán reggel felült a biciklire. Hajnalban még nincs busz a városba. Így aztán bekerekedett a kórházhoz. Letámasztotta a kerékpárt a virágágyás mellé és várt. Sokáig. Mikor aztán elfáradt, leült a szegélyre. Kora délután látta meg a fiút. Az anyjával jöttek ki. Két lépést tett feléjük, aztán mikor észrevette, azok rá sem néznek, megállt. Tudta, előtte kell elhaladniuk, ezért visszalépett a kerékpár mellé. Jancsit nézte. Az ő Jancsiját, aki valahogy más lett. Szélesebb lett az arca, kicsit rövidebb a haja. – Biztosan hízott, mert bent nem kellett dolgoznia – nyugtatta magát.

Aztán mikor odaértek eléje, már kikerülhetetlen volt a találkozás. – Látom itt vagy Kati! – mondta az anya, köszönés helyett. – Igen. Szervusz, Jancsi – lépett a szerelme felé és akkor vette észre, a szeme is megváltozott a fiúnak. Ott állt szemben azzal, akivel az egész életét együtt akarta leélni. Nézett a szemébe. Meg akarta fogni a kezét, de nehezen sikerült, mert az, aki ott volt vele szemben, nem szándékozott odaadni. Erőnek erejével ragadta meg és lépett még közelebb. Jancsi pedig csak értetlenül pislogott.

– Hol van a tűz? Hova lett a láng? Hova lett az én Jancsim? A Botos Jancsim? – üvöltötte volna, ha egy hang is kijön a torkán. Ezért aztán a kezét szorította. A kezét, aminek a simogatása olyan sok boldogságot szerzett neki, a kezét, amihez mikor hozzáért, a szívverése is megállt. – Fáj – nyögte ki aztán a fiú, amikor már teljesen elfehéredtek az ujjai. Kétségbeesetten rázta akkor meg az erős szorításából szabadulni akaró karokat. – Jancsi! – kiáltott rá, ami olyan volt, mintha mély vízbe esett volna, és valami beleragadt volna a lábába, és hiába kapálódzik, nem tud szabadulni tőle. – Én vagyok, a Kati! A szerelmed! – Igen, tudom. De most megyek haza – válaszolta szürke hanggal és semmitmondó szürke arccal a fiú.

Úgy érezte ott abban a pillanatban azonnal meghal. Ott állt Jancsi előtt. Oldalt az anyja sötét színű nejlonszatyorral a kezében. Várta, hogy a feketésszürke járda tetejére vágódik el. Beleüti a fejét a virágágyás szegélyébe, és mire kirohannak a kórházból a segítségére sietők, ő már fentről nézi őket. De nem történt meg. Aztán felnézett a magas házra és úgy érezte, mindjárt ledőlnek a szélső falak. Együtt fogják maguk alá temetni a törmelékek őket, és talán egy sírban is nyugszanak. Fent a hetedikén ablak nyitódott. Egy nő kiáltott le,

de nem hallotta, mit mond. A felhők, amik kicsik és fehérek voltak, nagy magasságban úsztak lassan, mint akiknek semmi közük ehhez az egészhez. – Még a villám sem csap belém, hogy most és itt meghaljak – futott át rajta és félreállt. De a fiú és az anyja megelőzte. Szó nélkül mentek el mellette. Utánuk nézett, és eszébe jutott, ezt nem engedheti!

– Ilyen nincs! Ő, az én Jancsim! Nem mehet csak így el! – ágaskodott benne az érzés. – Jancsi! – kiáltott egy nagyot utána. Ebben az egy szóban, ami a szerelme neve, benne volt minden, ami az elmúlt közel két évben történt vele. Benne volt a szívdobbanásuk, az öntözőcsatorna partja, a vámosi szárító hátsó része, a tányértörés, a szerelmes beszélgetések és a futás, ami a város felé vezető aszfaltúton volt, a Puder-tanya előtt.

– Most is itt megy az elhanyagolt tanya mellett. A kicsi, düllöngelő háznak látszó épület az úttól jó száz méterre van, de az udvari nagy villanykörte messze világít. – Milyen boldog voltam, mikor itt futottunk a Jancsival – mondja ki majdnem hangosan. De aztán visszafogja magát és megfordul a város felé. Ismét mintha szirénázás ütötte volna meg a fülét. – Talán megint a mentő jön Tilalmasra? – nézeget, de nem lát semmit csak a nyárfák vigyázó sorát, amik furcsán néznek a félhold irányába. De azokat is csak hozzá közel, mert utána már a síkság jellegzetes megfogható sötétsége tölti ki az egész teret. – Akkor még eszébe sem jutott, hogy Jancsi valamikor úgy fog rá nézni, mint ott a kórház előtt – indul ismét el a kanyar irányába. A kanyaron túl van jobbra a borjúnevelő, ahova ő is, ha tehetne, még kislány korában többször lement. Szerette nézni, simogatni a kicsi, bután viselkedő, de nagyon szerethető állatokat. De ez most még nem jut az eszébe.

A tavalyi nyarat éli át ismét. Itt mentek a nyárfasor alatt, a város irányába. Nem be szerettek volna menni, hanem

éppen egyedül, magukban akartak lenni. Errefelé több kis fás, bokros liget található. – Azért hozott errefelé a Feri is – villant be neki az agronómus erőszakos közeledése, de aztán azonnal el is hessegette magától. – Végül is nem történt semmi, de nekem, mégis az olyan, de nekem az mégis olyan, de olyan, hogy alig lehet elmondani.

Mentünk itt a Jancsival – gondolja végig a történetet, mint-ha mesélné – és beszélgettünk, rugdaltunk egy apró fadarabot. Mindketten tudtuk, nemsokára szeretkezni fogunk az egyik akácfa mellett, a szúnyogok hada alatt. Fogta a kezemet Jancsi és beszélt. Megállás nélkül mondta a magáét. Sok butaságot, amit úgy tudott előadni, mintha a világ legnagyobb okossága lenne. Magyarázta, hogy a fák miért nőnek olyan magasra, pedig az nem jó nekik, mert a szél jobban beléjük kap. Aztán a nyulat, meg a fácánt hogyan lehet elemlámpával megfogni, aztán az üzemi konyha birka-pörköltjéről, ami vagy rossz, vagy jó, és megannyi sok mindenről, aminek a felére sem figyelt oda. A hangját hallgatta. Azt szerette. Ahogy mondta a szeretet szót, ahogy ilyenkor a száját kicsit széthúzta, attól azonnal és ismételten olyan szerelembe esett, hogy azt sem tudta hol van.

És akkor a sok beszéd és farugdosás közben, egyszer csak hirtelen elkezdett szaladni. Fogta a kezét és őt is húzta magával. Na, több sem kellett neki sem. Mindig is tudott futni. Ecsezugba is tíz perc alatt kiszaladt, ha éppen ott volt valami elintéznivalója. Először csak egymás kezét fogva futottak, majd elengedte Jancsit és gyorsított. Elszaladtak a hosszú, egyenes út közepéig is, mire kifulladásra megálltak, és egymás karjaiba kapaszkodva lassan bementek a fák oltalma alá. Akkor, ott, nagyon boldog volt. A kórház előtt pedig, amikor még a busz is megállt az ő kétségbeesett ki-

áltására, nagyon boldogtalan. Nem messze tőle egy férfi a kerékpárját toltá, mikor meghallotta a halálos sikítással is felérő Jancsit. Megállt. Nézte őt. Érezte, hogy tetszik a férfinak. A nyakába ugrok és akkor talán féltékeny lesz – jött a villanásnyi gondolat, de csak addig tartott, míg látta a szerelme vissza sem fordul az anyja mellett mentében.

Lehajolt a bicikliért, és nagy nehezen tekert ki a tanyára. Többször is meg kellett állnia, mert nem látta az utat. Minden könnyét elsírta, mire kiért Tilalmasra.

Utána már sejtette, csak nem merte magának sem hangosan kimondani azt, amit aztán később az Erzszi megtett helyette is. De azért, ahányszor eszébe jut, és ez bizony sűrűn előfordul, mindig elhúzódik az ajka széle és könny gyúlik a szeme sarkában. Biztosan az apja is hallott róla pletykákat, bár soha nem beszélt erről, addig. A születése napja hétvégejéig. Akkor azt gondolta, nem jól hallja a mondatokat. Mit lehetett arra mondani? Elvesztette a Jancsit, akit az életénél is jobban szeretett, sőt, talán még most is, aztán odalet a becsülete, és az apja is! Milyen kiút van ebből, azon felül, hogy ki kell lépni az egészből – győzködi magát már sokadjára.

Tudja, már jó ideje tudja, a kérdés felvetése csak önigazolásként szolgál. Erősítés, hogy helyesen döntött. – Most már tényleg kivehető a sziréna hangja. Megáll az út közepén, és hallgatózik. A sötétségből fénynyaláb rázkódva keresi a nyárfasor közötti helyet. Hamar odaérnek a közelébe. Nem integet, csak lehúzódik a füves részre. Nagy fékkel áll meg a mentő. – Gyere, beviszünk! – szólal meg a fiatal, jóképű orvos a vezető mellett, és nyitja az ajtót. – Siess, mert elvérzik a sánta – jegyzi meg a sofőr, és újból bekapcsolja a szirénát. – Maga nagyon szereti ezt a hangzavart! – nyúl a kapcsoló felé dr. Molnár Zoltán mentőorvos, és közben elnyom egy mosolyt a lány felé.

Már messziről látta az úton gyaloglót, és ha megnyúzzák, akkor is állítaná, érezte, hogy a tengerszemű, hatalmas szempillájú, tökéletes alakú szépség az. A Niva gyártmányú mentőautó elöl két személyre van kialakítva. De máskor is szoktak többen elhelyezkedni benne. Jó esetben a kíséző ülésen ketten szoronganak, de előfordult, hogy még egy személy háttal a szélvédőnek felült az ablak előtti rakodóra. Most az orvos beljebb telepszik a gépkocsivezető és a közte lévő motort beborító domború műbőrre. A lány odaül mellé. Összeér a combjuk. Molnár Zoltán nem csak azt a melegséget érzi a vékony ruha alól Kati felől, ami egy ilyen nyári hőség utáni este természetes, hanem többet.

Ma egész nap nem tudta kiverni a fejéből a tanyán látott, fiatalágában is zsenge, megindítóan szép nőt. Nem mer megmozdulni, mert attól fél a lány félreérti és az ajtó felé húzódik. Ülnek egymás mellett és merednek a fénypásztával megvilágított útra. Az orvos minden érzékszerve a jobb combja külső felére koncentrál. Maga sem tudja, mi történik vele, csak azt, hogy ez itt és most nagyon jó neki. Pedig eszébe sem jut a feleségén kívül másik nő. Szereti Manyit, aki mindenképpen az ideális nő és anya a szemében. A kislánya pedig, a Zsuzsi, olyan neki, mint egy csak neki született istenség. A kollégái szokták húzni, azzal, hogy utánozzák, amint mondja a nevét. Állítólag még a hangja is megváltozik az arcával együtt, ha a kislányáról esik szó. Most sem gondolja ezt másként, ha kérdeznék tőle, vagy éppen felmerülne a kétkedés valakiben. De mégis, ez a lány a jobb oldalán, valami egészen mást ébresztett benne. Olyan érzése van, mint amikor középiskolába járt, és meglátta azt a vékony, fekete hajú lányt a folyósón. Akkor is, először nem akart mást, csak hozzáérni, aztán persze több is lett belőle, de az első érintésre, a keze megfogására, az átkarolására, azóta is pontosan emlékszik.

Sétáltak a mozi kezdete előtt, és az egyik kirakatnál, ami-
ben öltönyös férfiakkal és kabátos nőkkel voltak a kirakati
bábuk felöltöztetve, megálltak. Ő beszélt a lánynak. Mesélt
a magyar irodalom tanárnőjéről, akinek kicsúszott a blúza
a szoknyájából, és mindenki azt bámulta. Ezt addig tették
teljesen feltűnően, míg a tanárnő észre nem vette, és a feje
vörös nem lett. Amikor ideért és nagyokat nevetett, miköz-
ben gesztikulálva mutogatott, mintegy véletlenül megfogta
Csilla, mert így hívták a lányt, kezét. Félbeharapta a monda-
tot. Nem azért mert megijedt, hanem az örömtől, mert Csilla
megszorította az övét. Ha nem is abszolút ugyanilyen a hely-
zet most, de az érzés hasonló.

Hosszú, barna, vasalt szövetnadrág van rajta. Az anyag
alatt érezni véli Kati élettől lüktető szépségét. Nem néz feléje,
de mégis maga előtt látja tengerszínű szemét azokkal a hatal-
mas legyezőkkal, amik a szempillái. Tudja, szinte érzi a kicsi,
kerek, hegyes mellbimbókban végződő kebleket, érzéki, az
arcához viszonyítva kicsit talán nagyobb ajkakat. Belső kész-
tetést érez arra, hogy a rakodóról maga elé vegye a dossziét,
amit mindig megtesz. Nem azért, mert nem tudja, mi van
beleírva, hanem a megszokás miatt. Nem mozdul. Eszébe jut
a riasztás. Mikor telefonáltak, hogy egy ember vérzik, mert
megvágta, vagy megvágta magát kint Tilal-mason, azonnal
tudta, látni fogja a lányt, akivel ma szembenézett az iroda
előtt. Akkor is hosszan ellenállt, de aztán, mikor már nem
tudott tovább védekezni a figyelő szemeknek, már sajnálta
az előtte elvesztegetett időt. És most itt van mellette.

– Te vagy a Kati, a gulyás lánya? – szólította meg a lehe-
tő legbarátságosabb hangon. K. Nagy Kati mindezekből,
az orvosban keltett érzésekből semmit nem észlel. Örül,
mert nem kell továbbgyalognia. Ugyan csodálkozott a

Lüktető szépség

mentő hirtelen megállásán és az ő bevitelén, de miután kevesen közlekednek a bekötő úton, megszokta, hogyha valaki éppen gyalogol, más pedig járművel halad, akkor felveszi. Ebben csak az a rendkívüli, hogy ez most mentő, és sérült beteghez megy – fut át rajta, de csak éppen egy pillanat tört részéig időzik el a gondolattól.

Az estén jár az esze. Azon, ami majd most otthon fog következni. Az orvos nadrágos lába melegíti a csupasszá vált combját. Ahogy leült a lestrapált ülésre, felhúzódott az egyébként is rövid virágmintás ruhája alja. Érzí, a bugyija találkozik a sokat használt pokróccal, amivel leterítették a műbőrt. Akaratlanul fordul balra és szembe találja magát a mellette szorongó férfi őt figyelő arcával. Nem tudja levenni a szemét az orvosról, aki egyre áthatóbban szemez vele. Nem szeretne, de érzi, zavarba jön. A tenyere izzadni kezd és az arca is ég. Kezével végigsimítja a ruháját és egyúttal le is húzódik az alját, már amennyire lehetősége van rá. Majd erővel elfordítja a fejét, és ismét az utat nézi. Észre sem veszi, hogy a borjúnevelőnél már a jellegzetes Kati mozdulattal, mindkét kezének ujaival a virágmintás anyagot sodorgatja.

– Ezek mind öngyilkosok akarnak itt lenni? – kérdezi a gépkocsi vezetője. – Mindegy mikor megyek el ennél az istállónál, annyi nagy bogár csapódik belém, hogy aztán nem győzöm takarítani a sok dögtől a szélvédőt – perel, de sem az orvos, sem a lány nem szól rá semmit. A böglyök és a vérszívó legyek, na, meg a nagy testű éjszakai lepkek viszont tényleg nagy koppanásokkal, csattanásokkal oltják ki életüket előttük, az üveg felületén. Utánuk egyre szélesebb pacák teszik nehezen láthatóvá előttük az utat. – Nem törli le, Jenő? – szólal meg végül az orvos. – Minek, csak elkenődik. Majd ha odaérünk, lemosom, a kurva anyját

ennek a szar helynek, na, meg ezeknek a dögöknek – szitkozódik a sofőr. Nagyokat fékezve kerülgetik a gödröket.

Ők ketten pedig egymás mellett, hol jobbra, majd balra dőlnek egymásra. Egy ilyen alkalommal dr. Molnár Zoltán jobb karján landolt Kati hegyes, melltartó nélküli keble. Az orvos gondolkozás nélkül karolta át a lány vállát. Jenő, mint ha több szeme is volna, azonnal feléjük fordult, és csettintett egyet a nyelvével. Ennyi elég is volt. Mert az addig a törékeny lányt magához szorító kar máris a fülke tetejét nyomta. Így haladtak a tanyaközpont felé, és hallgatták az éjszakai vérszívók kopogásait a szélvédő üvegén. Fölöttük a kék jelzés fénye hullámozott körbe, a sziréna hangjával együtt. Így ha nem is haladtak túl gyorsan, hiszen a Niva nem egy nagy teljesítményű autó, de mégis úgy tűnt, semmi nem tudná megelőzni őket. Megkerülik az irodát, a sportpályát, majd betérnek az első utca elejéhez. Ennek az utcának a jobb oldali vége felé lakik Kati is. Most valahogy nincs kedve hazamenni. Tudja, hogy most már elkerülhetetlen az, amit eldöntött, de mégis játszik a gondolattal, mi lenne, ha mégis meggondolná magát. Végül is csak tőle függ. – Olyan rendes ez az orvos itt mellettem. Vajon ismer engem? Vagy hallott rólam? – mosolyodik el, de aztán hirtelen kiugrik az autóból. – talán ő is hallotta, amit pletykálnak, és kurvának néz – jut eszébe és megijed. Még azt sem mondja, hogy köszönöm. Mérgesen, és utálattal néz Molnár Zoltánra, akihez persze mindez eljut, de már az egyik ház előkertjében van, és lehajolva nyitja a táskáját. Ollót vesz elő és azzal vágja fel a nadrág szarát. A középkorú férfi jajgat, de nem hangoosan. Körülötte a zöld gyep szürreális képet mutat a ráfolyt vértől. Két szomszéd férfi áll oldalt, kezükben nagyméretű lámpa. Ezzel tökéletesen bevilágítják az egész placcot.

Gyors kötözés az ágyékon, injekció, és a szokásos protokoll.

– Mi történt? – fordul az orvos az egyik lámpatartóhoz. A fiatalember hangján hallatszik a mindentudás és az okoskodás. Molnár Zoltán a balesetek elején szereti az ilyen embereket, mert mindent töviről hegyére elmesélnek. Később aztán már igyekeznek lekaparni magáról őket, mert fárasztóak lesznek és a saját élményeiket is hozzáköltik. Olyanokat, amiknek semmi köze az ott történetekhez. – Hilda néni a boltban dolgozik – kezdte a férfi. Az orvos hagyja. Tudja, úgysem tudja meggátolni a részletes, aprólékos elmondásra váró történet ismertetését, ezért közben a fekvő beteggel kezd újra foglalkozni. A lágyékánál bekötözött ronda mély vágásra visszateszi a nadrág szárát, és hogy majd a szállításnál ne akadjon bele semmibe a felvágott anyag, tűzőgéppel rögzíti.

– A Balázs, aki az irodában dolgozik leüzent neki – állítólag! – emeli fel a hangját és a mutatóujját –, hogy vigyen haza egy üveg vodkát, majd érte jön. Bár megjegyzem, elég sűrűn járkál errefelé ez az ember. Már messziről lehet látni, hogy ő az, mert sántít. – Eddig jól mondom? – szól le a fűvön fekvőnek, aki nem foglalkozik vele. – Ma is jött, de aztán nem jutott be a Hilda nénihez. Közben elesett a járdán. – És attól lett ez a nagy és csúnya vágás? – szól közbe az orvos. – Nem, nem attól, de én nem szeretnék erről semmit sem mondani. Inkább beszéljen a Hilda néni, meg a Pali bácsi.

– Hol vannak? – Bent a házban. – A doktornak elég Jenő felé néznie. A gépkocsi vezetője alig egy fél perc múlva már kint van a két említettel. A kissé telt alkatú asszony erőteljes hangon köszön. A férj morcos, úgy viselkedik, mint akit nem érdekel ez a vircsaft. Kati a nyitott kiskapun belül, oldalt, az orgonabokor mögött ácsorog, és ott hallgatózik. Érdekli a történet. A mentő nem megszokott

itt Tilalmason, pedig személyautója pedig senkinek nincs, csak a gazdaságnak, az pedig éjszaka és hétvégén a tíz kilométerre lévő Karcag városban garázsozik. Ecsezug pedig, ahol talán tizenkét család ha lakik, még innen is négy kilométerre van, ami csak földúton közelíthető meg.

- Mi történt itt? - fordul az orvos Hildáékhoz. - Én nem tudom - feleli a nő. - És maga? - néz Pali bácsira, akit Kati nagyon tisztel, hiszen nagy tudású embernek ismeri. - Engem ez az egész nem érdekel - jelenti ki a férfi, majd megfordul és bemegy a házba. - Hilda! - szól vissza parancsoló hangon. A felesége engedelmesen követi. Nem köszön el, nem kér elnézést az orvostól, hanem sietve a férje után ered. - Én elmondom az egész történetet, csak jöjjön egy kicsit ide félre - szólítja meg bizalmasan Molnár Zoltánt a lámpát kezében lógató tudálékos férfi. Barna kalappal a fején, és vastag műanyag keretes szemüvegével, magyarázó hangjával, olyan, mintha egy rossz krimiből lépett volna ki. Kissé hátrább lép. Leteszi a földre a lámpát. Lassan beállítja a sérült felé világítva, aki már nem jajgat, hanem megadóan vár a sorára. Az orgonabokor járda felőli oldalán állnak egymás mellett, miközben Kati alig egy lépésre a levelek és a sötétség takarásában követi a beszámolót.

- A Balázs, mint mondtam könyvelő az irodában. Sánta szegény, de azért aránylag jól tud menni. A Pali bácsi pedig fontos beosztásban a Dunántúlon dolgozik. Na már most - fogja meg az orvos kezét, hogy ezzel is nyomatékot adjon a mondókájának. - Hát innen ered a probléma. Mert kérem az asszonyt hosszú időre magára hagyni nem szabad. Mint tudjuk, de nem kalandozok el. Értem én kérem - veszi a jelzést, amikor Zoltán felemeli a szabad kezét, mintegy mutatta, ez nem érdekli - Itt hagyta. Aztán, hogy történt-e valami

a Hilda és a Balázs között, azt kérem, ki tudná megmondani? De az biztos, hogy sokat járt ide. Ezt mindenki látta, tudta a tanyán. Olyannyira, hogy valaki írt is egy szép levelet a Pali bácsinak. Valahogy azt: Pali! A feleségedet baszogatják. Ha meg akarod tudni az igazságot, este, sötétedés után megláthatod. Na, erre ki az a férfiember, aki ne ugorna. Ő is az asszonya tudta nélkül ma hazajött. Láttuk. Sokan láttuk őt. De senki nem foglalkozik ilyennel, így aztán a Hildának sem mondták a boltban. Persze, ahogy ismerem az embereket, szerintem el is titkolták előle, mert kíváncsiak voltak a fejleményekre. Tudja doktor úr, itt, Tilalmason nem sok minden történik. Ugyan holnap lesz az önkéntes tűzoltóverseny és sokan jönnek az egész megyéből, de az sincs minden héten, igaz-e? Bár már napok óta készül a mi csapatunk, és remélem elsők, vagy az elől végzők között lesznek, mert az én ..., jó, tudom. Bocsánat. Tehát, hol is hagytam abba? – kérdezte, pedig nem is kellett most az orvosnak jeleznie.

– Kati mindezt kihegyezett fülekkel hallgatja, miközben kissé odébb a földön fekvő Balázs nevű embert Jenő vízzel itatja egy üvegből. – Megyünk, doki? – kérdezi a válla felett a sofőr. – Mindjárt. Tehát? – Ide bújt el az orgonabokor mögé. Megvárta, amíg a Hilda hazaért, majd kifeszített egy vékony zsineget a járda fölé. Azon esett át a Balázs, mikor jött a vodkáért, mint ő mondja. Jól beverte magát a szerencsétlen, hiszen sánta a nyomoronc, de az nem volt elég, mert kiugrott a Pali bácsi a bokorból és az előzetes terve szerint le akarta vágni egy szikével a farkát. A Balázs persze sejthette, hogy itt nem babra megy a játék, mert nekiállt kapálózni a Pali bácsi alatt. Végül aztán félrecsúszott a szike. Pedig a Pali bácsi régebben még a marhát is megmútotta, miközben az állat egy helyben állt. És túlélte. Jól tejelő lett egészen addig,

míg le nem selejtezték. – Jó, tudom, ez már másik történet, de gondoltam, jó, ha tudja – mondja. – Köszönöm – fejt le magáról a szorító kezeket. – Ha bármire még kíváncsi, akkor nagyon szívesen segíték – ajánlkozik tovább a kalapos.

– Nem, köszönöm – lép el a bokortól Molnár Zoltán. – Mehetünk? – Igen. – Értesítsek valakit? – kérdezi Jenő. – Nem, nem kell. Elesett, mert az egyik lába rövidebb és egyébként is nehezen jár. A sötétben megcsúszott és egy ág felhasította az ágyékánál a combbelső. Így történt? – emeli fel a hangját a sérült felé. – Igen. Pontosan. Köszönöm – válaszol megkönynyebbülten Balázs. – Ma már másodszor jöttünk ki – morogja az orra alatt Jenő. – Hogy mi a fene van ezekkel? – beszél magában, miközben szedelőzködik.

A hordágyra fektetetik a fűvön elterült embert és a lámpa fényénél pakolják össze a használt eszközöket, na meg a hulladékot. Vérnyomásmérő, injekciós üres ampulla, kötszer, ragtapasz meg a többi kerül a táskába, vagy egy papírzacs-kóba, aztán a szemébe. – Ezeknek úgy látszik, csak azon jár az eszük. Nappal az a másik felvágja az üveggel az ereit, mert rájön a féltékenység, aztán meg már a kórházban majdnem egymásnak estek, annyira odavoltak. Na, ez meg itt nem sokat teketóriázott. Nem magát büntette, hanem kis híján a kóborlónak vágta le a farkát – sorolja, aztán a végén nagyot nevet.

Már csak talán öten vannak az udvar járda felőli kerítése mellett. Mindenki más eddig szájtátva nézegetett, persze jobbára a túloldaltól, hátha nem látja meg őket senki. Ott álldogáltak a sötétben, és kihegyezett fülekkel próbáltak valamilyen információhoz jutni. A kötözés, helyszíni segítségnyújtás, a meghatározott protokoll több időt vett igénybe, mint gondolták, ami nem is lett volna baj, ha a malacok nem kezdenek el reklamálni.

Mindenkinek az udvarában hátul ott van a disznóól. Abban kettőtől tíz-tizenöt darab állat nem csak a húst biztosította a családnak, hanem olyan volt, mint egy takarékpénztár, csak éppen több volt a kamat, mint amit a bank adott volna. A szárnyas jószág etetése, rendezése asszonyi munka általában, de a malacok tisztán tartása és ellátása a rendes házaknál a férfi feladata. Na, persze ez így nincs kimondva. Hiszen ha a férj a tehenészetben este feji az állatokat, meg kialmоз alattuk és eteti őket, akkor nem mondhatja az ott-honi disznainak, most nem ér rá.

Persze mondhatja, mint K. Nagy Kati apja, aki miután a marhákkal és a kutyáival éli az életének jelentős részét, úgy gondolja, tud is a nyelvükön. Ő aztán minden állatnak elmagyarázza mi a teendője. De nem csak neki, hanem mindnyájuknak. Aztán, ha nem akarózik megérteni némelyik négy lábúnak, akkor éktelen haragra gerjed és attól kezdve nem lesz megállása. Állandóan cseszteti valamivel. – Na, mi van. Most meg nem iszol, az anyád mindenit, te Terus! –, merthogy minden állatának neve van. Terus egy szép kiállítású fiatal bika, aki még csak szaladgál és keresi a helyét a marhák társadalmában. Nagyon engedetlen volt kicsi korától kezdve, és mindig úgy tartotta magát, hogy ráugorjanak a többiek. Amikor aztán már érezte, ott csimpaszkodnak a hátán, nagyot rúgott. Némelyik társát meg is sértette ilyenkor. K. Nagy Karcsi elmagyarázta neki, miután egy istráng kötelet hurkolt a nyakába, hogy ez nem lesz így jó, és ha nem javul meg, akkor elköszönhet a bikaságától. Na, nem a nemiségére gondolt ő, hiszen az nem az ő fennhatósága alá tartozó döntést igényelne, hanem a lelki büntetésre. A futkározó pusztai szelet nagyon kedvelő bika, persze nem is az lett volna, ami, ha betartja, megérti a gulyás szavát. Így aztán ő a Terus nevet adta neki.

- Hogy mindez hogyan jutott az eszébe itt, a bokor mögött, a sötétben hallgatózó Katinak, ki tudná megmondani. A gondolataiból Papp Béla feleségének hangja zökkenti ki. - Doktor úr! Doktor úr! - fut az utca végéről az iroda előtti sérült felesége. - Mi a probléma? - áll meg a járdán és fordul a hang irányába az orvos, de érezni lehet, nem sok kedve van az asszonyhoz. - Ne tessék haragudni doktor úr, de ez az ember meg van örülve, és nézze mit tett velem! - Erre felhúzza az otthonka alját, megmutatva a bugyiját és a combja belsőjében keletkezett vörös-kék nyomokat. - Mi ez? - lép hátra egyet az orvos. - Harapófogóval csipkedett meg, mert nem hiszi el, hogy nem feküdtem le senkivel. - Vérzett? - kérdezi dr. Molnár, de nem közelít a nőhöz. - Nem, azt nem, de nagyon fáj. - Tegyen rá hideg borogatást - tanácsolja szenvtelen hangon, és megfordulva elsiet a mentő felé.

Balázs már bent van hátul. Jenő és a tudálékos pofa cipelték ki az utca elejéhez. Bea nem hagyja magát. Mikor látja, az orvossal nem megy semmire, a bámészkodók közül néz ki magának egy magas, vékony asszonyt. De az is ismeri már, mert mikor észreveszi az utcai alig világításban közeledő szomszédját, sietve elmegy. Csak egy kislány marad még az utca túlsó felén lévő, lapokból kirakott járdán. A hét-, talán nyolcéves gyermeklány arca nagy öntudatról árulkodik. Komo lyabbnak mutatja magát, mint amit a kora alapján felételezni lehetne. Máskor előfordult, hogy Beát ez idegesítette, de most éppen kapóra jön neki. A vékony, magas, hosszú hajú lányka kíváncsian várja a hozzá érkező asszonyt. - Látod, Évike? Nézd meg mit csinált ez az ember velem? -, és ismét felhúzza az otthonkát magán, megmutatva a fogó által keltett sérüléseket. - Ugye, hogy nem normális? - kérdezi, de nem vár választ. Egyébként a kislány sem szándékozik felelni. Kicsit hát-

rál a kerítés felé, mert rátornyosul az asszony combja, és onnan nézi figyelmesen a kék-vörös furcsa foltokat.

– El ne mondd senkinek! Még otthon se! – kéri Bea, amit a hangzást nézve, majdnem fenyegetésnek is lehet érteni. Évike a fejével mutatja, hogy érti, és nem beszél róla. Mindketten tudják ez nem így lesz, de miután az asszony megnyugszik, a kislány felrántja a vállát és tovább hallgatja. – Szemetek itt a szomszédok. Össze-vissza beszélnek mindent. Rólam is. Hogy összejöttem azzal a gyerekkel, aki Jászberényben lakik. Egyébként helyes fiú, de mit kezdjek vele, mikor fiatalabb nálam? Beletették az uram fejébe, és most már nem tudom kiverni belőle. Ha a lelkeket is odaadom, az sem elég. Dolgozok megállás nélkül, hiszen te is tudod, és nézd meg mit tett velem! – emeli fel ismét félig a lábát, hogy látható legyen a combja belseje. A villanyoszlopon lógó nagy tányérral a tetején a lámpa olyan, mint egy test nélküli fej. A kislány, amint felnéz a comb takarásából, amiből az árnyék miatt most nem lát semmit, nem tudja visszatartani a nevetését. A feltartott láb fölött ott van egy világító fej, ami éppen szembenéz vele. A szinte hihetetlen képtől, amiben nem félelmetesen, hanem inkább mulatságosan néz vele szembe egy érdekes marslakó, jókedve kerekedik.

– Te ezen nevensz? Milyen szemtelen vagy, Évike! – vékonyodik el Bea hangja Beának. A kislány még mindig nem szólal meg, ehelyett a lámpára mutogat. Az asszony megfordul és ő is a villanypózna tetejét nézi. – Még be is csapsz! – fordul a lány felé, mert ő nem csak a fejet nem látja a kalapos villanykörteben, hanem mást sem, hiszen azt ő mutatta. De hamar túl van rajta. Úgy látszik, a közlési vágy erősebb benne, mert folytatja. – Nézd meg, itt van a Hilda, meg a Pali bácsi is. Ott is az egyik jóakaró írhatott egy szemét levelet szegénynek.

A lelket is odaadom

Na, és mi lett a következménye? Jól összevesztek, a Balázs majdnem elvérzett, és szerintem talán nem is igaz az egész – igazgatja magán az otthonkát, mert kicsit elcsavarodott a derekánál. – Bár, én nem szeretek pletykálgatni, ezért csak neked mondom, én sem tenném a tűzbe a kezemet a Hildáért. Csak nem ezzel a sánta Balázssal, hanem a másik könyvelővel, azzal a berettyóújfalusival jött össze. De ezt tényleg ne mondd senkinek! Számtalanszor láttam, mikor jött késő este és ment hajnalban. Kérdezem én, vajon mit tettek egész éjszaka? De engem nem érdekel! Azt csinálnak, amit akarnak. Kit izgat? Az sem érdekelt, hogy a K. Nagy Kati fűvel-fával összefeküdt. Engem is kérdezett az anyja, tudod, annak a kunmadarasi fiúnak, aki a Katiba bele volt bolondulva, hogy mi igaz ebből? Megmondtam, én nem avatkozom bele, ki, kivel járkál. Mit érdekel az engem, hogy a Feri, az agronómus motoroztatja kint a határban a Katit. Lehet, hogy csak a takarmánykukoricát mennek nézegetni? Igaz, Évike? – a kislány hallgatja, de igazából nem érdekli az egész. Jólneveltsége okán nem mozdul, pedig mennie kellene. Kati viszont minden szót ért a Hildáék kerítése mellett állva. Közben kijött ő is és a kitaposott járdán megállt, mikor meglátta, a Bea és a kislány, Évike elindulnak az utca vége felé.

Szerencse, hogy nem kell találkoznia vele – gondolja és utánuk néz. Az asszony változatlanul mondja a magáét, de már nem lehet érteni éppen kit szapul. Ha nem ez a késő esti sötét van, az alig megvilágított járdával, akkor látható lenne az arcának színeváltozása. Az egyik pillanatban vörös lesz, mint a cékla, a másikban pedig apró csepp indul el a halántékról, amint hallgatta a róla szóló mondatokat. De már nem számít semmit sem. A Bea szomszédja mondatai sem, pedig érzi, még találnak a jól elhelyezett méregnyilak szabad,

egészséges területet a lelkén. – Elhatároztam. Jól teszem. Jó döntés – erősíti magát, hiszen nemsokára meg fog történni.
– Eszébe jut az ő levelezésük Jancsival. Nem csak akkor írtak egymásnak, amikor kórházban volt a szerelme, hanem egyébként is, amellet, hogy mindennap találkoztak. Este mikor mindketten otthon voltak, írtak, amit aztán másnap, ahogy találkoztak és csókot váltottak, azonnal oda is adtak.

– Nagyon szerettem csókolózni vele! Igaz még mással nem is tettem, csak egyszer egy kicsit a Ferivel, de az nem olyan volt – jut eszébe és belepirul az esetbe. – Órákig csókolóztunk az öntözőcsatorna partján. Nem tudtam betelni Jancsi szájával. Nem csak puha, de kemény is volt egyszerre – érzékenyül el, és nekidől az akácfa oszlopnak, amire rá van feszítve a drótháló. – Még verset is írt nekem – ugrik a szeme elé az ákombákom írás:

– Az én szerelmem, a Kati
Nem pedig a bűdös Mari.
Én a Katit szeretem,
A gyerekeinket vele nevelem.
Kati az én mindenem
Ha ő nincs, akkor nincs semmim sem.
Szeretem, mint minden mást, legyen az étel, ital,
De ő még ezeknél is fontosabb nekem,
Mert vele élem az életem,
A halálig, mert őt szeretem.

Mikor ezt a kicsi verset odaadta neki, hirtelen nem tudta, mit tegyen. Legszívesebben összevissza csókolgatta volna. Na, nem azért mert szép és szívet melengető a tíz sor, hanem mert olyan volt, mint Jancsi, és tudta nagyon szereti őt. – És ki az a bűdös Mari? – kérdezte, amikor már túl

voltak a boldog nevetős ölelkezésen. – Senki! – válaszolta a fiú, kicsit megsértődve, mert azt gondolta őt nevette ki a próbálkozása miatt. – Hát akkor? – Nincs akkor. Így jött ki – mondta, de akkor már ő is vele együtt nevetett.

A közeli tanyán akkor csinált rendet a Sanyi bácsi, aki kissé alacsony, de nagyon szikár, izmos ember volt. A nézésétől, ha mérges volt mindenki meghunyászkodott – gondol vissza az öntözőcsatorna felső része mellé épült ház lakójára. Éppen ott voltak ők is, tisztos távolságra a tanyától, de a pusztában gyorsan szalad a hang. Így jutott el hozzájuk is. – Nézd csak, Kati – mondta a Jancsi – a Sanyi bácsi begorombult – mutatott a sás takarásában a tanya felé. Nézte, de nem látott igazából sok mindent, míg nem Sanyi bácsi lánya, aki már férjezett asszony volt, el nem ment mellettük. Mikor meglátta őket, megállt felettük. Ők ketten feküdtek a füves talajon.

– Láttátok? – Nem, csak, valamit – válaszolták. – Megérdekelte a Béla. – Mit? – Mindegy – intett és továbblépett. Majd visszafordult. – De kikíváncozik belőlem – mondta. – A Béla – Kati és Jancsi tudta, hogy az illető Sanyi bácsi lánya, Anna férje. – Az elmúlt két hétben már másodszor, ki ha ő nem, pittyen-pittyen, beképzelt arccal és viselkedéssel jött ki ide a tanyára. Az apámra még ránézni is nehezebbre esett. – Tudjátok, én szeretem a szüleimet, úgy, mint ti is, igaz? – de nem várt választ a kérdésre. – Meg szeretem a Bélát is, hiszen a férjem. Ezért is nehéz az ilyen helyzet – sóhajtott egy mélyet. Talán még a szeme is elhomályosodott egy kicsit, de folytatta. – Mikor aztán ma is olyan kelletlenül és fennhéjázóan nem szólt apámhoz, akkor már nem hagyta szó nélkül a papa a dolgot.

– Mi van veled Béla? Talán megsértettelek, hogy így viselkedsz velem? – Ez a buta beképzelt ember pedig – már csak kimondom, amit gondolok – attól nem szeretem kevésbé, de

ami igaz, az igaz – magyarázta belelendülve nekik. Miközben ők felülve az árokparton hallgatták a vékony nőt, akin nagyon szűk szoknya volt. Katin átfutott, ha kérnék, üljön le melléjük, akkor nemigen sikerülne neki. – Ugyan már papa, emelte fel a hangját az apámra, ne baszogasson itt engem állandóan! Már másodszor teszi ezt ez elmúlt héten – játszott a férje mondatait. – Hogy beszélsz te velem, Béla? – kérdezte apám, és én éreztem, itt valami nagy baj lesz. – Miért, nincs igazam? Nekem kell végighallgatnom, amint a Gyurit, tudjátok ő a kisöcsém, itt előttem cseszegeti. – Te Béla! Ez a fiam és az én dolgom, az rám tartozik, senki másra, míg a kettőnk, a te és én kapcsolat, pedig ránk. – Akkor se baszogasson itt engem – ismételte meg magát.

Erre az apám kiment a tanya elé. Én akkor már, higgyétek el, tudtam, nagy baj lesz. Láttam a papa arcán azt a keménységet, amit rajtunk kívül senki nem vesz észre egészen addig, míg meg nem tanulja. Nekünk volt időnk erre. Tiszteeljük is a szüleinket annyira, mint talán senki mást. – Na és, mi történt? – kérdezett közbe Jancsi, mert már őt is nagyon érdekelte az eset, hiszen a sásból lesve, ő vette észre a távoli tanyán bonyolódó eseményeket. – Apám kiment a tanya elé a kúthoz. Friss vizet húzott fel. Kiöntötte a vödörrel a vályúba, aztán komótosan és alaposan megmosta a kezeit. Mi közben kimentünk az ajtó elé és néztük. Senki nem szólt. Még a férjem sem, hiszen, ha nem is tudta, de érezte, itt most valami súlyos dolog fog történni. Édesanyám a konyhában pucolta a krumplit, és közben megpróbált láthatatlan lenni. Ő mindig ilyen volt. Nem szerette a veszekedést. – Na, és? – Mikor végzett a kézmosással, odament a fészerhez, aminek a kitért ajtaján lógott egy régi, kék törülköző. Megtörölte magát, majd beljebb lépett és a kezében egy régen használt ostorral jött ki.

Utána már olyan gyorsan történt minden, hogy még szólni sem tudtam. Apám addig verte a Béla hátát az ostorral, míg az ing fel nem szakadt rajta. – Hát a Béla? – Béla? Szegény. Elrohant és fájdalmában üvöltött. Apám pedig a végén szembenézett velem és így szólt: – Mondd meg a férjednek, a tisztelet az tisztelet! Nekem senki ne mondja azt, hogy baszogatom, miután tőlem sem hallott soha ilyen beszédet. – Ezzel aztán fogta magát, és a kutyával együtt kiment a határba, ahol a birkák legeltek. Neki is van mindig valamennyi. Szereti az állatokat. Talán még az embereknél is jobban. Tőle hallottuk számtalanszor, az állat mindig meghálálja, ha jót tesznek vele. Az ember pedig annyira ritkán, hogy még emlékezni is kár az időért.

– Hát ez volt. Ha a hangoskodást hallottátok, akkor az a férjem, a Béla volt. Most már megyek, és ápolgatom. Biztosan hamar gyógyul szegény. Így van ez rendjén – indult el tőlük – a tiszteletet meg kell mindenkinek tanulnia, még ha azt is gondolja magáról, ő ezen felül áll – mondja, de a végét a mondatnak csak nagyon halkán lehetett már hallani.

K. Nagy Kati rendes körülmények között biztosan csodálkozna, mennyi minden jut ma eszébe, de most nem így van. Minden természetes. Mint ahogy az is, ahogy észre sem vette, megették a malacokat a tanyaközpont házainak udvaraiban. Még innen-onnan a rőfögéssel tarkított fémvályú csörömpölése eljut a fülébe. Biztos nagyon falánk a disznó, vagy keveset evett – gondolja, és megáll egy pillanatra a hazafelé vezető járdán. Tudja, már mennie kellene, hiszen várja otthon az apja. De most még szeretné egy kicsit eltolni az időt.

A szomszédjuk kerítése mellett, belül vödör van letéve. Eszébe jut, hogy nekik is vemhes volt az egyik régebbi macskájuk. Biztosan megszülettek a kicsik, és azokban fullasztot-

ták meg őket – próbál közelebb kerülni a vödörhöz, hogy belelásson, de nem sikerül. Annyira nem is érdekli, mert nem szereti az ilyen megoldásokat. Tudja, kettőt biztosan hagytak, hogy az emlője be ne gyulladjon az anyamacskának, de mégis, lehet éppen az elpusztítottak lettek volna jó egérfogók. Ő legszívesebben egy állatot sem ölne meg, de tudja ez lehetetlen. Hiszen a csirkehúst szereti, sőt a szalonát, a fehéret is. A birkapörkölt pedig a kedvence. Mikor tavasszal zsákot húznak a birkákra és lenyírják róluk a bundájukat, akkor soha nem jut eszébe a magukat is furcsán érző állatokról, milyen finom pörkölt van a húsból. Még hideg tél van, amikor a kicsik megszületnek. A gazdájuk és az anyabirka védi-óvjá őket, hogy aztán mikor jobb idő lesz, kimenjenek a szabad térre. Akkor aztán, annyira, de annyira édesek, aranyosak, amint ott kelebolálnak, nagyokat ugrálnak, ide-oda verődnek, beleharapnak a fűbe, majd miután nem ízlik, elrohannak az anyjuk alá, hogy napokig is elnézné őket. – Ott aztán még véletlenül sem jut eszébe a birkapörkölt íze. A macskákat még valahogy elviseli, amikor látja itt-ott, hogy a lógó hasú állat után később csak két kiscica megy, de a kutyákkal már más a helyzet. Azokat – legszívesebben – mind meghagyná. Pedig tudja, hiszen az apja is ezt teszi, azokkal is ugyanígy járnak el. Most megnyugszik. Nem látja a vödörben a kiscicákat.

Mikor odaér a kapujukhoz, nagy levegőt vesz. A nyíló szárnyat és az akácfa oszlopot összekötő vastagabb drótkarikát felhúzza, és a kaput betaszítja. A szomszédoknál a malacok közben abbahagyták a vályúk nyalogatását és az oldaluk dörzsölését az ól falához. Mintha az egész tanyaközpont élőlényei őt, K. Nagy Katit figyelnék most este, itt, Tilalmason, Karcag városától tíz kilométerre 1970. július 25-e napján.

Érzi a lány ezt a hangtalan, csendes feszültséget. Lassan, a talpával alig érintve a betonjárdát halad hátra, ahol a lakás bejárata van. Így most nem ver semmi zajt a kitaposott, bőrtalpú szandál. Talán még a fal tövében a betonozott járda is tudja, ma minden meg fog változni. Volt egy fejezet, egy élet Kati születése óta, és most ezen az éjszakán ennek vége szakad. Jobb kezével, ahogy halad a bejárati ajtó felé, végigsimítja a ház falát. Mint kislány korában, amikor az iskolából elcsent krétával tette ezt. Nem bántotta érte az apja. Mindig mindent elnézett neki. Akkor ezt észre sem vette, hiszen természetes volt, hogy a nagy szabadságában azt tesz, amit akar. Az ő édesapja mindig a legerősebb és legmegbízhatóbb támasz volt az életében. A kőporos falhoz éppen csak hozzáér, amint tenyerével simítja. Csak a pillanat tört részének idejére jut eszébe a krétáról a lakás konyhájának és előszobájának mozaikpadlójára általa készített meglepetés. Az apjának szánta. Szintén krétával rajzolta. Házat, királynőt, bárányt és nagyon hosszú utat. – Aztán miért ilyen hosszú és alig kacskaringós ez az út? – kérdezte az apja, mikor meglátta a művet, amin egy egész délután dolgozott. – Nem tudom, de minden út ilyen hosszú, nem? – Azért van rövidebb is. – Maga is olyan hosszú úton megy ki, hogy még a végét sem látni – ellenkezett. Aztán az apja ráhagyta. Akkor még nem gondolta, hogy az életében ez az út nem lesz olyan hosszú, aminek a végét sem látja.

Ugyanúgy lép be az előszobába, mint máskor, de most mégis minden más. Még az illat is megváltozott. Kutyája, a fekete, őt szerető, nagyon vastag szőrű eb, most nem szalad eléje, mint tegnap, meg azelőtt. Ott fekszik a szobaajtó előtt, és úgy emeli fel a fejét, úgy néz unottan rá, mint akinek már nem számít Kati. A lány furcsának találja, de csak annyit mond: – Kutya. – A neve hallatán átsuhan egy fény a fekvő

állat szemén, de aztán az érdektelenség győz. A konyhában ég a villany. Bemegy. Apja az asztal mögött ül. Előtte üres, használt tányér. Pohár víz van mellette, és a pipáját tömögeti. – Megjöttem – mondja köszönés helyett, de nem néz az asztal felé. – Látom. Ott van az öreg lebbencs, amit kint főztem és behoztam vacsorára. Én már megettem a részemet. – Kati a még forró platnihoz lép. Kimeri a zománcozott tányérra a neki szánt lebbencset. Szereti ezt az ételt. Mindig a kedvence volt. Persze elsősorban az, amit az apja készített. Amit kint a marhák mellett bográcsban főzött, az volt az igazi. Abban nem csak a krumpli, hagyma, szalonna, tészta, kevés paprika, paradicsom, tojás, hanem a puszta íze is benne volt. Sőt, érezni lehetett benne a marhák csendes kérődzését, a birkák szabadságvágyát, ami aztán az egyik percről a másikra átcsap jeges félelemmé, amikor egymás mellé-alá bújva keresnek oltalmat. Benne van a hirtelen semmiből lett hatalmas vihar és a végtelen csend, amit csak a némelyik marha nyakába akasztott kolomp hangja tör meg, aminek a gémeskút ostorán csüngő vödör vergődése ad zenei aláfestést. Mert a pusztai szellőnek még a legnagyobb forráságban is, amikor mindenki bújik valami árnyékot adó bokor, ház alá, játszani van kedve. Kiugrik a mély ráncokat arcán hordó szikes föld repedéseiből, és rendre megmozgatja a vödröt. Kicsit hozzáveri a kút falához. A pusztai puli, ami közel sem olyan, mint amit a nagyvárosban tartanak egyesek kedvtelésből, már megszokta. A mindenholnan érkező vérvonalban egy biztosan közös. A puszta és a szabadság szeretete, az itt élők tisztelete. Így aztán ők is tudják, a kicsi szélgyerek játszik. Ha nem szólna a vödör csörömpölése hozzájuk is, akkor nagy bizonyára azonnal keresnék az okát. Hát mindez az érzés, és még ennél is több van a zománcozott tányérban, ami-

ből Kati egy alumínium villával eszi az öreglebbencset. A nyelvével érzi az ízeket, de a lelke ettől messze többet kap.

Hallja a nyárfa leveleinek zizegését, látja a síkság fölötti forró levegő hullámzását, ami olyan, de olyan szép, amit csak az lát, akinek abban a szerencsében van része, hogy itt élhet. Ez a víz nélküli hatalmas óceán. Mikor ment ki az apjához az állatok által kitaposott úton, és egyre jobban beleveszett a körülötte hullámzó forró levegőóceánba, akkor minden alkalommal úgy érezte, elveszett. Hiszen annyira egyedül lett, hogy szinte fáj. Aztán a következő lépéseknél már észrevette a mezei pocok igyekezetét, a fölötte prédára leső vércsét, a sok apró, igyekvő bogarat, a mindent túlélő sziki virágot, és akkor már a legnagyobb és leggazdagabb lánynak gondolta magát. Hiszen minden, ami ott volt, az mind az övé. A hatalmas síkság, a levegőóceán és az alatti, feletti, látható és láthatatlan élőlények. A galaburgyi – ami az öreglebbencs másik neve – evése közben teljesen megfeledkezett nem csak az asztal mellett ülő apjáról, de arról is, amit tenni szándékozik.

– Látom jólesett Kati! – jegyzi meg az apja. – Igen – eszmél fel a lány a nagy beletemetkezésből. Fogja a poharát és egy hajtásra megissza belőle az előre kikészített vizet. Feláll, és a tűzhelyhez lép. Azon még ott van a szélére húzva a bogrács. Kivesz az asztal fiókjából egy kanalat és azzal kapargálja ki a maradékot. Már nem éhes, hiszen jó nagy adagot betermelt, hanem az érzést szeretné kicsit elnyújtani, hosszítani. Érzi, ha nem foglalja el magát, akkor mindjárt sírni kezd. Eszébe jutott a lebbencs evése közben mindaz, amit az étel magában hordoz. – Már nem fogom látni az én pusztámat! Nem fogok inni a gémeskút friss vizéből. Nem fogom kergetni, elriasztani a vércsét felőlem és a kicsi állatok fölül. Nem lesz velem a Kutyá, meg az a szófogadatlan és állandóan kiscicákat magában

A víz nélküli hatalmas óceán

hordó cicám, nem lesz kedvenc tyúkom, kakasom, kacsám, és nem fogja mondani a bárány nekem, hogy: Beee. Kinek fogom kiabálni: – Beveszitek Jancsit magatok közé? –, amire mindegyik összevissza, ahogy eljutott a fülükhöz, válaszolt: – Beee. –

Mikor aztán már idáig ér a gondolataival, hatalmas, átlátzó, fényes könnycsepp indul el a szeme sarkából. Elfordul a fal felé. Nem akarja, hogy az apja meglássa. Nem törli meg az arcát, mert ezzel is elárulná magát. A kanállal kapargálja az edény oldalát, közben a könnycseppek az álláról a bográcsban landolnak. Mögötte K. Nagy Károly az asztal mellett üldögél magában. Nem vesz észre semmit a lányában történt változásokból. Meggyújtja a pipáját és nagyokat pöfékel belőle. Először be kell indítani, hogy rendes legyen – szokta mondani azoknak, akik csak próbálgatják a pipázás tudományát. Feláll. Nem néz maga mögé, ahol Kati a kormos aljú bográccsal ügyködik.

Szó nélkül megy ki a ház elé. Később aztán, mikor már a lány elhúzza a függönyt a konyhaablakon, beszél: – Én már megmosakodtam. Bemegyek a szobába. – Igen – jön a válasz. K. Nagy Károlynak csak az arca látszik nyugodtnak. Bár aki ismeri, az látná rajta, nem így van. Az álla fölött a frissen borotvált bőr folyamatosan rángatózik. Ideges, bár ő ezt az úri kifejezést nem használja. Nem parasztnak való betegség az, szokta mondani, de most magán is érzi. Ezúttal megállta, hogy nem nézett Katira. Amikor a lánya elmúlt tizennyolc és megbeszélték, amit kellett, elhatározta – és be is tartotta –, még a tekintetét sem emeli rá. Pedig ma nagyon nehezeze esett elfordítania a fejét, vagy éppen a szemben lévő falat néznie. Ami nem csoda, hiszen, ha csak rágondol, azonnal Katalin, a felesége jut eszébe. A Kati anyja, aki, mikor a kislány három-négyéves volt, elment. Otthagyta őket. Az

a másik, aki éppen itt dolgozott akkor a tanyán, és valahol nagyon messze lakott, jobb volt neki. Soha többet nem hallott felőle, pedig mindent megpróbált. Nem volt különösképpen bigott vallásos, csak annyira, amire megtanította az élet és a szülei, de mikor már látta, semmi nem segít, akkor elment a plébános úrhoz is. Előtte kérte a főnökei segítségét, na, meg a körzeti rendőrt, de egyiknek sem volt az asztala. Ekkor jutott eszébe a jó Isten, aki majd biztosan megoldja a helyzetet.

– Az nem lehet, hogy elveszítse az élete értelmét, az aszszonyt, aki neki a minden volt. Aki nélkül csak azért nem kötötte fel magát, mert ott volt vele a kicsi kék szemű lányka. Csak nem hagyhatom itt árván, mindenki lábtörlőjének ezt az ártatlan gyermeket – győzködte magát, de a következő percben már a kötelet kereste, amit a nyakára hurkolva feldobna a padlás gerendájára, és kész. Egyszer akaratlanul a szomszédja tartotta vissza. Soha nem volt egy túlzóan iszákos ember, de akkor már reggel a kocsmában kezdte a napot. Tudta, fegyelmet kaphat, de semmi nem érdekelt. Csak a feleségére gondolt. Állandóan a szépséges mélykék szemek voltak előtte, és úgy, hogy közben azt a másikat, akivel elment, csókolgatta. Felment a padlásra. Katika, a kislány lent játszott az udvaron a kiscsirkékkel. Szerette megfogni és simogatni az apró sárga élőlényeket.

– Bátran, kislányom. Nem baj, ha megszorítod. Kibír az ennél többet is – mondta neki, mert akkor már nem volt fontos semmi sem. Katika csodálkozva emelte fel a fejét és nézett az apjára, hiszen eddig éppen az ellenkezőjére figyelmezette. Ő pedig bement a kamrába. Lapjára billentette a létrát, ami általában a fal mellett állt élére fordítva. Aztán lassan, nagyon lassan felment. Az utolsó fokokat végül szinte ugorva tette meg. Félt, hogy meggondolja magát.

A tető aljában, az ereszhez közel, egy régen odahajított faketrec várt rá. Addig azt észre sem vette, de akkor azonnal a szeme elé került. – Ez jó lesz – gondolta és előrehajolva, majd térdre ereszkedve kiszedte a poros-koszos dobozszerű faládát. Aztán a kötelet kötötte fel a gerendára. Felállt és körülbelül kimérte a hosszát. Apjától tanulta a csomózást. Úgy csinálta, ahogy kell. Áthúzta, majd megfeszítette a vastag marhakötelet. Az alján, ami lógott lefelé, hurok volt, ami lazán várta az ő nyakát. Rápróbálta. Majd levette.

Kint az udvaron Katika, a kislánya beszélt a csirkékhez. A kakas biztosan cicerélt egyet, mert hangos kukorékolással adta hírül mindenkinek férfias tettét. A traktor motorjának hangja messziről igyekezett hozzá bejutni a padlásra. Leült a hurok alá a faketrecre, és előrehajolva, a kezébe temetve arcát, gyűjtötte az erejét az öngyilkosságra. Később már nem hallotta a zajokat, amik az udvarról és szerte a tanyaközpont házaiból szűrődtek be a palatető alá.

Csak a felesége, az ő lelkének, testének része volt ott előtte. Látta, amint elé teszi a konyhaasztalra a friss háromkilós kenyeret, mellé a kést, és kérdés nélkül tudta, a férfi feladata következik. Ő pedig kezébe vette a nagy veknit, keresztet rajzolt a kés hegyével a hátára, majd erőteljes vágással kettészelte. Katalin pedig a jobb vállától végigsimította a karját, miközben olyan szerelmesen nézett rá, hogy ő egyre nagyobb és nagyobb lett ettől. Legszívesebben összevissza csókolta volna az asszonyát, de inkább élvezte férfi mivoltát. Akkor ott, a faládán ülve, szinte érezte a bársonyos kezet, ami lassan, érzékeny hozzáfért szőrös karjához.

Egyszer, mikor a villám agyoncsapott három marhát, mint egy tébolyodott ment haza. Mikor meglátta a feleségét, azonnal ráöntötte minden baját. – Belecsapott a villám a gulyába.

Három elpusztult. Jaj, de nagy a baj! Hogyan fogjuk ezt kifizetni, ha valamennyit ránk vernek? – forgott véreres szemem. A felesége pedig odament hozzám. Lassan kezdte levetkőztetni. – Mit csinálsz itt, te? Nem szégyelled magad? Itt a nagy baj és te itt házaseletet akarsz? – lökte el a kezét, de ő nem szólt erre semmit, hanem folytatta. Mikor aztán teljesen anyaszült meztelenül állt a szoba közepén, körbejárta.

– Mit csinálsz, asszony? – Már semmit, édes uram. Megnyugodtam, hogy magának nem lett semmi baja – mondta, és kicsit sértődötten kiment a konyhába. Ő akkor legszívesebben elsüllyedt volna. Felkapott magára valamit, és rohant Katalin után, aki a konyhában a sparhelt előtt állt, és a palacsintasütőben rántást csinált. Le is kozmált aznap. Hol tegezte, hol meg magázta. Ahogy éppen a helyzet hozta, de mindig tudta, melyiket használja. Amikor először majdnem együtt voltak az istálló mögötti takarmányosban, akkor már meglátta a szépségét, majdnem teljesen meztelenül. De Katalin nem akarta. – Ne! Ne itt, kérem, Károly! – magázta, pedig előtte egy perccel még tegezve élcelődött.

Később aztán egyszer hozzájuk jött látogatóba a lány. Az ő szülei éppen nem voltak otthon. Akkor még Hortobágyon laktak mind a ketten, és a szülők bementek Debrecenbe. Mindketten tudták, most egymáséi lesznek. Előtte megfogadták, összeházasodnak. Katalin bízott benne, ő pedig inkább a kezét vágatta volna le, mintsem elveszítse, és ne vegye el feleségül a szerelmét. Csókolta, ahol érte, majd mikor már alig volt rajtuk ruha, ráfeküdt a szépségre. – Kérem szépen, ne tessék belém jönni! – szólalt meg alatta Katalin. Erre hirtelen azt sem tudta üvölsön, vagy nevéssen, mert a lány, azért csak igazgatta a fenekét.

Akkor aztán nem is lett a dologból semmi. Majd fél év múlva, az esküvő éjszakáján. – Hát nem mondd? – kérdezte tőle az adott pillanatban. De ő, mintha nem hallotta volna. – Kérem szépen, csak finoman drága uram! – súgta a fülébe, de akkor már ezen nem nevetett, sőt mérges sem lett. Szerette. Nagyon szerette. A hangját, az illatát, ami mindig olyan volt, mint a frissen kaszált széna, a melegségét, ami nyáron a nagy hőségben sem sütötte, hanem körbevette és biztonságot adott, a szépségét, amitől ő mindenkinél különbnek tudhatta magát, a szeretetét, ami soha egy pillanatra sem lanyhult. Ezért nem értette, mi történhetett? Mivel vette le a lábáról Katalint az a másik, kicsit ferde arcú, aszott szemű, vasalt nadrágos férfi. Igaz, egy általa nem ismert autóval közlekedett, és úgy adta elő magát, mintha valami nagy főnök lenne, de nem itt az biztos, mert akkor ismerte volna.

Ott ült a ládán és egyre nagyobb lett benne a kétségbeesés! Mi lesz most ezután vele? Hogyan fog tudni élni, dolgozni, éjszaka aludni úgy, hogy tudja, már soha nem lesz vele az aszszony, aki lelkének egy nagy része és testéből a szíve, tüdeje, mindene. Előtte volt a padlás félhomályában Katalin feneké, amint lehajolva mosta fel a konyhát. Soha nem guggolt. Mindig hajolt, és úgy forgolódott, hogy a hátsóját mutassa feléje. Érezte férjének figyelmét. Ezért, vagy ki tudja miért, ilyenkor a dolgoz keze mellett visszanezett azokkal a tengerkék szemével, szőkésbarna, copfba font hajával, azokkal a hatalmas szempillákkal, és érzéki, feltűnően széles ajkaival ránevetett. Mikor eddig ért a látomásában, könnyezni kezdett. Úgy emlékszik, kisgyerek volt, amikor utoljára sírt, akkor kapott az apjától egy jó nagy fülest. – Férfiember csak akkor rí, ha nem látja senki! – mondta. És megtanulta egy életre. Mikor a szüleit temette, akkor is száraz szemmel állt a gödör mellett. Utána, kint a marháknak mondta el a szörnyűséget, ami érte.

– Most már se anyám, se apám! Hát mi lesz velem? – kérdezte őket. De akkor még ott volt Katalin. Az ő megszökését titkolta az állatai előtt. Tisztában volt vele, úgymondják, érzik. Hiszen együtt élnek nap mint nap. Ha elmondja, nem lesz tőle jobb senkinek. Sem azoknak, sem neki. – Nem élet ez! Véget kell ennek vetni! – mondta ki hangosan, és gyors mozdulatokkal húzta a nyakára a kötelet. Megigazította a hurkot, hogy szorosan álljon és elkezdte billegtetni magát a faketreccen.

– Károly! Károly! Merre vagy? Gyere gyorsan, mert Katika beleesett a WC-be! – jutott el a fülébe a kiabálás lenről. A szomszédja óbégatott nagy hangon. Szinte az egész tanya-központ hallotta, annyira kiabált. Nagy nehezen szabadította ki magát. Még egy pillanatra fel is akasztotta magát, ahogy próbálta lazítani a hurkot, mert az egyik lába lecsúszott a ládáról, és ettől az meg felbillent. Fél lábbal támaszkodott rá, miközben a kötélről szabadult. – Jaj, Istenem! Most ne hagyj el! – fohászkodott. Így aztán a következő héten már a plébános úrnál volt. Mindent, pontosabban majdnem mindent elmesélt neki. Láta rajta, okos ember. Azt is kitalálta, amit ő eltitkolt. Csak annyit mondott, amit ő is tudott, de mégis jólesett valakivel megosztania a vele történt tragédiákat.

Többet nem ment hozzá. Nem azért, mert a találkozás rossz lett volna, hanem úgy érezte, nincs rá szüksége. Katikát pedig a szomszédokkal kiszedték a hátsó, alig használt latrinából. Csak bokájáig süllyedt a szarban, ami már nem volt híg, hiszen oda általában a felesége járt, míg volt, azóta pedig, ha vendég jön, az használja. Ők a közelebbibe, ami oldalt van, oda járnak, nem abba, ami a tyúktól mellé került. Mindezek a megtörtént események talán eszébe jutnak most az ágy szélén hálóingben ülve, talán nem. A fejpárna mellett régi kopott éjjeliszekevény. Rajta egy vastag üvegváza, való-

színűtlenül kicsi szájjal. Így csak két szál virág kerülhetett bele. A tavaly mindenszentek előtt itt járt műkoszorústól szerzett művirág állt benne drót szárával. Minden évben kijön ide, de hogy minek, azt senki nem tudja. Hiszen van itt minden, ami az élethez kell, de a halálhoz szükséges dolgok nincsenek. Temető sincs. Ha meghal valaki, akkor azt legfeljebb a közeli Karcag város valamelyik temetőjében teszik a föld alá. Ott van ebből a helyből elég. Talán még nagyobb, vagy több városnak sem volna kevés a legalább négy temető.

K. Nagy Károly drapp színű, hosszú hálóingben kicsit odébb tolja a vázát a mezei margarétával együtt. A nekitámasztott fényképet, ami fémkeretben feléje néz, lefordítja a foltos tetejű szekrényre. Nézegeti a megsárgult kép hátulját. Tudja, hogy a felesége, Katalin néz rá a túloldalon. Feláll. Mezitláb van. Az olajfestékkel sárgára mázolt padló, a nyári forró nap után, jólesően hűsíti a talpát. Tétován néz maga elé, majd a vázát ráteszi a leborított fényképre.

Kati, a lánya jár az eszében. Az arca, a szeme, a megdöbbenése, amikor elmúlt tizennyolc, és ő elmondta neki. – De hát addig is tudhatta! – nyugtatja magát. Már nem kell sokat gyözködni, mert az utóbbi hónapok óta volt rá ideje. – Tisztára olyan, mint az édesanyja volt – mondja ki hangosan, de csak magának. – Ő is mindig végigsimított a vállamtól a kezem fejéig, csuklómig, amikor a kenyeret vágtam fel, és pontosan úgy mos fel, mint Katalin. Még hátra is néz felém. Összetéveszthetően mosolyog azokkal a kék, hosszú szempillájú szemeivel és a széles ajkával – idézi maga elé Katit, aki a konyhában tesz-vesz. Először az edényeket mossa el. A tűzhelyre rakott vándlingban kicsi mosószerrel, majd a hokedlin várakozó másik kisebb edényben lévő hideg vízben leöblíti. Utána máris eltörölgeti. Egyenként. Majd a stelázs-

ra pakolja, a helyére, a tiszta edényeket. Közben a nagy lábában víz melegszik a mosdáshoz. – Megfürdök – nyitja ki a konyhaajtót és szól hangosan a szoba felé. A félig üvegezett ajtón lévő függönyt alaposan megigazítja, hogy ne lehessen mellette belátni. Rátesz egy kisebb hasáb fát a pislákoló tűzre, mert ahogy belemártja az ujját a leendő fürdővizébe, langyosnak találja. Ő, mindig is a forró vizet szerette. Gyermekként sem tudták olyan meleg vízbe ültetni, amit el ne bírt volna, így aztán azt szokta meg. Most is arra vár, hogy majdnem pezsegen a vize.

Csend van. A tanyaközpont végtelen csendjét csak az időnként egymással feleselő kutyák kergetik el a nagy síkság felé. Először általában a leghátsó, legszélső ház udvarában lévő szólal meg. Öblös, mély hangja messze elhallatszik. Aztán egy kis idő elmúltával szinte egyszerre felel a többi házörző. Van, aki teljesen behergeli magát, míg a másik csak azért szólal meg, mert jelezni akarja, ő is itt van. Aztán a tanyaközpont végtelen csendje ismét rájuk telepszik. Egyszerre hagyják abba a felesleges ugatást. Talán egy, és mindig ugyanaz, az inszeminátor kopott szőrű, közepes, de általában ideges kutyája nem akar belenyugodni. Még vakkant egyet, majd kicsit később még egyet, de miután senki nem akar vele beszélni, ő is megbarátkozik a helyzettel. Rájön, mint minden alkalommal, nem kell félni a hatalmas síkság csendjétől. Csak rossz embereket és izgága állatokat veszjejt el a végtelen csend.

Ahogy Kati leemeli a nagy lábast a vörössé vált vaskarikáról, hozzáverődik az edény alja a sparhelt oldalához. A zaj azonnal nekiütözik a kinti csendnek. Egy pillanatra, mintha minden feléledne, de nem. Csak a hangzás hazug varázsa ez, de pontosan elég arra, hogy kizökkentse a lányt a megszokott ritmusából, amiben most menedéket talált. Leteszi a lábast a

padlóra. A stelázi felső polcának szélső sarkából előveszi a gumival átkötött göngyöleget. Jancsi levelei ezek és az ő levelei egy része, amit soha nem adott oda a fiúnak. Kiteríti az asztalra. – Aki olvassa, azt szeretem a legjobban a világon – olvassa a nem gyakorlott írással készült sorokat. Akkor még minden más volt – emlékezik vissza, aztán egészen más jut az eszébe. A tehenészet bejárata előtti találkozásuk a fiúval. Már napok óta tudta, mert a munkatársai mondták neki, hogy Jancsit véglegesen kiírták a táppénzről, és dolgozni jön. Minden nap a fél szeme állandóan kint volt a magtár sarkára állított buszmegállón. Hétfőre várta, nem érkezett, aztán kedden sem jött. Végül aztán, mikor már lemondott arról a hétről is, csütörtökön meglátta. Tétován szállt le a buszról.

– Mindjárt jövök! – szólta oda Erzsinek, a főnökének és megtörölve a kezét, rohant a vasajtó kinyitása után a szerelme felé. A kórház előtti találkozás után nagyon sokat szenvedett, de aztán ahogy teltek a hetek – három hétig otthon volt a fiú –, úgy látta egészen másként, ami ott, a találkozáskor közöttük történt. – Biztosan be volt gyógyszerelve – nyugtatta magát –, meg ott volt az anyja is, és előtte mindig szégyellte magát – erősítette a lelkét. Ezzel szemben Erzsi egészen más megjegyzéseket tett, de ő, ha szerette is a szőke, általa szépnek látott nőt, nem tartotta olyan rendesnek, hogy higgyen is neki.

A fehér köpeny alatt csak a kicsi fehér bugyi volt rajta. Elöl érezte, kicsúszott a lyukából az alsó két gomb. Ezért megállt a poros út közepén és a helyére igyekezett tenni. Jancsi közben elindult a járdán feléje. Azt gondolta, látja őt és azért közelít arra, bár az irodába is ott vezetett út, de akkor neki semmi más nem járt az eszében, és semmi mást nem látott, csak a szőke, hosszú hajú fiút, a Botos Jancsit, a szerelmét. Begombolta a két visszatérően renitenskedő gombot és néz-

A poros út közepén

te a tőle fél út szélességnyi távolságra épített járdán közeledő Jancsit. – Másként megy, mint szokott – állapította meg, de csak mint felfedezett furcsaságot, hiszen már az ajkán érezte a csókot, amit várt tőle. – Felém sem néz. Talán nem vett észre, ahogy itt állok és várok rá? – kezdett benne a kétségbeesés felébredni, és ismét érezni kezdte azt a hányingerhez hasonlító és szorító érzést, ami a torkában jelentkezett a kórház előtt is.

Közben a fiú egy vonalba ért vele. Ő ott állt a poros út közepén és tőle öt méterre ment lassú léptekkel, előre szegett fejjel Botos János. – Jancsi! – szólalt meg, mikor már elhagyta őt. A fiú, mintha nem hallotta volna, még csak nem is lassította kimért lépteit. – Jancsi! – kiáltotta el akkor magát. Véletlenül olyan hangosan szaladt ki a száján a név, hogy betöltötte az egész tanyaközpontot. Az addig egymásnak turbékoló vadgalambok ijedten szálltak fel és repültek a borjúnevelő felé. Az őt váró fekete, nagy szőrű Kutya, míg ő dolgozott, mindig a tejház mellett feküdt, azonnal mellészaladt. Nagy barna szemével őt nézte, és próbálta kitalálni a hangoskodás okát.

Szemben egy iroda van. Az ott dolgozó, télen-nyáron ugyanabba a kiskabátba öltöző férfi kíváncsian lépett ki a bejári ajtón és nézett vele szembe. De őt akkor semmi nem érdekelt! Tudta, hogy utána kell futnia, mert elveszítheti a szerelmét, de nem tudott odébb lépni. A lába hozzánőtt a földes, poros út felületéhez.

A traktor jellegzetes hangja zökkentette ki. Fentről, az iroda felől közelített. Ő pedig, mint egy cövek, állt előtte az úton. Láta, hogy a kiskabátosnak mozog a szája és neki intetet. Talán értette is mit akar neki mondani, de akkor ott semmi és senki nem érdekelt. Az erőgép hosszan dudált, majd megállt közvetlenül mellette. Kikászálódott a magas, bőr simléderes sapkás, kis bajuszú férfi, és szó nélkül meg-

fogta a kezét, majd kivezette a járdára. Akkor már nem látta a Jancsit. A földet nézte maga előtt. A betonjárdán, aztán utánanézett a fiúnak, és akkor összeakadt a szemük. Lehetek már húsz méterre is egymástól, de érezte, most ott van az a láthatatlan kötelék, ami soha nem szakad el. Hitte, akkor még egy pillanatra elhitte.

Rohanni kezdett Jancsi felé. A fiú nem mozdult. Várt. Hamar hozzáért. Ugrott volna a nyakába, mint azelőtt két-három hónapja, de reményvesztetten lépett hátra. Még tavaly találták ki, hogy ha meglátják egymást, akkor futnak szemben, és mielőtt közel érnek, akkor ő felugrik a Jancsira, a nyakába csimpaszkodik, és úgy csókolóznak. Akkor is ugyanúgy ugrott és ölelte át, kereste a száját, de a fiú, mint egy élettelen, értetlen fa állt, és nem tett semmit sem. Lassan hátralépett.

- Baj van Jancsi? - kérdezte. - Nem, mi lenne. - Már nem szeretsz? - De. - Akkor miért nem vagy olyan, mint voltál? - Mert már nem annyira. - De miért? - Miattad lettem alkoholista és nem is vagy rendes lány! - mondta ezt így a szemébe. - Anyám is megmondta. - Anyád? - Igen. - Én nem vagyok rendes? - Igen. Azt mondják. - És énmiattam lettél izsakos? - Igen - húzta fel a szemöldökét és a vállát Jancsi. De akkor ő már egy egészen más fiút látott maga előtt. Egy buta, befolyásolható, az ő szerelmére méltatlant, csak akkor még ezt így nem tudta megfogalmazni.

Hatalmas ürességet érzett magában. Egy nagy űrt, amibe legszívesebben beleugrott volna, bízva abban, hogy soha nem kell onnan kijönnie. Jancsi kezében egy nejlonháló lógott. Benne papírok, összehajtv. Átfutott benne, biztosan az orvos által írt igazolások azok, és talán most is valamilyen gyógyszer hatása alatt van a szerelme. - Szedned kell tablettát? - kérdezte, mert érezte, ha tovább nézi a nagy,

üres mélységet magában, azonnal sírni kezd. – Azt mondta anyám, ne is beszéljek veled – mondta a fiú szenvtelen arccal a szemébe. – És anyád az isten, ugye? – öntötte el a pír az arcát. – Hogyan tudtam szeretni ezt a senki alakot? Hova tettem az eszemet, a szememet? – kérdezte magától, az Erzsí mondatait ismételve, mert ezt a munkatársnője vágta az arcába. És ő akkor mennyire megharagudott rá! Hozzá sem szólt vagy két napig. Eljártak egymás mellett a tejház nagy tejtároló üstjei között, és akarattal átnézett rajta. – Nem is csoda, hogy így vélekedik a szerelemről, hiszen a szeretőjével az öltözőben csinálják – gondolta, és igazán megharagudott Erzsire. De akkor, ott, az iroda felé vezető betonjárdán, a szegélyre ültetett kornyadozó virágok mellett ráébredt, igaza volt a főnökének.

Állt szemben Jancsival. Azzal a Botos Jancsival, akivel megismerte a szerelmet. Azzal a fiúval, akinek tapintása is már olyan érzéseket szabadított fel benne, amit soha nem gondolt volna, hogy egyáltalán van. Hogy benne van! Őáltal jött rá, miért volt annyira érzékeny a mellbimbója, mikor mosdás után megtörölte magát. A vele szemben álló Jancsi jutatta el ölelésével a teljes összeolvadás érzéséhez, amikor nem tudta ki ő, és ki a szerelme, miközben az egész világot magába olvasztotta. Ilyenkor úgy voltak ők egyedül és együtt a földkerekséggel, hogy minden bennük volt, miközben ketten feküdtek becsukott szemmel, egymásba fonódva az öntözőcsatorna partján. Hallotta a távoli repülőgép zúgó hangját, a közeli tücsök és béka hívogatását, a vízből szűnyog után kapó sügér csobbanását, a nem messze legeelő birkanyáj vezető ürüjének kolompját. Mindent hallott, de mindez benne volt. Nem kint, amilyen a valóságban. Utána hosszan hátára feküdve várt. Várta, hogy mindaz, ami a világ,

kikerüljön belőle és magában legyen a saját boldogságában. A szerelmük alatt majdnem mindig végigjárta ezt a félelmetes és izgalmas, élvezetekkel csodálatossá tett utat. Ez mind egy kirándulás volt, és egyik sem volt hasonlatos a másikkhoz. És ezt a Botos Jancsival élte meg, a szerelmével közös élménye volt. Eszébe sem jutott, hogy esetleg más is elviheti erre, a világot magába foglaló, különleges helyre, hiszen csak a Jancsi bőre, hangja, tapintása, illata, ölelése hordja ezt a varázslatot számára.

Mindez, ott a járdán állva végigszalad a fejében. Majd lejjebb ereszkedik a gerincébe. Akaratlanul egyenesíti ki a hátát és néz keményen szembe a fiúval. Nem pislog. Feltűnően hatalmas szempillái az egyébként mély, tengerkék szemei felett adnak védő ernyőt. Akkor a kékség egyre jobban beszűrült. Jancsi mindezt észrevette. A lány szeme színének változásától megijedve hátrább lépett. - Nincs mit tenni. Megmondta az anyám. Hagyj engem békén! - mondta, de ezt már nagyon halkán. Kati értette. Akkor már döntött. Megfordult és otthagya. - Ugye, megmondtam! Egy buta seggfej fiú ez, kicsim! Ne búslakodj! Amilyen szép vagy, az ilyen árokba valónál csak jobbat kapsz, meglátod! - fogta a két tenyere közé az arcát Erzsí, mikor visszatért a tejházba, és nagy pusztit adott a homlokára.

Akkor ő már nem sírt. Nem tudott. Nem volt miért. Úgy érezte magát, mintha nem is ő lett volna. Idegenként, kívül-állóként látta magukat Jancsival. Az a másik K. Nagy Kati talán még szerette a fiút, de ő egyáltalán nem. Gépiesen végezte a dolgát a tejházban. Bevette a tele kanna tejet, majd kiszívatta belőle a fehér folyadékot, aztán alaposan elmosa az edényt. Látta magát, ahogy szorgalmasan begyakorolt mozdulatokkal dolgozik. Akkor nem várta a műszak végét.

Legszívesebben hajnalig, majd estig és újra reggelig dolgozott volna. Nem hazamenni! Régebben, amikor még nem került a kórházba a Jancsi, alig várta, hogy végezzen a munkájával. – Mehetek? – kérdezte Erzsit, és már félig fel volt öltözve. A főnöke, a tanya szépe, csak legyintett, miközben megmutatta az összes szép fehér fogát. – Menj, te lány! Menj! – szólt utána, aminek inkább önmaga felé volt jelentősége, hiszen Katival együtt élte meg a lány szerelmét. Bár, mint már közben is többször megjegyezte, nem tartotta Botos Jancsit méltónak K. Nagy Katihoz.

Most, ahogy a konyha hokedlijén ül Kati, és kezében forgatja a leveleket, sok minden az eszébe jut. Ez is. Erzsi öröme, majd bosszankodása és az állandó megjegyzései. De a legjobban a benne tátongó űr, ami még most is megvan, sőt mintha ismét újabb keletkezne – hajol előre, és néz a sparhelt tűzébe. Ott hátul bent, tudja most olyant fog csinálni, ami visszafordíthatatlan és helyrehozhatatlan, de mégsem ez jár az eszében. Még csak igazolást sem keres a tetteire, amit elhatározott, hogy megtesz. A mélységet, a fekete örvénylő semmit érzi a lelkében, ami az egyik pillanatban megnő hatalmasra, és vonzza bele őt is, a másokban pedig csak megszűröl érzi, és nem tulajdonít neki nagy jelentőséget. Azt mindenesetre eléri az örvénylő mélység, hogy elkezd fájni. Nem csak belül remeg, hanem most már libabőrös a karja, lába is. Kinyitja a tűzhely ajtaját, és bedobja az összekötözött leveleket. Az addig alig pislákoló láng azonnal felcsap.

Kati nézi élete egy részének semmivé válását. A lángok kékes-sárgás színnel örülnek. Nyalják alulról a vaskarikákat, amik lefedik a tűzteret. És akkor Jancsi arcát véli lefedezni, az összegyűrődött, elégett papírlapokból. – Nem szeretlek már! – mondja ki hangosan, de azonnal változtat-

ni is szeretne ezen, mert tudja, most hazugság hagyta el a száját. Kezébe fog egy vékony hasáb fát és azzal kotor bele a feketévé vált lapok formálta fiúba. De már késő. Bármit tesz, látja a Botos Jancsi arcán a kicsi gödröket, amik mindig változnak, ha nevet, vagy éppen sértődötten fordul el felőle.

Egyszer – jut eszébe – egy hosszú esőzés után mentek ki Ecsezugba. Ő találta ki, mert meg szeretne volna nézni a kicsi bárányokat. Mint mindig, ha együtt voltak, kéz a kézben haladtak. A földúton hatalmas kátyúk voltak, amik a hosszú esőzés miatt tele lettek pocsolyával. A madarak is felfedezték, mert lábukkal, csőrükkel, tollukkal azonnal benépesítették. Ehhez a szikben megbújó szél is segítségükre volt, mert alig telt el egy-két nap és máris kezdett zöld színt ölteni a víz teteje. Ezerszámra keltek ki az ebihalak a meredeken őket néző nap szeme előtt a békanyálból. Már ez elsőnél, Kati unszolására megálltak. Leguggolva a pocsolya mellé az ujjukkal, egy kis fadarabbal piszkálták a nagy szemű és nagy hasú furcsa békaelözményeket, amik aztán nagy rajokban úszkáltak a vízben, kikerülve a veszélyt. Kati megpróbált legalább egyet a markába fogni. De hiába tette kinyújtott tenyerét az iszapos sár tetejére, a víz alá, mikor az ebihalak fölé értek és észrevették a mozdulatot, azonnal elhúztak.

Nagyon szépen indult a napjuk. Vasárnap volt és olyan füllesztő meleg a sok esőtől átázott határban, ami csak itt tapasztalható széles e világon. Nem sokáig szokott ez tartani. Még talán egy hétig sem. A szik nem engedi át a csapadékot és meg sem tartja, és ha netán mégis valahol sikerül a víznek utat törnie lefelé, akkor útját állja az erre a tájéakra jellemző agyagréteg. Azon aztán már semmi és senki nem tudja egyszerű eszközökkel átverekedni magát. Ha száraz, akkor kemény, mint a szikla, ha nedves, akkor pedig kelni kezd, mint

a kalács tésztája. Az itt élő emberek, akik ennek a különleges vidéknek a részei, mindezt tudják. Kati is. Talán a fiú sem volt híján ennek, de az biztos, hogy férfi létére kevésbé lett része a földnek. Nem is kente össze ott, a pocsolya mellett a kezét. – Menjünk már Kati – biztatta a lányt. – Mindjárt. Érzed milyen jó, ahogy a szellő fúj szembe és közben fodrozza a vizek tetejét? – élvezkedett Kati, miközben felállt és boldog szemekkel nézett az Ecsezugi hodályok felé.

A szikben addig megbújt szél biztosan meghallotta, mert hirtelen megerősödött és lökészerűen nekik ment. Meleg volt. Annyira meleg, amitől még a vékony, virágminitás nyári ruha is legszívesebben lekerült volna, akkor ott, azonnal a lányról. – Gyere, Jancsi! Fussunk szembe veled! Érzed mennyire jó meleg? Szinte süti a bőrömet? – és elkezdte maga után vonszolni a kedvesét. A fiú nehezen vette a hirtelen ötletet. De aztán, kevés idő múlva belejött. Együtt rohantak az első újabb pocsolyaig. – Nem szabad elengednünk a kezünket, és megkerülni is tilos! – közölte az újabb, akkor kitalált játékszabályt a lány. – Ne már, Kati! Csuromsárosak leszünk, mire kiérünk. – Hát ugorjuk át! – Így is történt. Sikerral vették a természetes, vízzel teli kátyút.

Így ment ez egy darabig, míg aztán a fölöttük cirkáló vércse biztosan látta, ha a fiú nem is, a lány arcának változását. Kicsi szerelmes gonoszsággal a szemében nevetett előre. Mikor a következő nagyobb pocsolyához értek és nekifutottak az átugráshoz, visszarántotta Jancsit, és mindketten behelhuppantak az ebihalak közé. Elterültek, ahogy megcsúszott a talpuk a kátyú alján. A hajukon lógott a békanyál, a szemük tele lett sáros latyakkal, elázott minden ruha rajtuk, a szandáljukra pedig rá sem lehetett ismerni. K. Nagy Kati annyira, de annyira boldog volt, mint azelőtt talán soha. Megállás nélkül

nevetett és csókolgatta a szerelmét, aki közben mérgesen, magából teljesen kikelve nyomkodta el magától a lányt.

– Kati a konyha sparheltje előtt ülve a tűzben mindezt látja. Mint ahogy az utána következő ruhaszárítást és szeretkezést a lucernás tábla szélén. – De azt már úgy, mintha valaki mással történt volna meg. A lelkében örvénylő mélység újra megnő. Nagy szakadékként tátja száját, és ismét elbizonytalanodik. Eszébe jut Tilalmas. Ahol csecsemőkora óta éli az életét. Ahol nem csak ő ismer mindenkit, hanem őt is számon tartják. Itt biztonságban érzi magát, nem úgy, mint majd esetleg ezután. Itt tanult meg járni a szomszéd asszony kezébe kapaszkodva és sietve apró lábaival, miközben azt mondogatta a baba hangján, jössz. Itt szaladgált a disznó után, mikor az apja búgatni vitte a műhely felé vezető út mellé, ahol a kant tartották. Ide járt iskolába, ahol, ha nem is a legjobb, de az elsők közé tartozott. És itt, az Alföld szívében, a szikes síkság közepén lévő tanyán találta meg a szerelem. – Jól döntöttem? – néz maga elé, majd mikor zajt hall a konyhaajtó felől, a lavórt, amiben a meleg víz van, felteszi a hokedlire.

– Átmegyek a kocsmába, mindjárt jövök Kati! – szól hangosan, hogy hallani lehessen a zárt ajtó mögött az apját. A férfi léptei határozottan koppannak a betonjárdán, majd a rugó csapja be utána a kaput. K. Nagy Károly az étteremnek és konyhának helyet adó épület mellett lévő hosszú, keskeny házhoz megy. Itt van elfalazva egy rész, ami a tanyaközpont inni akaró embereit szolgálja. Nem túl sűrűn – hiszen az év nagy részében kint van a határban, a legelőn – fordul itt elő, de azért, ha teheti, betér egy sörre és rumra. Mindig fizet. Ezt tudja az italbolt vezetője is, és ezért megadja neki a tiszteletet. K. Nagy Károly azon kevesek közé tartozik, akiknek elvei vannak. Ilyen például

az, hogy nem iszik, ha nincs rá pénze. Így aztán nem is jár a kocsmába, ha nincs miből kifizetni a sört és a rumot.

A nyitott ajtón vastag cigarettafüst ömlik ki a benti vegyes alkoholszaggal és az érthetetlen, duruzsoláshoz hasonlatos beszélgetéssel együtt. Károly otthonosan lép be. Nem köszön. Nem szokott. Nem néz sem jobbra, sem balra. Egyenesen a pulthoz megy. – Szevasz, Karcsi! A szokásos? – veti oda a pléh tetejű asztal mögött álló és poharakat elmosó fehér kötényes férfi. Hasonló korúak. – Na! – bukik ki a száján Károlynak és nekitámaszkodik a pultnak. A zsebében keresgél. – Van itt, gyújts rá! – tolja elé a vastag papírdobozos Kossuth cigarettát a kocsmáros. Itt általában nem pipázik. Azt csak otthon, vagy kint az állatok mellett, ahol nyugalom van. Nagy ritkán vesz cigarettát, hiszen ha idejön a kocsmába, akkor mindig adnak neki. Amikor belépett egy szemhunyásnyi időre csend lett, de aztán – mikor látták csak a gulyás jött a sörre és a rumra – folytatták az ital által gerjesztett beszélgetéseket. K. Nagy Károly rágyújt. Egy hajtásra hajtja le a vastag szélű pohárból a rumot, majd az üveget a szájához emelve, két korty sörrel leöblíti. Nem maga elé néz, mint az asztalnál ülők közül többen, hanem a nyitott ajtó felé.

Kint sötét van. Nem látni semmit, csak a kitaposott gyepet, ami a járda mellett szeretett volna életben maradni. Otthon jár az esze. A pult mögötti fehérköpenyes közben újratölti a kiürült kicsi poharat. Talán észreveszi az újabb adagot, ami rá vár, de az is lehet, hogy nem. Mindenesetre mozdulatlanul a nyitott ajtót figyeli. A Kossuth jól ég. Egyet szívott bele a rum előtt és egyet a sör után. Azóta az ujjai között füstöl. Már el is érte a hüvelyk- és a mutatóujja körmét, amivel a tövet összecsípte. Azzal sem foglalkozik. A tárgyak, amiket emberek gyártanak, furcsa tulajdonsággal bírnak. Biztosan

Vastag cigarettafüst

van valami beléjük oltott érzék, mert miután a csikk látja, a gazdája lelke, szelleme, gondolatai messze járnak, nem hadakozik tovább, inkább elalszik. Csak egy félcentisnél is kisebb halott csonk marad a nikotinos ujjvégek között.

– Most mosdik. Biztosan úgy, ahogy az édesanyja, a Katalin tette – látja maga előtt a lányt, és anélkül, hogy tudatában lenne, már nem K. Nagy Katit nézi a lelki szemeivel, hanem azt az asszonyt, akit az életénél is jobban szeretett. Ő ott ül a tűzhely mellett és a felesége előrehajolva mossa meg az arcát, a haját, a mellét, a nyakát, a fülét, majd a hasát is, és nevetve kéri, hogy a hátát öblítse le. – Ne csak bámulj, drága uram, hanem tedd magad hasznossá. – Ő pedig az ablakpárkányról elveszi a vizes poharat. Belemártja a lavórba, ami a hokedlin a szépséges felesége előtt van, és lassan csurgatva, a forró vizet a háta közepére csepegteti. Ezt többször is megismétli. Utána az asszony leteszi a kőre az egészet és beleül a meztelen fenekével. Ott is alaposan megmossa, majd beleáll. A fejére az egyik törülközővel turbánszerűt köt, és szembenéz vele. Akkor veszik el teljesen. A kékség, ami felett a hatalmas szempillák repdesnek, a széles vastag ajkak, a sok apró fehér fog látványa úgy berántja ebbe a boldogság-kőbányába, amiből ő soha, de soha nem szeretne kijönni. Most, ahogy ott áll az ivóban és támaszkodik a pult szélére, nem a nyitott ajtón túli sötétséget látja, hanem azt az asszonyt, akiért majdnem meghalt. – Nem ment el. Itt van – mondja ki hangosan, mintegy magának. – Még egyet? – érti el a kocsmáros, és kicsit felé tolja az előzőleg már megtöltött poharat. Úgy veszi a szájához a rumot, hogy bizonyára nem tud róla. A megszőkás, a rutin az, amivel megfogja a vastag falú üvegpoharat és beborítja a szájába a tartalmát. Nem sziszeg, nem prüsszköl, nem sóhajt hozzá, pedig nem a legrosszabb minőséget issza.

A boldogság-kőbányát ő találta ki egyszer, kint az állatok mellett. Nem csak azért, mert itt a pusztán, ahol kő csak akkor van, ha valaki idehozza a hegyekből és ezért nagy kincs, hanem ennek az anyagnak a keménysége, nehézsége okán is. Elképzelte, hogy van egy hely, ahol a legnagyobb boldogság lehet élni az ő Katalinjával és kislányával, a Katalival. Onnan semmiképpen nem szeretne eljönni, de végül aztán éppen az, aki miatt a hely a boldogság nevet kapta, megszökik. Utána, már minden más lesz, de csak részben. Hiszen minden a Katalinra emlékezteti, még úgy is, hogy közben a nagy banya kőterhe nyomja a lelkét. Ahogy végigszalad benne a rum és utána a korty sör, egyre jobban elmosódik az addig magán hordott, lelkét megnyomorító súly. Mikor az előbb bejött az ivóba, még volt benne a kétely.

- Helyes, amit szándékozom tenni? Normális vagyok én, egyáltalán? Ha valaki megtudja, még börtönbe is juthatok - sorolta magának, és hajlott rá, itt marad reggelig a kocsmá oldalában üldögélve, kicsit énekelve, egy üveg rummal a lába között, és majd reggelre, mikor aztán túl van mindenben, nyugodtan szembenézhet a tükörrel, ami az konyhablak kilincsén lóg. Utána majd kimegy a marhákhoz. Az ő társaihoz. Elmondja nekik a hülyesége történetét. Azok biztosan megértik. De ez még a rumok előtt volt. A nyitott ajtó mögötti sötétségből időnként még Katalin, a felesége énekhangját is hallani véli. Gyermekek altatódalát énekel. Ő ott áll a szobaajtóban, nézi, amint a szépséges felesége sétál a mellére szorított gyermekkel. Boldog önfeledt elégedettség látszik minden mozdulatán. Nem látja őt, de tudja, érzi a jelenlétét.

- Nézd meg drága uram, hát nem egy angyal a te lányod? - mondja, és a mondat hatására Károlynak a kocsmá pultja mellett könny szökik a szemébe. Egy ideig erősen mereszi

a szemét, mert nem szeretne asszonyként ríni, de aztán körbenéz, és miután látja, senki nem törődik vele, a kézfejjével elmaszatolja a sós ízű cseppeket. Automatikusan nyúl a kis pohár után, ami ismét teleöntve várja őt. – Aminek meg kell történnie, az meg is fog lenni – erősíti meg magát és dűnnyögi az orra alatt. Felveszi a sörös üveget is és nagy kortyokban kiüríti. Mint mindig, most is kifizeti a számlát.

Lassan megy az alig megvilágított járdán hazafelé. Gondolatai a hálószóban járnak. Az asszonya van mellette. Akinek az érintése is olyan férfivé tette, mint soha senki. Pedig volt előtte is nővel dolga. Ilyen és olyan is megfordult alatta, de mikor Katalint megismerte, attól kezdve senki. Igazából rá sem tudott nézni másik fehérrépre. Ha meg is szólította némelyik, hiszen kint a határban mindig van néember, aki egyedül van a közeli tanyán és viszket az öle, de ő még észre sem vette őket, nemhogy felelt volna a közeledésükre. És ma, este, most éjszaka ismét eljött hozzá. Tudja, elég lesz megcsókolnia a mellének kicsi bimbóját, és máris úgy fog hozzá tapadni az ő szépséges kék szemű felesége, hogy úgy érzi, össze vannak olvadva. Közben nézi a becsukott szemét, amit a végtelen hosszúságú szempillák takarnak le. Szinte alig lát-szik valami a szemgödréből, ha rácsukódik ez a különleges ernyő. Csókolni fogja az ajkát. Ami nem kemény, nem puha, hanem olyan, ami csak neki van. Érzi a kicsi hegyes nyelvének simogatását és ölének forróságát.

Gyorsabb tempóra vált. Igyekezni kezd – talán már elunta a várakozást és lefeküdt, elaludt – ötlük az eszébe és megijedt. Most nem látja maga előtt az arcot, ami megdöbbenve, értetlenül nézett rá, mikor a lánya, Kati tizennyolc elmúlt, és ő előadta az ötletét. A házat már előzőleg megvette a Kati nevére. A nagyvárosban, Budapesten. Nehéz volt megoldania,

mert engedélyhez kötött, hogy akárki odaköltözzön. Az állatfelvásárló, aki havonta jön ide, olasz ember. Ő segített neki.

Most, ahogy lépteivel keresi a sötétben az alig megvilágított járdát, a felesége van a gondolataiban, aki várja őt a szobában, az ágyban, és aki újra úgy szereti, mint akkor régen. És most pontosan ugyanolyan, mint akkor volt, mikor megismerte. A tenger mélységű kék szemeket látja, amik a buja titokzatosságot, esendő kiszolgáltatottságot, boldog naivságot és idealizmust mutatják, ami minden pislogás után változik. Ezt így nem tudja megfogalmazni, de a lelke mindent érzi. Az ajkai, a csinos kerek keble, a feneke, ami mindig dilemmát okozott neki. Ha az egyiknél időzött, akkor a másik hiányzott. És neki csak egy szája volt, amivel csókolhatta.

A sarokhoz érve megáll. Nekitámaszkodik a drótkerítés akácfa oszlopának. Horváth Sándor, Terike, és a családja lakik a sötétben elbújt kőporos házban. Hangfoszlányok szűrődnek ki a másik, utcára nyitott ablakon át. A tv monitor alatti jellegzetes zenehangja ez. Károly tudja, Terikéék azon kevés tanyasi lakók egyikei, ahol van ebből a készülékből. Időnként, ha olyan a műsor, akkor többen is vannak a nagyszobában. Van, akinek már csak a fal melletti sezlonon jut hely, de nem bánja, hiszen olyant lát, amit még nemrég elképzelni sem tudott. Most ilyen nem jut eszébe K. Nagy Károlynak.

Könnyíteni szeretne magán, mert a sör gyorsan átszalad rajta. Nincs már messze a saját háza, ami ugyan nem az övé, hiszen itt mindenki a gazdaságban lakik, de úgy gondoskodik róla, mintha a nevéen is lenne. Ahogy álldogál egy kicsit az oszlop mellett, erősen koncentrálni. – Kibírom – határozza el végül, és sietve továbbmegy.

Kati a konyhában lassan befejezi a fürdést. Már csak elvétve jut eszébe a Botos Jancsi. Amint a tűzhely felé néz, éppen

csak egy érintésnyi időre jut eszébe a fekete göngyöleggé, majd hamuvá lett szerelmi múltja. Lassan törölgeti magát. Budapesten jár az esze. Eddig csak egyszer volt a nagyvárosban, amikor valamilyen vizsgálatra kellett az apjának vinnie. Végül is nem volt semmi baja, de a benyomásai megmaradtak. Sok ház, sok jármű, sok ember. Kevés fa, por és kosz. Emellett színes és érdekes kirakatok. Nagy üzletek, amikben olyan jó illatok voltak, amiket addig még nem érzett. Tengernyi kolbász lógott az állványon, amiből volt vastag, vékony, feltűnően színes papírcsíkkal megkülönböztetve. Az üvegvitrin mögött pedig számolatlan mennyiségű más és más szalámi. Szépen felvágva garmadában.

- Ki fogja mindezt megenni? - merült fel benne a kérdés, amikor nagy szemekkel nézett körül. De kifliből is többfélét látott. Az áruházban pedig annyi cipő, ruha, amit még elképzelni sem tudott addig. - Mi lesz ott velem? - bizonytalanodik el. - Az állandó zajban hogyan fogok tudni aludni? Minden ember majd engem fog nézni, hogy mi dolgom nekem ott - áll meg a törülköző a kezében.

Odamegy a konyhaablakhoz. Kihallgat, közelít-e az apja a kocsmból. Miután meggyőződik, arról hogy senki nem jár a járdán, hirtelen kinyitja a konyhaajtót és a lavórral a kezében kiszalad az előszobaajtóba. Nagyot lódít az edényen és kilöttyenti a tartalmát a ház elé. Kutya, a fekete szőrös barátja, már készült erre, mert előre tisztas távolba szaladt. - Most már mindegy! - jut ismét a semmilyen megoldásra, mikor visszatér a csukott konyhaajtó mögé.

- Megjöttem! Bemegyek a szobába és lefekszem, Kati - szól be az előszobából az apja. - Igen - válaszol. Az előre előkészített, kicsit kopott, eredetileg rózsaszínű hálóinget húzza magára. Aztán leül a hokedlire és hátával közel a spárhelt-

hez erőt gyűjt. – Anyám is ott lakik Budapesten – keresi a biztonságot. Egyszer egy irodista mondta neki, azzal, hogy el ne árulja az apjának. Betartotta. Bár ha megkérdezte volna tőle az édesapja, biztosan nem hazudik senki kedvéért. Eszébe jut Jutka is, aki az édesanyja testvérének a lánya. Ő szokott levelet is írni. Feláll. – Tanácstalanul néz a stelázsi felé. – Vajon azt is elégettem, amit a Jutka írt? Azon volt a címe – gondolkozik összeráncolt homlokkal. Kilép az előszobába. Szerencséje van. Ott lóg a Terikétől kapott, általa levetett ridikülje. A barna kis táskában azonnal megtalálja a karácsonykor írt levelet. Horváth Jutka, Kőbánya – olvassa a feladót. Ott van az utcanév és a szám is. Visszamegy a konyhába. Halkan csukja be maga után az ajtót. – Majd ha eltelik az idő, akkor egyszer még visszajövök – határozza el és lekapcsolja a villanyt.

Kint az előszoba ajtaja még nyitva van. Ő szokta bezárni, mielőtt lefekszik. Kutya érzi a változás előszelét, mert bejön a házba. Ilyent ezelőtt soha nem tett. – Jól van! Majd gondolkodok rád! – hajol le, és kezébe fogja a barna szemmel őt bámuló állat pofáját. – Jó lesz neked, kint a marhák között – áll fel, és bemegy a szobába. A kicsi szekrényen egy halvány fénnel világító éjjeli lámpa hívja az ágy felé. Az apja egyenletesen szuszogva veszi a levegőt, közben időnként nagyokat horkant.

Két ágy van a helyiségben, a másik nincs megvetve. Odamegy az apjához és befekszik melléje. Oldalra, kifelé fordulva fészkelődik a fenekével. K. Nagy Károly ösztönösen fordul a lány felé, és így fekvé ülteti az ölébe. Átkarolja, és tovább horkangat, miközben bajsza csiklandozza Kati nyakát, a lehelete pedig cirógatja. K. Nagy Kati nem kapcsolja le a kis lámpát. Eszébe jut gyermekkorra, amikor ugyanígy aludtak ők ketten.

Egymásban keresték a biztonságot, amikor az anyja elhagyta őket. Jobban befészkelte magát a melegségbe. Vékony takaró fedi testüket. Mosolyogni kezd. Az utóbbi hónapokban ez az első, igazi felszabadult, belülről jövő csendes boldog érzés.

Most, ahogy arra a napra gondol, mikor elmúlt tizennyolc, és az apja hosszan a szemébe nézve leültette, és azt mondta: – Kati! A lányom vagy, de mégis, ha megsimítod a karomat, előttem felmosol, és visszanézel azzal a szép kis arccal, mintha anyádat látnám. Lehet, hogy megvetsz azért, amit most mondok neked. Engem nem érdekel eddig kivel voltál és kivel nem, a te dolgod. Hallokilyent, megolyant is, de én így – hogy anyád, aki nekem a mindenem volt, még most is itt éljen velem a te bőrödben bújva – nem tudok meglenni. Egy éjjelt, egy éjszakát kérek tőled. Ha velem hálsz egyszer, mint anyád, hiszen lehet az is vagy, akkor veszek neked egy házat a nagyvárosban és oda mehetsz. Soha többé nem kell idejőnnöd, ha nem akarsz. Ha tanulni van kedved, megteheted. Küldök pénzt, csak menj el innen! De előtte hálj velem, Katalin.

– Akkor azt sem tudta jól hallja-e, ami az apja szájából elhangzott. Nem tudott rá semmit sem mondani. Csak ült, és nézett a szemben lévőre. Inkább sajnálta, pontosabban nagyon sajnálta. Önmagára nem is gondolt. Az, amit kért tőle, csak később tudatosult benne. Akkor és ott, majdnem elsírta magát az apja szenvedő arcának láttán. – Gondold meg, lányom – hagyta magára azon a napon és kiment a legelőre az állataihoz.

Aztán jóval később megmondta neki. Ő hozta szóba, nem az apja. – Rendben van – ennyit –, és azt, hogy ma szeretné. Ehhez a Botos Jancsi és az anyja, na, meg a tanyasi férfiak szemétsége segítette hozzá. Már nem az apját sajnálta. Most, ahogy oldalt fekve befészkelte magát az ismerős ölebe,

és hallgatja a régen naponta fülébe zengett éjszakai szerenádöt, amit a nyakának csiklandozása és a levegővel való simogatása tesz még élvezetesebbé, egyáltalán nincs rossz érzése. Boldog. Visszatért az apjával eltöltött gyermekkor.

Reggel korán ébred. Ő kel fel hamarabb. Úgy tűnik a rum és a sör megtette a hatását, mert K. Nagy Károly még mindig alszik, amikor már Kati behozza a cikóriából készített bögre kávéját. Derűsen mosolyog, de nem szól, csak leteszi a hasával leborított, hátát mutató fénykép mellé a csorba poharat. Az apja figyelme csak a kávéra szegeződik. Kerüli a lánnyal a szemkontaktust. Hangtalanul készülődnek.

Alig egy fél óra elteltével K. Nagy Károly az előszoba ajtajában áll. Hátán a zsákja, amiben minden benne van, ami kell kint a gulya mellett. A tisztára sikált, tegnap este még slambuccal az alján érkező bogrács a hátizsák oldalán lóg. Kati megérti a várakozás okát. Kilép a szobából, szemben az apjával. Hosszan néznek egymás szemébe. Most K. Nagy Károly nem kerüli el a lányával való szembesülést. Az apa és lánya kétlépésnyire egymástól, elhangzó szó nélkül, de annál beszédesebb gondolatokkal. Kibeszélik magukat a saját nyelvezetükön.

- Ne haragudj rám, lányom! Látod, milyen hülye apád van? Még szerencse, hogy nem történt semmi. Hiába, a jó Isten vellem van. Mikor éjszaka felébredtem, és ott ültél az ölemben csendesen aludva, mint kislánként számtalanszor, rájöttem téged szeretlek a legjobban ezen a világon. Eszembe jutott, ha megsimogattam vagy pusztit adtam oda, ahol beütötted, azonnal neveltél és meggyógyultál. Később aztán már kitáltad, hogy elestél, elváltad magad, csak azért mert kellett a puszi, az ölelés és a simogatás. Néztél rám azzal a csodálatos nagy szempillájú szemekkel, amit anyukádtól örököltél,

és én úgy álltam ott előtted, mint egy nagyfőnök, mint egy mindentudó hatalmasság. Bízta bennem. Csak bennem. Én voltam az, aki biztonságot adott neked. Te pedig kislányom, belőlem csináltál majdnem istent! – Majd elmondom az esperes úrnak – remélem ez nem káromlás, vagy mi a fene – futott át rajta, és akaratlanul mosolygásra változott a szeme.

– Most aztán itt vagyunk, az én megbocsáthatatlan butaságom miatt. Ha már lefeküdtél mellém, akkor hidd, hogy azt gondolom, meg is történt. Holott mindketten tudjuk, semmi olyan nem volt, amiért szégyenkeznünk kellene, de ezt most én itt megtartom magamnak. A konyhaasztalon téged váró szerződést bátran magadhoz veheted. Hiszen azt hiszed, én úgy tudom, te megtetted, amit kértem tőled. Kicsit nehéz ez most nekem. Hiszen soha nem hazudtam neked! – lépett egy lépést a lány felé.

Kati először nem mozdult, de aztán a szobából kihozott vulkánfiber bőröndöt leteszi maga mellé. Az apja elérte a mozdulatot és még egy kicsit felé közelít. A lány erre oldalt, a szobaajtó felé húzódik. – Igen. Értem én – folytatja a szó nélküli beszélgetést –, most el kell játszanod, hogy haragszol, hiszen olyant kértem tőled, amit egy apa nem tehet. És akkor, mikor egyébként is bajban voltál. Tudtam én a Botos Jancsiról. Ha messze is vagyok, az állataim mellett, hozzám minden hír eljön. Igaz van, amelyik később, mint kellene, de előbb-utóbb a marhák mellett minden az igazságos arcát mutatja meg.

Nem volt hozzád való az a buta gyerek. De a nagyobb baj az anyjával volt, aki engem szeretett volna a férjének, mikor édesanyád elhagyott bennünket. Talán nem emlékszel rá, pedig volt itt kétszer is. Nekem nem kellett. A Jancsika helyes gyerek volt már akkor is, de az anyja? Az édesanyád közelébe senki nem férhet, Kati! Aztán végül már

Minden az igazságos arcát mutatja

nem bírta tovább és nekem esett egyenesen. Megmondtam neki az igazat. Rosszul esett a Jancsika édesanyjának, pedig nem hazudtam. Soha nem engedtem volna a közelembe, még akkor sem, ha előtte nem a Katalin lett volna a feleségem, szerelmem. Hirtelen ment el. Nem csukta be maga után a kaput. Az összes csirke kiszökött az utcára. Akkor szereltem fel azt az erős rugót, ami behúzza, ha valaki megint netán gyorsan akar innen kijutni.

Kati mindezt érti. Nem a fülével hallja, hanem a szívével, lelkével. Az érzéseket a maga nyelvezetére fordítja. Vannak olyan kifejezések, gondolatok, események, amiknél pontosan arra gondol, amire az apja, de olyanok is előfordulnak, ahol az érzések jutnak el hozzá, nem a mögöttes történetek. Így aztán nem csak felel, de beszél is a közelébe jövő édesapjához. – Kérem, most ne jöjjön a közelembe. Ha megölel, akkor soha nem tudok elmenni, pedig már elhatároztam, és ki szeretném próbálni magam. Nagyon szeretlek édesapám. Mindent megértettem az éjszaka, és rájöttem, igazából nem is akart velem hálni, csak valaminek végre történnie kellett, ami megváltoztatja körülöttünk a világot. Ez az éjszaka most mindent új útra terelt. Hála magának érte! – Nagyon szeretlek – tegezte le ismét magában.

Akkor nem is figyelt erre, csak jóval később, mikor a frissen ásott gödör mellett állt, és eszébe jutott az életben bekövetkezett változás, hogy akkor tegezte először és utoljára K. Nagy Károlyt.

– Érzem, tudom, hogy mi ketten egyek vagyunk. Ehhez nem kell nőként és férfiként néznünk egymásra. Hiszen mi ketten két testben ugyan, de egy és ugyanazok lettünk. Érttem, amit gondol, és tudom, maga is hall engem. Olyan szép éjszakám volt, mint még soha. Gyermekként is boldog vol-

tam, ha magával aludhattam. Szerettem a reggeli bűdös száját, a pipás bajszát, a morcos hangját, hiszen mindez nekem szólt, az enyém volt. Szerettem a gyógyító erejét, az erősségét. Tudtam engem senki nem bánthat, mert maga megy és elveri, belenéz a szemébe, és ha kell, előveszi az ostort.

Emlékszik? Itt volt egyszer a Sanyi bácsi Ecsezugból. Panaszkodott, és engem szidott. Azt mondta, hogy betörtem a hodály ablaküvegét. Maga kérdezte tőlem, így van? – De nem én voltam. Meg is mondtam magának édesapám. A vége az lett, hogy azt hallottam: – Sándor, engedd el a kezem! – figyelmeztette a Sanyi bácsit, mert az tán szorongatta és közben mondta a magáét. De ő nem tette, hanem folytatta, hogy milyen bűdös kölyök a lánya. – Sándor, mondtam már, engedd el a kezem! – hallottam ismét, de akkor már úgy, hogy tudtam, ha nem engedi el a kezét, akkor cudar világ lesz. Sanyi bácsi persze nem vette észre a vészjósló hangot, inkább még jobban sorolta a vélt igazságát.

– Sándor, mondtam már kétszer. Engedd el a kezem! – figyelmeztette megint, de hiába. Utána szedte le édesapám a falról az ostort és verte el úgy a Sanyi bácsit, hogy többet soha nem vádolt meg engem semmivel – mondja a maga nyelvezetével. Közben oldalra dönti a fejét, és könnyes szemmel néz szembe az ősz, dús hajú emberrel. Közel állnak egymáshoz. Kati, amint pislogás nélkül nézi az apját, észreveszi a tétova, tanácstalan mozdulatot. A karja, a teste máris menne, repülne a nála kicsit alacsonyabb férfi felé, de a lába nem engedi. Próbálja megkeményíteni magát.

– Azért az ajánlata nem csak csúnya, de megbocsájthatatlan volt. Ha nem alszik el, akkor képes lett volna rám, a lányára feküdni, akit állítólag mindennél jobban szeret? Csak azért mert hasonlítok az anyámra, akit fényképről ismerek?

Azt hiszi nem vettem észre magán, amikor visszanéztem a honom alatt felmosás közben, hogy sokszor már a nőt látta bennem? Tudtam. Élveztem. Tetszeni akartam magának is. De, nem azért, hogy velem háljon, és ezért mint egy rossz kurvát megfizessen egy házzal! Nem tud maga semmit sem rólam! Maga nekem nem egy fiú, férfi volt, hanem mindennél és mindenkinél több. Most aztán szenvedjen. Higgye, hogy megtörtént. Menjen ki a marhái közé, és mondja el nekik. Még azok sem fogják megdicsérni ezért. És még jó lesz, ha fél is. Hiszen ha elmegyek a rendőrségre és feljelentem, akkor még le is csukják. Hát menjen szépen ki a legelőre, és engem engedjen az utamra – beszél a szemé, de a szája nem mozdul.

Aztán lenyúl a könnyű bőrdőrt, amiben a téli holmija van. Nem sok minden, ezért igazából csak a vulkánfiber miatt viszi magával. – A pénzt küldöm – töri meg a csendet K. Nagy Károly. A lány nem szól, csak bólint. Hirtelen kiköppen a szépen felépített gondolatsorból. Látja maga előtt az ősz, lekonyult sárga bajszú férfit, avított, kitaposott csizmában, a nyakánál elkopott ingjében és a hátára terített nagyon régi birkabőr subában. A barna hosszú nadrág lóg rajta, vagy ő fogyott ki belőle, vagy az nyúlt nagyobbra, mint ő maga, de ha nincs a derekán a szakadozott bőrszűj, akkor biztosan leesik. Hátán hasonló kinézetű táska lóg, kezében pedig egy görcsös, általa kicsit megformált bot, ami már mindenféle színben játszik a ráakodott zsírtól.

– Talán nem csinált volna semmit, akkor sem, ha nem alszik el? – jut az eszébe. Nem tud szabadulni az apja látványától. Mindig ebben az öltözékben volt, de most mást mutat neki. Eddig eszébe sem jutott, hogy ezen az öltözékén és a csizmáján kívül, csak egy rend ruhája van a szekrényben, amiben esküdtött, és amiben majd eltemetik. – Mondta ezer-

szer is neki. Megkerüli az apját, és belép a konyhába. A kezében lévő könnyű bőröndöt ráteszi az asztal viaszosvászonnal takart tetejére. A vastag falú, eredetileg sörös korsónak használt pohárba vizet ereszt, és mint aki teljesen kiszáradt, nagyot iszik belőle. Alaposan megnézi a nehéz füles poharat. Most jön rá, nem is emlékszik arra, hogy volt-e ezelőtt ilyen náluk? Aztán szeme a kinti világot keresi.

A tanyaközpont a késő reggeli életét éli. Sok helyen most adnak enni a malacnak. A tehenészetből hazajövő férfiak első útja hátra, a gazdasági épületek felé vezet. A disznóólban lévők már tudják, most az ő idejük következik. Nagy csörömpölésekkel – amit a vasvályúkkal rendeznek – és rőfögésekkel jelzik éhségüket. A kakasok soha nem nyugszanak, miközben a tyúkok az udvar porában csinálnak maguknak kis mélyedéseket és beleülnek. Meglebegtetik a szárnyukat a porfürdőben, élvezik nagyon. Ezt ki nem állhatják a rajtuk élőködő tetűk, amik aztán fejvesztve menekülnek. Fecske-mama húz el villámsebese az ablak előtt. A disznóól eresze alatt él minden nyáron, másik két baráti családdal. Ezekből sok mindent nem lát Kati, de mégis olyan, mintha a szeme előtt történe. – Na, ennyi! – mondja ki hangosan, mikor észreveszi, az apja ott áll a konyhaajtóban és őt nézi.

– Ott van – mutat a konyhaasztal sarkára, ahol egy sárgásbarna, vastag papírdosszié félig lelógva mutatja magát. A lányt annyira elragadták az indulatai és benne hullámzó érzések, hogy a szerződésről teljesen megfeledkezett. Kezébe veszi, kinyitja. Adásvételi szerződés – olvassa, mely létrejött ... és K. Nagy Katalin vevő között, akinek képviselőjében dr. ... ügyvéd járt el. – De hiszen ez már nagyon régen történt, nyilall bele a felismerés. Itt volt kint az irodában egy sokat dohányzó öltönyös férfi, és ő kérte, a dolgai intézéséhez írjon

alá neki több helyen. Mikor kérdezte tőle, miért kell, akkor magyarázott valamit, de igazából nem volt rá kíváncsi. Akkor a Botos Jancsi kiábrándító viselkedése miatt nem érdekelt semmi sem. A dossziét beleteszi a bőröndbe, majd tudja, mondania kellene legalább egy köszönetet, de képtelen rá. Néz K. Nagy Károly szemé közé, és tudja, ismét előnti a mérég.

– Miért kellett ezt tennie velem? Azt gondolta egy állat vagyok? Hogyan tudta elképzelni azzal a beteg fejével, hogy magával fogok lenni? – gondolja. Nem szólal meg hangosan, pedig nehezen állja meg. – Ez kellett – mondja ki végül, és a kék szemek szürkébe hajlanak.

– Mi? – jön azonnal a kérdés, amit hangtalanul magában kitold az apja. – Most mi a bajod, te lány? Nem megkaptad azt, aminek a segítségével kijutsz innen? Új életet kezdhetsz az én összegyűjtött pénzemből. Amióta élsz lányom, azóta egyetlen örömöm volt, ha a kocsmában ittam egy keveset. Tudod te azt, hogy milyen kint élni tavasztól késő őszig a határban egyedül, csak a kutyákkal és a marhákkal? El sem képzelheted azokat a viharokat, amiket megéltem. Az állatok ijedtükben szanaszét rohagnának és én a csapkodó villámok, hatalmas széllel nekem eső, zuhogó esőben keresem őket. Úgy érzem, mintha számtalan éles törrel, túvel szurkálnának, de nekem mennem kell, mert marha nem tűnhet el. Pedig nagy a határ! Nincs vége egyik irányban sem. Nincs az a kutya, aki ilyenkor nélkülem valamit is tenni tudna. Ő is fél. Mindenki, csak nekem nem szabad. Nézd meg ezt a nadrágot, ezt a csizmát. Mikor vettem? Na, meg tudod mondani? Biztosan nem, mert még egészen kislány voltál, amikor az előző, amit anyukádtól kaptam, teljesen ronggyá vált. Még felmosórongynak sem volt már jó. A MÉH-ben sikerült olcsón hozzájutnom. Mindent, amit most kaptál tőlem, magamtól, a számtól, az életemtől vontam meg.

- Hát ezért haragszol? - mondja mindezt igazolásként, de egy hang nélkül, csak az arcán lehet látni, mire gondol. Aztán - így van!- teszi még hozzá hangosan az előbbiekhöz. Majd erősen nézve Kati még mindig szürke szemébe, folytatja ezt a szó nélküli beszélgetést. - Anyádat láttam benned. Most már tudom, baromság volt megosztanom veled. Úgy sem tettem volna meg a saját lányommal, de te ráálltál! Ugye? Nem azonnal, de a szeretőd Botos Jancsi elpártolása után előjöttél, hogy megteszed.

Én nem kérdeztem újra soha. Csak egyszer! Akkor már a ház és az ügyvéd le volt rendezve. Láthatod. Ha eszed lett volna, akkor elolvasod, amit aláírsz, és mindent megtudhatnál volna időben. De te nem, te csak a Botos Jancsit, a buta kis szeretődöt sirattad. Most pedig engem nézel utálkozva. Azt hiszed, annyira részeg voltam, hogy nem tudom, hogy nem történt semmi? Egyáltalán meddig játszod még itt a nagy sértődöttet, akivel az apja együtt hált? Ennyire marhának nézel te engem? Az előbb még azt láttam rajtad, hogy tisztában vagy vele, én is tudom, amit tudok. De te nem! Hát, ha így, akkor legyen így! - Azért lányom, kíváncsi lennék, meddig mentél volna el a házáért? De ezt már nem tudjuk meg, mert mire bejöttél elaludtam. Azt meg kell mondani, szép lány vagy. Olyan, mint anyád, de lehet az ő természetét is örökölted. Hiszen ő is elment azzal a szaros, városi gyűttmenttel. Biztosan a jobblétet látta benne. Hát így van ez, lány! Előbb nézz magadba, aztán törjél felettem pálcát. Mitől vagy te nálam különb? - Hát, ez az! - mondja ki hangosan.

Kati megérti, amit az apja arca elárul. Ő inkább a saját gondolatait követi. Látja a jellegzetes beállással az ajtófélfá között ácsorgó apját, és követni próbálja az elhangzott szavakból, mit akarhat tőle, de nem jut ezzel semmire. A szeme

viessanyeri eredeti tengerkékségét. – Miért? – kérdezi hangosan, de inkább magától, mint az apjától. – Miért kellett ezt tennie velem? – teszi fel a kérdést ismét, de most már csak hangtalanul. – Hogyan hozhatott engem ilyen helyzetbe? Még szerencse, hogy elaludt. Miképpen néztünk volna egymás szemébe, ha nem megy el a kocsmába, ha előtte nem készülődök olyan hosszú ideig, hogy elunja a várakozást? Képes lett volna a saját lányával összefeküdni! Hát apa az ilyen? – Nem! – veti az ajtó felé hangosan szemtől szembe. Majd folytatja magában a szó nélküli monológot.

– Kihasználta a helyzetemet. A Botos Jancsiban való csalódásomat, és ennek az egész tanyának a szemétségét. Ki ne vállalta volna, amit kért tőlem. Pedig már azt hittem, meggondolta magát. Nem hozta újra szóba. – Na, mondom, kipróbálok, komolyan akarta-e? Hittem, az én apám nem olyan, mint az állatok, és csak viccelt. Enélkül is segít nekem, ha tud. De maga, mikor szóltam, hogy rendben van, nem tiltakozott. Még meg sem lepődött. Nyugodtan pipázott tovább. Mintha azt mondtam volna, bolhás a Kutya. De nem, mert az jobban érdekelte volna. Most aztán itt állunk. Minden odalett. Már nem fogok emlékezni a közös karácsonyainkra, a húsvétokra, amikor nekem mindig volt élő nyuszim, a ló helyett marhával vontatott szánra, amin mi, tanya-si gyerekek énekelve szánkóztunk, az újévi kolompolásra, amit mindig maga csinált a házak között. Ezek után csak az arcát fogom látni magam előtt, amikor azt mondta, feküdjek le magával és kapok egy házat a nagyvárosban. – Anyám, ha tudná! – jött ki belőle a mondat.

– K. Nagy Károly szeme villan erre a három szóra. – Na, ne! – böki közbe vészjóslóan. Kati ismeri ezt a hangszínt. Akaratlanul hátrább lép. Nekitámaszkodik a sparhelt oldalán lévő

fogantyúnak. A Kutya nevű házórző is észreveszi a gazdája hangjában fellelhető indulatot. Hirtelen feláll a nyitott előszobaajtó előtti lépcső tetejéről, és kimegy az udvari járda végére. Nem fekszik le, a ház bejárati ajtaja felé néz. Csak a gazdája oldalát látja, amint a konyhaajtóban állva, mint egy kifeszített húr süt belőle az indulat. – Anyád? – csapja oda ezt a csodás tartalmú szót, ami most egészen mást, a sötét, reményvesztett mélységet és az ebből fakadó kíméletlen bosszút jelenti. A hangszíne, az ember, akiből kitör a szó, adja mindezt.

– Aki, mint egy bárcás kurva – tagolja hangosan a szavakat – itt hagyott veled. Akkor még a tehenészetben dolgoztam – sorolja, kicsit előrehajolva. Nehezen beszél, az indulattól keresi a szavakat. Igazából bizonyára csúnya, még az állatainak sem mondott káromkodásokkal fejezné ki magát, de a lánya őt soha nem hallotta ronda szavakat használni. Most a feszültség miatt alig tudja visszatartani a szájából kiigyekvő mindenféle nemtelen kifejezéseket, amik a legjobban lefestenek a feleségét.

– Azon a napon is hajnalban keltem. Begyújtottam, és megfőztem a kávéét anyádnak. Bevittem a szobába, ahol ő még nyugodtan aludt, mint minden reggel. Még majdnem sötét volt. Vigyázva, hogy fel ne ébredjen, tettem le az asztalra a friss, forró kávéét, és melléraktam a cigarettáját gyufával. Előző nap vettem az oroszoktól egy szép rókabundát. Ismertem a méretét. Biztosan jó volt rá, hiszen abban ment el. Vagy csak a szatyrába tette? – ki tudja. Azt már nem láttam.

Mire hazajöttem a fejesből, már nem volt itthon. Észre sem vettem, pedig a kapu nyitva volt. Kint a csirkék pedig az utca árkában kapirgáltak. Ha időben meglátom, akkor talán még elértem azt a nyikhajt, akivel megszökött. Biztosan a börtön falát nézhettem volna utána, mert bizony isten megölköm. De

én, ahogy hazaértem, mentem hátra megetetni a jószágot. Gyanús kellett volna, hogy legyen, mert a csirkeól ajtaja is zárva volt, de nem érdekelt. Máskor is előfordult, anyád lustalkodott az ágyban. Mikor aztán bementem, nem találtam. Csak te voltál ott, és játszottál a szobában. – Anyu elment egy bácsival – mondtad, és babáztál. Soha többet nem láttam és nem hallottam róla. És még te jössz az anyáddal? – szorította meg a faragott botot, annyira erősen, hogy nagy reccsenéssel eltörött. – Az anyád... – mondaná, de elharapja a szót és kihajítja a kutya felé a két darabot.

– Bocsánat, de... – szólal meg a lány –, de nem kérek bocsánatot. Maga találta ki az éjszakát. Magában meg én csalódtam. Ki tudja mióta nézett rám úgy, mint egy nőre? Én pedig öleltem, csókoltam és bíztam magában, apám! Soha nem kértem semmit sem. Nem kell magától a nagyvárosi ház, nem kell nekem szép ruha meg cipő, hanem csak az kellett volna, amit hittem tizennyolc évig. Hogy szeret. Hogy úgy szeret, ahogy az apja szereti a lányát. Nem pedig, ahogy..., de mindegy, ez már elromlott. Most azt mondja ott a ház Budapesten. De engem megkérdezett egyszer is, hogy én mit szeretnék? Beszélgetett velem a vágyaimról, az álmaimról? Megkérdezte egyszer is, hogy mi igaz ezeknek a szemét férfiaknak a pletykájából? – Soha. Mindig csak a csillagokat kellett néznom magával és arról ábrándozott, hogy ott valahol van egy másik K. Nagy Károly és családja, akik biztosan majdnem ugyanúgy élnek, mint mi. De megmondom magának. Engem az nem érdekelt. Engem a saját és az itteni életem jobban izgatott, mint az a másik, ahol csak valami apró pont villog, mert annyira messze van, hogy még a csillagok is fényesebbek.

Amit hittem

- Tudom, hogy haragszik az anyámra, de akármit is tesz, és tettek egymással, akkor is az én édesanyám. És maguk pontosan egyformák! Érti, apám? - Olyan maga is, mint az anyám, aki itthagyt bennünket. Magát ő csalta meg, engem pedig maga. Elvette tőlem az apámat. Azt az apát, akit a világon a legjobban szerettem, akiben megbíztam, aki nélkül el sem tudtam képzelni az életemet, a lételemet.

- Buta vagy, te lány! Milyen jogon bírálsz te engem? Nagykorú vagy, de ezt nem tűröm, még tőled sem! - ágaskodik K. Nagy Károlyban a családfői gög, de érezni lehet az apró bizonytalanságot a hangjában. A kimondott mondatokkal ellentétesen, inkább kérésként szól. ...Hol van már a kettjük szembeszéde, amikor még egészen másfelé kalandoztak mindketten? - Egy pillanatra most ismét csend telepszik közéjük. Érzik ennek a furcsa hangtalanságnak az erejét, hiszen megint azok a gondolatok jönnek elő bennük, amik a napos oldalt mutatják. Kati elnézi apja viseltes öltözékét, telebarázdált arcát, amit a szik repedéseiben megbújó, hirtelen feltámadó szelek, a meredeken égető napsugarak, és a nagy mennydörgéssel érkező, vízszintesen borotváló esők okoztak, és megesik szíve rajta.

Elgondolja, mi lesz az apjával, mikor ő már nem lesz itt vele. Hogyan fogja feldolgozni, megélni az egyedüllétet? Aztán eszébe jut a szerződés, amit nagy szervezéssel próbált eltitkolni előtte. Azt pedig meg sem nézte, mennyiért vette meg a házat, pedig biztosan ráment az egész élete munkája. Mikor aztán ideér a gondolataival, felveti a fejét: - Azt hitte, engem megvehet egy házzal, amit egy csomó pénzért vett? - jön elő benne a ráébredés, hogy ára van a háznak. K. Nagy Károly hallja, amit a lánya az arcába lötytyint, de nem érti, mert a saját gondolataival van most elfoglalva.

- Nagy baromság volt részemről, amit mondtam ennek a lánynak. Olyan, mint az anyja. Nem tud az indulatainak parancsolni - néz végig Katin, és apró mosoly jelenik meg a szája szegletében. - Mindig ilyen volt. Már kislányként is elérte, amit kitalált. Én soha nem szerettem a nyulat. Nem is volt itt nekem egy sem. Naphosszat csak ott dobognak a ketrecben és jár a pofájuk, mert mindig ennének. A szőrrel csak a baj van, ennivaló pedig nem sok van rajta. De ez a lány addig rágta a füleket, míg nem hoztam neki egyet. Aztán persze kellett még, ami után következett a többi. Ő majd gondolja, eteti - ígérte, amiből aztán két nap múlva nem lett semmi. Csak a játék, de az sem sokáig. Ott ugráltak a szobában, és nyomták ki magukból a bogyót, mert megfogni aztán nem volt könnyű őket. Gyorsak azok, mint a nyúl - járkal az emlékek útvesztőjében.

- Most elmegy. Mondogatja, hogy így meg úgy, de közben boldog, mert elmehet innen. Mennyivel könnyebb volna, ha nem engem tenne felelőssé az elköltözése miatt? De az anyja is ilyen volt. Ő soha nem vétett! Egyszer sem fordult elő, hogy vállalta volna, ő tette, ő az oka annak, ha nem sikerült valami. Ez a lány, most amikor anyányi lett, le sem tagadhatná azt a ribancot. Hát hadd tartson engem hibásnak, pedig talán nem is gondoltam komolyan, amit ajánlottam neki. Egyébként sincs sok értelme ennek az egésznek. Elmegy és kész. Végül is mi történt? Kapott egy házat. A többi csak szöveg. Azt pedig tudja mondani, mint az anyja.

- Az is, mit össze nem hazudozott, mikor kérdőre vontam amiatt a nyikhaj miatt, aki, ahogy hallottam kerülgette, mikor nem voltam a tanyán, hanem kint legeltettem.

Ekkor ért el a tudatáig Kati kérdése, ami a megvételére vonatkozik. Akkor játszunk tovább, te lány? - csapja le a

lába mellé a hátizsákot. Az oldalára akasztott bogrács nagy csörömpöléssel landol a konyha kövén. – Igen! Megvettelek! Mert eladtad magad! Ha már így van, akkor ne engem hibáztass, te lány, hiszen hiába is akartalak volna megfizetni, ha nem vagy eladó! Igaz-e? – nézett diadallal a kékségbe. De nemhiába megejtő a lány szépsége. Amikor jobban elmerül a megütköző arcban, azonnal el is lágyul.

– Ki tehet róla, hogy ennyire hasonlítasz édesanyádra, aki az én szívem egyetlen választottja? Még most is, pedig igencsak helyben hagyott. Te azzal a buta gyerekekkel, a Botos Jancsival voltál el, én pedig már az éveket sem számoltam, mikor voltam utoljára nővel – magyarázza Katinak, aki egyre nagyobb megdöbbenéssel hallgatja –, nem kell félreértened! Ez nem rólad szól, hanem erről az egészről. Én még tavasszal mondtam neked valamit. Ezt egy kézlegyintéssel elintézhetted volna, de nem! Te aztán nem! Azt nem állíthatod, hogy bármikor is szóba hoztam! Itthon sem voltam. Egyszer jöttél ki meglátogatni.

– Azért érdekelt a ház, mi? Megértem én. Hidd el, mindent megértetek, csak azt nem, amit most itt művelsz. Nem kell elköszönnöd, ha nem akarsz. Nem kell megölelned, ha nincs hozzá kedved, bár az este odafeküdtél mellém, igaz-e? – rándult fel pajkosan a bajsza. – Ha el kell hinnem az éjszakai együtt hálást, akkor legyen! – gondolja.

– Buta lány! Mit szeretne még elérni? Biztosan fél elmenni az idegenbe, és inkább keres egy bűnöst, aki miatt meg kell tennie! – érlelődik benne Kati viselkedésének oka. – Legjobb, ha végre fogod a cókódokat és indulsz, amíg meg nem gondolom magam és vissza nem veszem a házat! – teszi hozzá. Ha belegondolna, akkor tudhatná, ez lehetetlen, hiszen már a lány nevére van írva, de mégis gondol erre a képzeletbeli lehetőségre. – Akkor aztán itt

maradhatsz, és aludhatsz minden éjszaka velem egy ágyban! – emeli fel a hangját, amiben nincs semmi bosszúság, méreg, szemrehányás. Inkább egy kicsi vidámság.

K. Nagy Kati megfogja a vulkánfíber bőrönd fogantyúját és leemeli a viaszosvászonnal borított asztalról. A vékony, virágmintás, könnyű, kopott, rövid ujjú ruhájában menetkész áll. Nézi az apja férfias megjelenését. Nehezen határozza el magát az indulásra. Nem azért, mert fél a nagyvárosban, hiszen még csak egyszer volt ott kislányként, hanem az apját fél itt hagyni. Valami belső készletéből alaposabban nézi meg. A kissé görbe, majdnem karvaly orrát, a mély árnyékban megbújó barna szemeit, meghatározó nagyságú füleit, amit a torzonborz ősz haja próbál eltakarni, az elől hibátlan fehér fogait, amit csak a pipafüst rajzolt egy helyen enyhén sárgásra, a száját, ami majdnem nőies, hiszen szép ívű és széles. Aztán végigmegegy a kezén. Az erős, szálkás, szőrös karok széles tenyérben végződnek, amikből az inkább rövid, mint hosszú ujjak nőttek ki. Egyre jobban elhatalmasodik benne, semmiben nem hasonlítanak egymásra. Ha nem az apja lenne, akkor úgy elmehetnének még itt a tanyán is a másik mellett, mint bárki ismeretlennel. És mégis, szereti a szemeit. Mindig borzongás fut végig a hátán, mikor keresi a szemöldöke alatti mélységben.

– Köszönöm! – lép az apjához, és bizonytalanul átöleli. Károly viszonozza. Nem sokáig tart ez. Gyorsan lép hátra a lány. – Nekem egyáltalán nem volt jó, sőt undorító, megbocsáthatatlan. Szégyellje magát, apám! – mondja, de nem néz az öreg felé. Ezt már az előszobában lökte a hátrahagyott felé.

K. Nagy Károly, mint akit nem érdekel, amit hall, megvonja a vállát. Bemegy a szobába és rendezkedni kezd, hiszen most egy ideig ismét nem lesz itthon. Az apróóság és a

malac már előzőleg rá lett bízva a szomszédra. A lakáskulcs pedig kint van mindig a disznóól gerendázatának sarkában. Ezt majd mindenki tudja, aki a tanyaközpontban lakik. A fekete kutya meg sem mozdul, ahogy Kati, a gazdája kimegy a rugós kapun. Okos állat ő. Már felkészült a pusztai életre. Szemét le nem veszi az ősz hajú, szikár, szálkás izomzatú, nem magas, de jó kiállású férfiről, aki most már egyedüli gazdája.

K. Nagy Kati nem néz hátra, amikor kimegy a kapun. Elindul a sarok felé. – Kimegyek az úthoz, aztán ha jön valami még a busz előtt, akkor felkéredzkedek – tervezi. A saroknál Terike köszön rá. – Szervusz, Kati! Hát csak nem elmész? – De, igen – válaszolja, és nincs ideje a csodálkozásra. Itt a tanyavilágban mindenki tud mindent. – Igen, rendes a Károly. Az ember még a saját gyerekének sem ad mindig ilyen gazdag ajándékot. Köszönhetitek is, míg élsz! – mondja, és közben a gazt húzkodja ki a konyhakerti növények közül.

Szépen, egyenlő távolságra sorjáznak a saláták, a káposzták, a karalábék. – Csókolom – köszön illően a lány és továbbmegy. Már az irodánál jár, mikor eljut a tudatáig Terike mondata. Először a köszönömöt hallotta meg, amitől ismét méregbe jött. – Megköszöntem. Igen. De ha tudnák, mit kellett volna megtennem azért a házért, akkor nem tudom, mit szólnának – lépett egyre gyorsabban az indulattól. – Bár, azt hiszem, rám fogták volna, hogy hazudok. Csak otthon a sötétben pletykáltak volna róla: – Megizélte a gulyás a lányát! De nappal, bélyeggel a homlokomon járkálhattam volna. Már nem csak mindenkivel elmegyek, de az apámról is hazugságokat állítok – hergelte magát, és legszívesebben meg sem várt volna semmilyen járművet, csak azonnal el innen! – izzott benne a düh.

Az iroda sarkához érve jutott el tudatáig a Terike által mondottak többi része. – Az ember a saját gyerekének sem ad ilyen ajándékot? Köszönjük meg, míg élek? – Mi ez? Mit akart ezzel mondani? Leült az iroda elé a főre. Még látható a tegnapi baleset nyoma. A zöld gyep több helyen Papp Béla véretől feketés sötétbordó. – Biztosan csak úgy általában mondta – nyugtatja magát, de egyáltalán nem tetszik neki a megjegyzés. – Hiszen én a lánya vagyok! – de akkor meg minek az a fura megjegyzés. Jó lesz, ha végre itt hagyom ezt az egész, szar tanyát! – hergeli ismét magát, de ez már nem annyira erős, mint az előbbi. Aztán csak elindul vissza a sarokhoz.

– Terike néni! – szólítja meg az asszonyt, aki változatlanul a kertben dolgozik. – Hogyan tetszett érteni, hogy a gyerekeinek sem ad ilyen ajándékot?

– Tudtam, hogy visszajössz, Kati! – áll fel és lép a kerítés mellé. A drótfonat engedékenyen kihajlik, amint nekitámaszkodik a vékony asszony. Alul a járda és a veteményes között gazos rész vert tanyát. Hirtelen apró szürke egér ugrik ki Kati lába mellől. Nem tudni ki ijed meg jobban, a lány vagy az egér. Kati nagyot visít, a kicsi rágcsáló pedig a betonjárdán ide-oda cikázva szedi apró lábait, majd eltűnik az árokban.

– Ez jó jel! – mondja Terike nevetve. – Miért? – Mert nem nálam rágcsál, hanem máshol! – válaszolja, és még jobban nevet.

– Te nem a Károly lánya vagy. Amikor anyád idejött, akkor már megvoltál. Egyéves is alig lehettél. Apád a nevére vett, mert annyira szerette anyádat, hogy se nem látott, se nem hallott. Amikor aztán elment, itt hagyott téged is, hiszen akkor már papír szerint K. Nagy Kati voltál – néz egyenesen a lány szemébe. – Ezt itt mindenki tudja, de szeretjük és tiszteljük apádat, ezért senki nem akart kavarni. – Akkor ki az apám? – Ki? Ki? – Az, akit most itt

hagysz, aki házat vett neked, aki felnevelt. Az igazi, vér szerinti apádat senki nem ismeri. Szerintem anyád sem. Szép asszony volt – lépett odébb, mint aki már befejezte. – Sokan szerették, és ő is szerette, ha szeretik – tette hozzá.

Kati ledöbbenve néz a házuk felé, amit nemrég hagyott ott a férfival, akinek az nevét hordja. – Vissza kellene mennem – mozdul, majd visszalép. – De mégsem! – gondolja meg magát. Terike látja a vívódást a lányon. – Apád már az előbb elment. A ponyvás Gaz jött érte, az agronómussal. Kivitték a gulyához, a kutyával együtt. Majd írsz neki. Biztosan örülni fog, ha meglátja a leveledet.

K. Nagy Kati még egy óra elteltével is a magtár sarkán ácsorog. Senki nem megy a város felé. Egy óra körül indul egy traktor a malomba. A magas, bőrdzsekis ember, aki a magtárból a tehenészetbe vitt be takarmányt, jelezte neki, hogy ha addig nem jön semmi, akkor szívesen beviszi. – biztatta.

Annyira beletemetkezett az emlékeibe, de inkább az apjával kapcsolatos érzéseibe, hogy észre sem vette az idő múlását. Nem tudott szabadulni az éjszakai élménytől. – Egy idegen férfi ölében aludtam egész éjszaka – mormolta, és azonnal ki is javította – nem idegen, hiszen az apám, K. Nagy Károly. Aztán jött a felismerés, hogy semmi hasonlatosság nincs közöttük. Még ha alaposan és szőrszálhasogató módon is keresi, akkor sem talál olyan tulajdonságot, ami megmutatná a szülő és gyermek kapcsolatának valódiságát. Aztán máris eszébe jut, ahogy mártogatja, csipegeti az ételt, hiszen azt ugyanúgy teszik. Mindketten a kenyér végét szeretik, és a csirkében a csontos részt, legjobban a nyakat választják, ha lehet. A csirkéknek az ocsút ugyanúgy szórják ki az udvarra. Nem oldalra, mint a szomszédban is teszik, hanem előrehajítva, szélesen beterítve az udvart, hadd kapirgáljanak kedvükre a jóságok.

Ezekkel a gondolatokkal érvelt maga mellett és ellen, mikor megállt mellette a traktor. Azonnal felmászott a bórdzsekis mellé. Beszélni nem tudnak, hiszen nagy a hangja a Zetornak, de most úgy érzi, jobb is, ha nem szólnak hozzá. A férfi biztosan látja rajta az elzárkózást, mert nem próbálkozik. A traktor mögött pótkocsi vergődik. Púpozottan meg van rakva zsákokkal, amik le vannak kötve hevederrel. Rizs van bennük, látható a vastag anyagú barna színű zsákok felületére ragadt terményből. Az erőgép minden erejével halad a város felé, de a rossz, gödrös úton kerülgetni kell a kátyúkat. Mögöttük a pótkocsi pedig, mint aki egyáltalán nem szeretne a malomba érni, minden kanyarnál lódul egyet, majd lelassít, és megvárja, míg ránt rajta a traktor. Akkor aztán ismét kelleetlenül elindul a kétszemélyes gép után. Elöl a Zetor kicsi, kormányhoz kapcsolódó kerekei keresik a helyes és lehetőleg zökkenőmentes felületet. A nagy és erős, páros, vastag gumik erőteljes kapaszkodóval készültek, húzzák, nyomják, és kaparnak, ha kell. A pótkocsi alatt négy van. Mindegyik újra és újra más táncot jár. Van, amelyik szemlátomást visszafelé megy egy fél fordulatot, míg a másik előre és gyorsabban. A többi pedig oldalra szeretne kitörni, csak az ne legyen, amit a traktor akar. És ez így megy végig az úton, egészen Karcagig.

Ahogy rándul Kati feje előre-hátra, majd oldalt a rugós aljú ülésben, visszanéz a terménnyel magasra rakott kocsira. – Én vagyok az – mondja ki hangosan, és homályosan látja a mögötte vergődő terményszállítót. Érzi ő is magán a terhet, a kínlódást, a maradni akarást, a kényszert és a beletörődést. Aztán előrefordul. Az utat fürkészi. Erősen markolja az ajtón lévő kapaszkodót. Ahogy fogynak alattuk a méterek, úgy marad el mindaz, ami ott kint Tilalmason, a tanyaközpontban a mindennapjait kitöltötte. Akkor még nem gondol rá.

Eszébe sem jut, hiszen már a jövőt képzelel el, hogy a tanya, a szik, a végtelen síkság egy lett vele. Minden sejtjébe beépült a nagy és vége nincs lapos föld, minden tulajdonságával együtt. Nem maradt ott. Most is itt ül a traktorban, és rázkódva megy a nagyváros felé. Belepréselve a kicsi fülkébe a hangtalanságával, a csak együtt élhetünk tudatával, hiszen ha nem is jut eszébe, de a lelke érzi, ő egyedül a széles és végtelen sziken egy láthatatlan semmi, a földdel és annak minden apró és nagyobb élőlényével a legnagyobb golyóbison, aminek Föld a neve.

Hirtelen – az egyik nyárfa út felé kinyúló ágáról – vércse csap le feléjük. A nagy hanggal és füsttel közlekedő gépet még véletlenül sem téveszti össze a pocokkal, de bizonyára tudja, és nevet is a maga módján, amikor látja, Kati hátradől és lehúzza a fejét. – Mindig ezt csinálja – szól a bőrdzsekis férfi. Szép madár, de ezt nem tudom megszokni tőle – nevet nagyot.

Kati a kint táncot járó visszapillantó tükörben keresi a vércsét, de nem látja. Jókedvre derül. Ő is sokszor találkozott vele a több, mint tizennyolc éve alatt, amiből – mint most megtudta – egy évet valahol máshol élt. Az út vége felé éles derékszögű kanyarba érnek, amikor szemben velük mentő tűnik fel. Hangosan szirénázik. – Na, erre vajon rárabol-e, a madaram? – kérdezi magától a simléderes traktoros. A fehér-kék keresztos Niva első ülésén a már ismerős orvost látja meg a lány. Csak egy pillanatra akad össze a szemük. Kati tudja, hogy tetszik a doktornak, és hogy Molnár Zoltán a neve, de nem férfinak látja az embert, hanem felnőttnek. Így aztán csak annyi marad benne ebből az érdekes kapcsolatból, hogy jóindulatú lenne vele a mentős, ha netán találkozniuk kellene.

Na, erre vajon ráabol-e?

- A Puderné újra gyereket szült? - kérdezi, de nem vár választ a bőrdzsekis, akinek János a neve. A piac mellett, az útkereszteződésnél fékezésre kényszerül. Lovas kocsi áll keresztben előttük. Alaposan meg van rakva farönkökkel a gumikerekű, nagyméretű vontatmány. A kocsis a bakon ülve ostorozza a lovakat, közben rángatja a kantárt. Nem csak az útkereszteződésben áll a forgalom, de a mellettük lévő, messze földön híres karcagi piac vásárlói, árusai is - kíváncsiságuknak engedve - közelebb jönnek. A kocsis miután látja a nagy tumultust, elszégyelli magát. Leszáll a helyéről, megfogja elől a rudat és elfordítja. Majd megveregeti a jobb szélen lévő barna pej lónak a nyakát, és a zablánál fogva befordítja irányba, majd megy vele egy jó darabot. János rálép a gázra, de aztán azonnal le is veszi a lábát a pedálról, mert Kati a karjához nyúl.

- Én leszálok - mondja. A traktoros kiugrik a gépből, és megkerülve a Zetort, segít a lánynak. - Köszönöm - mosolyog Kati. - Szívesen, minden jót! - adja a kezébe a bőrröndöt. Kati nagyon régen volt itt, a piacon. Hirtelen elhatározással döntött az árusok közötti séta mellett. Hat sor is van itt egymással szemben, közben pedig kialakított kicsi utcácskák. Ketrecekben, lábuk összekötve, csirkék, tyúkok, kakasok, kacsák várják türelmesen sorsukat. Nem kárognak, és zajonganak, amíg a gazdájuk hozzájuk nem nyúl. Talán fohászknak magukban a maguk módján, hogy ezt a napot is megússzák. Aztán ha megáll egy vevő előttük és megfelelőnek tartja az árat, akkor azonnal fészkelődni kezdenek. Akkor még mindig bíznak a szerencséjükben. Nem hápognak, nem vergődnek, igyekeznek nem felhívni magukra a figyelmet. Aztán, mikor lenyúl értük a gazdájuk, először szembenéznek a vevővel és azonnal hatalmas csipogásba kezdenek.

Minden erejükkel tiltakoznak. Lábuknál fogva lógatják őket, de a fejük magasra van emelve. Kemény csőrükkel vagdalóznak, és megpróbálják elijeszteni, lebeszélni magukról a kinézetre is vészesen csirkehúsrá áhítozó asszonyt vagy embert. Van, amikor sikerül is. Most is, ahogy Kati sétál az árusok között, alacsony, vékony asszony mellett álló férfi – aki szemlátomást a férje lehet – emelget a lábánál fogva egy pár csirkét. – Van ez másfél kiló is, ha szeretné, megmérem. Nézze meg, milyen szép a tolla, egyáltalán nem tokos – vesz fel egy újabbat, ami szintén nagy vergődésekkel tiltakozik. Aztán felborzolja és megfújja a tollát a csirkének és úgy mutatja az egymással beszélgető párnak, akik csóválják a fejüket. Gyorsan visszakerül mind a három baromfi a helyére. Megnyugodva hajtják le a fejüket a földre. – Ezt megúsztuk – látszik rajtuk a megkönnyebbülés.

A másik utcácskában gyümölcsök, zöldségek garmadája sorakozik. Van, aki előtt asztalka van, míg másoknál a földre van leterítve egy nagyméretű vászon. De található orosz esőköpeny is az udvarban megtermelt élelem alatt. Aztán hátul van a sok limlom, ami között bizony új kis rádió, kis tv is megtalálható. Ezeket általában az orosz katonák hozzák be és adják el, hogy utána itt landoljanak.

A mézeskalácsos és a sült kolbászos sátor nélkül nem is volna piac a piac. De a borkimérés sem maradhat el. A piac legszélén, pontosabban a legelején, ahol már megrakott szatyrokkal vonulnak haza a háziasszonyok – akik közül sokat a gyermeke vagy a férje kísér –, állnak a virágárusok a már kész, és szépen csokorba kötött, az évszaknak megfelelő virágokkal. Egyik gyönyörűbb, mint a másik. Nem is tudják megállni, hogy még a kosár tetejére ne vegyenek egy szép és illatos csokrot.

Kati nem vásárol, csak nézeget, és próbál minden látnivalót megőrizni magában. Nem tudatos ez. Eszébe sem jut, hogy talán ez olyan búcsúzásszerű lenne? Egyszerűen el szeretne vegyülni a sokaságban. És most ez sikerül is neki. Senki nem foglalkozik vele. Biztosan látják rajta, hogy nem vásárló, mert meg sem szólítják. Még ott sem, ahol éppen nincs senki, mint a konyhai eszközök előtt, ahol a dió- és mákdarálótól kezdve a kolbász- és hurkatöltőig minden kapható. A férfi, aki kis sámlin üldögél, a portékája mögül felnéz a lányra, aztán tovább falatozik a kezében tartott kenyérből és szalonnából, amihez hagymát és almát eszik. A lány kicsit furcsállja a dolgot, hiszen alig húsz méterre annyi a paprika és a paradicsom, hogy számát sem lehet tudni, de aztán elviszi a figyelmét a következő utca, ahol a kicsitől a nagyig mindenféle fapapucsot lehet kapni. Hallott már kint a tanyán a Ferenczi bácsiról, aki készíti ezeket a lábbeliket, amikkel ha valaki végigmegy a járdán, akkor azonnal lehet tudni, hiszen messze hallatszik a csattogása.

Kezébe vesz egyet a piros bőr, fatalpú lábbeliből. – Van, aminek gumi van az alján, ha nem szeretné, hogy kopogjon – vesz elő egy fekete aljú papucsot az öreg. – Nem köszönöm, csak nézem – hárítja el Ferenczi bácsi ajánlatát. És milyen a vevő lelke, az előbb még senki nem állt a sok papucs előtt, de most már többen tolják odébb Katit. Van, aki már próbál is, majd fizet, míg mások ajándékba a gyerekeknek, férjnek keresnek.

– Vigye bátran, ha nem jó, kicserélem – biztatja az öreg. A lány továbbáll. A nyüzsgő tömeg hirtelen egy emberré válva áll meg, és hallgatva néz a sarok felé. Egy bordó Lada tetején hangszóró hívja fel magára a piacozók figyelmét. – Itt van Karcagon az európa hírű Ötvös cirkusz. Már ma délután háromkor, majd este hét órakor előadással várja a város

gyermeküket és a felnőtteket, és ez három napon át, minden délután és este megtekinthető! Köszönt benneteket Léna, az oroszlán, Vida, az elefánt, és természetesen a lovas akrobatákon kívül Garaba, a csimpánz. Hát gyertek és igyekezzetek, mert csak korlátozott számban vannak helyek a cirkuszi sátor alatt. Az előadás helye a Lóger – hangzik. A hangszóró olyan nagy hangon adja tudtukra a cirkusz jöttét, hogy a közeli négyemeletes épületek falai visszaverik a szavakat. Majdnem mindegyik többször is hallható, és ezáltal van, ami nehezen érthető, de most az itt járkáló és a vásárlás izgalmában leledző embereket ez nem izgatja.

Nézik a bordó személygépkocsit, mert valaki észrevette, egy kicsi majom is ugrál a hátsó ülésen. Elöl egy fiatal férfi van. Egyik kezével a kormányt fogja, a másik kezének tenyerében mikrofon van, abba beszél. A majom pedig a hátsó ülésen, rátapadva az ajtó üvegére grimaszokat vág. Akik a sarki kereszteződéshez közel állnak, nevetve mutogatnak az állat felé. Mások pedig az árusok között átcsörtetve rohannak, hogy ők is megláthassák a majmot. A legambiciózusabbak a gyermekes anyukák. Ők kezüknél fogva vonszolják a gyermeküket, vagy éppen a karjukba kapva, mindenben átcsörtetve, mindenkit félrelökve szaladnak a Lada felé.

A férfi látja mindezt. Megáll a szélső árus mellett az út szélénél, és még egyszer elmondja a szöveget. A majom változatlanul pofákat vágva, a szájába benyúlva, és azt oldalt feszegetve pislog ki az üveg mögül. A gyerekek pedig, akiknek sikerült közel férkőzni, tátott szájjal bámulják az állatot, miközben mindkét tenyerüket a fülükre tapasztják az üvöltő hangszóró miatt.

A piac közepén épület is van. A húsbolt előtt hosszú sor kígyózik. Termetes, barátságos arcú férfi áll a pult mögött,

és boszorkányos ügyességgel akasztja le a háta mögött lógó húсок közül azt, amit kérnek tőle, és vág le belőle a borotvaéles késével. Aztán már repül is a levágott hús a mellette lévő mérlegre, amin üres papír várja a landolását. Fekete, hajú szigorú nézésű asszony mér és számol. – Ötvenöt – jelenti ki, és intézi a pénzzel kapcsolatos teendőket. Közben persze a fél szeme állandóan a férje felé néz. Akinek bizony, ha szép asszony kerül eléje, más lesz a hangszíne, és térül-fordul a raktár felé. Onnan hoz ki egy újabb félbe vágott disznót, ami talán még hajnalban a sorsára várt.

A felesége figyelmét nem kerüli el barátságos, nevető szemű férjének a változása. Még levegőben van a hús a mérleg felé, mikor már közli – alig titkolt ellenszenvvel – az árát. No, persze mindez nem téríti el a szép asszonyokat a kedvenc hentesüktől, sőt, talán még élvezik is, a jó kiállítású férfi pedig csak annyit mond, ha már kicsit sok a feleség birtoklásából: – Na, na! És ezzel egy ideig minden el van rendezve. Ez aztán lehet, hogy nem is igaz, de a város és a tanya minden lakója így véli tudni.

Kati megáll a hentes pultjának sarkán. Nézi a barátságos, szép szemű, hatalmas férfit, aki az apja lehetne.

– Mit akarsz itt? Ha veszel valamit, akkor állj sorba, ha nem akkor menj innen! – szól a fekete hajú asszony bentről, a mérleg mögül. – Kérsz egy falatot? – kérdezi tőle a férfi és levág egy vékony szelet parizert a rúdból. A kés hegyén nyújtja ki. – Köszönöm – hebegi a lány, mert nem számított semmire, csak éppen nézelődik, és talán búcsúzik a karcagi piactól.

Egyre jobban érzi magát. Mire aztán egy jó óra múlva elhagyja a nyüzsgő, fel-alá hullámozó tömeget, már kapott egy finom paradicsomot, és kezében most almával megy az állomás felé.

Ruhájába törli a pirosra érett, kemény gyümölcsöt, aztán nagyot harap bele. A foga nyomán szép darab hasad ki belőle, és a friss, fehér almahúson azonnal megjelennek a gyümölcs nedvei. Mielőtt újra beleharapna, ezt nyalogatja, szívja ki. Lassan megy. Nincs miért sietnie. Estére biztosan Pestre ér – gondolja, mert még mindig nem biztos magában, hogy elmenjen-e?

Úgy érzi, mintha kiránduláson lenne. Régen – iskolás korában – Egerben voltak. Felmentek a minaretre, végigjárták a várat, és körbeállták Gárdonyi sírját, ahol a Marika néni mesélt nekik a védők hősiességéről, amikor a törökök el akarták foglalni a várat. Akkor is így érezte magát, mint most, ahogy lassan, nézelődve halad a vasútállomás felé.

Félre kell állni. Népes cigány család megy el mellette. Elöl a férfi, aki alacsony, vékony, szikár, sötét bőrű, fekete hajú. Fehér ingben és fekete nadrágban tol maga mellett egy kerékpárt. A bicikli csomagtartójára fel van rögzítve egy láda kőbányai sör, azzal kell egyensúlyoznia, de szemlátomást könnyen teszi. Szálkás vékonysága ellenére izmos karjaival erőlködés és megállás nélkül halad a töredezett, aszfalthiányos járdán, a déli cigányváros felé. Mögötte szintén kerékpárt toló asszony. A kinézete szerint a felesége lehet. Az ő biciklijének kormányán nagy szatyrok lógnak, a lábuknál összekötött két tyúk mellett. Az ő drótszamara túloldalán, a járda melletti házaknál, kisgyerek halad. Olyan hatéves forma lehet. Erősen fogja a pedált és úgy húzatja magát. Egy fél lépéssel hátrább másik asszony. Ő fiatalabb. Talán a lánya lehet az elől haladó embernek, vagy a menyé, ezt Kati nem tudja eldönteni. Szoptató csecsemőt cipel a mellén. Hátán felkötözött bugyor. A szoknyáját pedig egy még kisebb lányka fogja. Nehezen tipeg mellette. Kettőt lép, aztán futni

kényszerül. – Jaj, le ne húzd rólam a szoknyám, te lány! – szól rá az édesanyja, és jellegzetesen megnyújtja némelyik magánhangzót. A kislány felnéz az anyjára, aztán próbálja gyorsabban szedni kicsi lábait. Végül újabb, de igen rozoga kerékpárral megy utánuk egy fiatal férfi. Úgy tűnik, az előbbi férje lehet. Az ő ütött-kopott biciklijén, a vázon keresztbe tett, terményt tartalmazó zsák van. Ő viszont láthatóan erőlködik. A kerékpár kerekei elferdültek. Minden fordulatnál súrolják a vasat és a férfi sem a legjobb erőben van.

Kati félreáll. Gyorsan mennek el mellette. Közben rá sem néznek. De egymással folyamatosan beszélnek. A szomszéd-ról vitatkoznak. Hogy ki látott, és mit, amíg az elől haladó családfő vissza nem kiabál: – Hagyjátok mán! – és akkor egy fél percre csend lesz. Csak addig, mert a feleség a férje ellen fordul. – Mit szólsz te ebbe bele? – kezdi felemelt hangon, de a folytatást a lány már nem hallja.

Több ilyen család is kikerüli a hosszú egyenes úton. Legtöbben tyúkot, vagy kacsát visznek. Csirkét csak elvéve. A gyerekek maszatos kezében kifli, vagy édesség van, és úgy néznek a szüleikre, mintha bizony félistenek lennének. K. Nagy Kati nem először találkozik ilyen családokkal, de eddig nem fordított rájuk figyelmet. A Vörös Hadsereg utca alsó része felől ismét felhangzik a cirkuszt ajánló hangszóró rekedt hangja. Már nem figyel a szövegre. Még akkor sem, amikor elhajt mellette a bordó Lada.

Eszébe jut a Lóger. A város sportpályájának környéke ez, ahol fás, bokros park is van. Egyszer volt ott, az idén, május elsején. Felvonult a tribün előtt a többi tehenésszel és Erzsivel. Ő is kapott egy zászlót a gyülekezési helyen és azt kellett leadnia a Lóger-pálya mellett. Ahol egyébként kaptak egy adag birkapörköltet és egy üveg sört is. A pörköltből evett egy kicsit, a sört pedig el sem vette a felé nyújtott kézből.

Akkor délutánra hirtelen nagy vihar kerekedett. Elverte az egész majálist. Egyébként nem is volt baj, hiszen addigra már csak a részegek járkáltak lógó fejjel és kerestek még valami innivalót. A Jancsi is ott volt vele. Másnap ment be a kórházba az anyjával. Ő persze megitta a sörét, ami igazából nem zavarta, hiszen utána mindjárt rágyújtott a cigarettájára és azt ki nem hagyta volna. A szájába tette, majd felvetette a fejét és maga elé tartva a gyufa lángját szívott belőle. Mások előrehajolva, rejtegetve csinálják. De az ő Jancsija nem. Az ő Botos Jancsija azzal a szép arcával, hosszú, szőke hajával, egyenes, de mindig egy kicsit szomorú és pajkos-huncut nézésével, mindig mindent vállalt – fogalmazná meg magában, de aztán azonnal le is hervad az előbb még optimista mosoly az arcáról.

– Nem akarok rá gondolni – mondja ki majdnem hangosan, és szaporázni kezdi a lépteit. A vasútállomás felé vezető út melletti járdát földszintes házak övezik. Általában két ablak néz az út felé, majd a saroktól kerítés. Ezt többnyire deszkából, egymáshoz szorosan illesztve és szegezve készítették, így megóvva magukat a leskelődéstől. Kati a kerítések mellett elhaladva távolabb lép. A fekete színre festett deszkának a fáradtolajtól, amivel lemeszelték, rossz szaga van.

Egyszer, mikor kint voltak a vámosi szárító tövében, jött a vihar – törnek elő az emlékek, akarata ellenére. – Olyan gyorsan érkezett, hogy észre sem vették. Vasárnap volt. Hatalmas cseppekben kezdett el esni az eső, majd annyira megindult, mintha öntötték volna az égből. A közeli kombájnszerű kerítése miatt lehetőség sem volt a eső előli elbújásra. Egymás kezét fogva rohantak a műhely felé. Ott vannak nagy előtők a kapuk előtt, gondolták az megvédi őket, míg el nem megy a vihar. Csuumvizesen értek el egy ilyen műanyag

lemezzel fedett helyre. Fáztak a feltámadt szélben. Összebújva melengették egymást és közben nekidőltek az ajtónak. Az pedig a legnagyobb megdöbbenésükre kinyílt.

Jancsinak volt bátorsága először bemenni. Kiabált: – Van itt valaki? – de senki nem felelt, és akkor ő is belépett. Szép órát töltöttek az olajos padlójú, asztalú, székű műhelyben. Aztán mikor elment a vihar, majd ismét minden napfényben fürdött, kijöttek a mindig szürkületet mutató helyiségből, és akkor ijedtek meg igazán.

Nem csak a ruhájuk, az arcuk, a cipőjük, de a hátuk, mellük, kezük-lábuk, minden tiszta olajos lett. Hiába engedték rá a vizet a járda melletti csapból, csak rosszabb lett. Akkor – mindent felforgatva – szereztek egy kis darab szappant. Azzal próbálkoztak, de bizony a hideg víz alatt az sem tett semmi különöset. – Ehhez Trisó és Vim kell – találta ki Janci és otthagya őt a műhely udvarában. Hosszú ideig oda volt, sokára ért vissza. Hozott Vimet, azzal súrolták le egymás testét. Fájdalmas volt, de ők boldogok. Egyfolytában nevettek. Nagy szerencséje volt, mert az apja aznap későn ért haza. Addigra ő már rendesen megfürdött és kimosta a ruháit.

– Az apám? – emlékszik vissza a késői hazaérkezésére. – Akkor még az apámnak gondoltam! – folytatja –, talán még most is az, hiszen a nevét hordom – vitatkozna magával, de nagyon nehéz. Megáll az egyik kerítés mellett, a vasút utcájában. Itt zöldre mázolt vaspálcák választják el az udvart a járdától. Bent, a kerítésen túl, nagy testű barna kutya néz vele farkasszemet. Nem ugat. Öregnek és fáradtnak, érdektelennek látszik. Sokan elmennek itt előtte, és biztosan megunták már a hiábavaló tombolást a betonlábazat mellett. Katinak a saját kutyája jut eszébe.

Minden tiszta olajos

- Kutya! - szólítja meg a barna szőrű ebet. Aki, mintha darázs csípte volna meg, ugrik neki a vaspálcáknak. Ugatás közben csattogtatja nagy pofájában a sárga fogait, és a fejét félig ki is dugja a résen. A lány hátraugrik. - Bolond! Nem akartalak megbántani, az én kutyám neve Kutya! - folytatná a barátkozást, de hiába. Tényleg nem okos ez az állat, vagy annyira megsértődött Katira, hogy most már semmivel és senkivel nem foglalkozik, csak vele, pedig közben mások is elmennek a kerítés előtt. A gazdája, aki egy középkorú asszony, kilépvé a házból rá is szól: - Gyere ide! -, de annak aztán beszélhetnek most bármit. Megállás nélkül ugrál neki a zöldre mázolt rácsnak, és annyira hangosan ugat, hogy az egész utca zeng tőle.

Végül Kati továbblép. Messze előtte látja azt a párt menni, akik elhaladtak mellette. Rajtuk kívül más nincs is a hosszú, egyenes utcában. Ahogy közelít a vasútállomáshoz egyre nehezebb elfojtani magában a jövővel kapcsolatos kétségeit. Lépésről lépésre nehezebb a szíve.

- Mi lenne, ha az állomás előtt felszállnék a buszra, és visszamennék Tilalmasra? - teszi fel magának a kérdést, és nem hessegeti el azonnal. Eljátszik a gondolattal.

- Otthon megetethetném az állatokat, bemennék az irodába, és miután felvettek, beállítanék a tejházba az Erzsihez. Biztosan először összecsapná a kezét, aztán: - Mit csináltál te bolond lány? Azonnal tessék Pestre menni, mert úgy elverlek, de úgy, hogy még a kutyád sem ismer rád! - kiabálná, de közben boldogan nevetne, hiszen tudja, én ilyen vagyok.

Terike néni azonnal sütne egy jó adag kakaós tésztát, és suttozva adná oda, hogy meg ne hallja a Sanyi bácsi.

Botos Jancsi pedig - ér a fiúhoz, miközben az ajka széle elhúzódik -, fussunk és ugorjunk egymás nyakába, mint régen! - mondaná, és cirmos szeme úgy villogna, mint

kint az öntözőcsatorna mellett, mikor tudta, szerelmeskedni akar – próbálja felidézni magában a fiú elutasítását, sértését, és az egész szerelem végét, de nem sikerül.

Mindig a szép és szívet megdobogtató történetek törnek fel benne. – Mennyire jó helyünk volt a vámosi szárító mögötti eldugott résznél. Az első időben többnyire ott találkoztunk és csókolóztunk. Ott foghatta meg először a mellemet a Jancsi. Hogy megijedt, amikor végül megengedtem neki, de azt nem tudta, én még jobban meglepődtem, mikor hirtelen elért az érzés, amikor ott csókolgatott is. Alig győztem kivárni a délutánt, az estét, hogy mehessek a szénakazal mögé. Míg-nem egyszer – éppen a Jancsi terítette le a pokrócot a földre, a szúrós gallyak miatt –, mikor megjelent felettünk állva a Béla bácsi. Nyakában egy kukker, amivel mint kiderült minket lesett, ha éppen elkapta ottlétünket.

– Ez nem arra való hely, hogy itt csináljátok! – mondta, majd hozzátette: – Menjetek innen, míg jól vagytok!– Botos Jancsi, az én Jancsim, már éppen leült mellém. Néztünk a durva arcú férfira. Én nagyon féltém, de nem úgy a Jancsi. Lassan felállt.

– Aztán mi köze magának ehhez? – lépett a Béla bácsi közelébe.

– Mit nem merészelsz, te gyerek? Takarodjatok innen azonnal, mert olyat teszek, amit magam is megbánok!

– Mit tesz maga? Hát mit képzel magáról? Maga menjen innen, vagy nem állok jól magamért! – lépett még közelebb a férfihoz Jancsi. Méregették egymást. Olyan közel voltak, hogy szinte összeért az orruk és így fenyegették egymást. – Ne, Jancsi, ne! – kérleltem, de rám sem hederített.

– Maga meg minek leskelődik? Tán beteg, vagy mi a fene? – estem én is neki a Béla bácsinak. Végül aztán mi marad-

tunk, ő pedig elment. De attól kezdve már ritkán mentünk oda, és soha nem szerelmeskedtünk a szénakazal tövében. Ezt elérte az a szemét – ért a történet végére, de a szíve most úgy tele lett ismét a Botos Jancsival, mint talán még soha.

– Visszamegyek – határozza el. – Az nem lehet, hogy már nem szeret engem! Biztosan csak félreértés, meg bemagyaráztak neki mindenféle szemétséget – erősíti a lelkét.

Előtte az utca vasútállomás felőli végén, a jellegzetes MÁV-betonkerítéshez közel, egy férfi és egy nő megáll egy ház előtt és várakozik. A délutáni nyári nap bearanyozza sugaraival az utcát. Annyira meleg van, hogy szellő sem rezdül.

A lány lassan, kimerően, egyenletes léptekkel halad, kezében a barna kopott vulkánfíber bőrönddel, ami egyáltalán nem nehéz, hiszen alig került bele valami. Az út betonburkolata töredezett. A szélén, a járdához közel egy alig szétporladt lócitrom. Azt gondolná, aki ezen elgondolkozik, hogy a lovak, akik a nehéz, alaposan megrakott szekereket vonszolják a teherpályaudvarról a Tüzépre, és a Füszerthéz, az út szélét használják illemhelynek. De nem így van. Örülnek szegény párák, ha túl vannak egy-egy fordulón. A kocsikon a cementtől a mészig, a zsákos cukortól a konzervig minden megtalálható, az éppen érkező árutól függően. Egyedül, ami segítség nekik a nagy melegben, a forróság. Ez ellentmondásnak tűnik, de nem az. A legyek és a vérszívó böglyök is elbújnak ilyenkor. Most nincsenek a fuvarosok sem a Vasút utcában.

Becsukott ablakú, kicsi, fehérre meszelt vagy szürkésfehérre kőporozott házak csendje erősíti Kati egyedüllétét. Kitaposott szandálja kopog a betonjárdán. Nem egyenletesen, pedig a léptei alapján elvárható lenne, hiszen a töredezett felület több helyen már kiszáradt, növényekkel

fedett földdé vált. Már délután van, de a nap mégis inkább felülről ontja a meleget, mint a háta mögül.

Alig van olyan kerítés, ami mögött ne lenne kutya vagy macska. Most azok is biztosan elbújtak az épület árnyékában, mert egy hanggal sem jelzik ittlétüket. Ha valaki ott fent az égben éppen most szárnyalna el a Vasút utca felett, biztosan megállna egy pillanatra. Látná a szegényes, sötét kerítésű házak előtt gyalogló, szőkésbarna hajú, copfos lányt, amint virágmintás, vékony kis ruhájában megy a lélektelen utcán.

Jelenlétével még mélyebbé teszi a kietlenséget, miközben szépségével, fiatalságával, esendőségével, a mának élő macacsságával mindent megváltoztat. Ha szerencséje van a fenti szemlélőnek, akkor képes egy helyben lebegni, mint a szitakötő, hiszen bámulatában talán le is zuhanna. Főleg most, amint Kati megáll az utca sarkán lévő nyomókút mellett. Leteszi a sok, kicsi ablakú ház mellé a terhét, és megnyomva a kút karját, vizet próbál inni. Igen ám, de a soványságában is szép lánynak nincs elég ereje a szelep kinyitásához. Először csak az egyik kezével nyomja, majd mindkettővel, és amikor még ekkor sem sikerül, ráül. A nagy igyekezettől lecsúszik az egyik melléről a sokszor mosott ruha. Hirtelen nem tudja, a végre meginduló friss és hideg vízzel foglalkozzon, vagy önmaga takarásával. Végül aztán az utóbbit választja.

Kiegyenesedik és körbenéz, de bizony rajta kívül teremtett lélek sincs az egész környéken. Most már szinte begyakoroltan nyomja ismét a kút karját, és a tenyeréből iszik. Mikor aztán a szomját oltotta, észreveszi, a copfja is teljesen elázott. Ezen aztán már nagyot nevet. Nem hangosan, hiszen a szótlanul őt figyelő házak biztosan meg lennének botránkozva, hanem csak úgy, magának. Kicsit még elidőz a tócsa mellett, amit ő okozott. A járda töredezett része felé folyt a víz, amit nem tud olyan

gyorsan beinni a föld, hogy apró bogarak ne jelennének meg mellette, rajta. Ezzel a lány nem törődik, talán észre sem veszi.

Az őt kíváncsian néző házak vonják magukra a figyelmét. Úgy érzi, mindegyik ellenségesen nézi őt, miközben megpróbálják palástolni leskelődésüket. Szemben, az út másik oldalán, van egy háromablakú, eresz nélküli, magas falú, vályogból épült. Elöl már nagyrészt levált a vakolat róla, és láthatóak a földből készült téglák is. Az a ház, úgy érzi, nagyon ellenséges vele. Még egy kicsit felé is dől, ahogy látja.

Kezében a bőrönddel elindul az utca vége felé. Most inkább a járda út felőli szélén megy. A másik, az ellenséges ház felőli oldalon nincs járda. Az a járdátlan része az utcának. Nincsenek is jóban egymással itt, Karcagon a szemben lakók! Az egyik azért haragszik a másikra, mert mindenki előtte megy el és bámulna be az udvarára, na, meg szemetel. Arról nem is szólva, hogy télen neki kell havat lapátolni. A másik pedig úgy érzi, alárendelt a túloldalinak. Az pedig nem járja, hiszen Isten gyermekei vagyunk mindannyian. Anya szül bennünket és meghalni is mind egyedül fogunk. Kint a temetőben pedig a föld alatt nincs semmi különbség köztünk – mondják.

A malom előtt Kati lába egy szépen összehajtogatott újságba botlik. Felveszi. Annyira friss és új, hogy körbenéz, hiszen lehet, hogy valaki elejtette. Csak a malom nagy kapuja van előtte, ami szintén zárva van. – Jó lesz olvasni a vonaton – gondolja, de aztán máris változtat, hiszen elhatározta, hazamegy. – Otthon biztosan örülni fog neki az apám – teszi le a bőröndöt a nem messze lévő beton előlépcsőre, és kinyitja. Népszabadság, 1970. július 26. – olvassa, amikor beleteszi az újságot.

– Tizennyolc vagyok. Még elmehetek később is Pestre. Talán nem is akart semmit sem csinálni velem az apám, csak próbára tett – győzködi ismét magát, de már tudja, akárhogy is van, ő nem megy most el. Eszébe jut az apja ajánlata, aztán az este, ami most már egészen réginek, messzinek tűnik, pedig éppen egy fél napja volt. Mégis, ha K. Nagy Károly barázdált arcára, mélyen ülő, fáradt, de őt féltő szemeire gondol, elérzékenyül. – Itt hagytam. Ott maradt a tanyán egyedül. Mi lesz vele? Ki fog mosni rá, ki fogja rendben tartani a házat? – jönnek fel benne a kérdések, és egyre rosszabbul érzi magát.

– Talán a Jancsi is újra megszeret, ha egyáltalán kiszertetett belőlem – jut eszébe a fiú, és most már – kezében a bőrönddel – sietve indul az állomás elé. A megállótábla oszlopán keresi, mikor megy busz be a városba. Visszafelé a hosszú úton már nem szeretne gyalogolni. Még megkérdezi valaki tőle, minek járkál erre és arra? Talán tolvajnak hinnék, aki előtte kifigyeli a házakat. Nem tudja elolvasni a táblán írtakat. Mikor kirakhatták, biztosan jól kivehető volt, de már annyiszor elázott, hogy csak nagy pacnik láthatóak rajta.

Nem messze, az állomás épülete előtt taxi áll. Kövérkés, jóindulatú, kellemes kinézetű ember törölgeti az autója szélvédőjét. – A buszt várod? – előzi meg Katit. – Az még messze van. Majd őt körül jön Bucsáról – folytatja, nem hagyva időt a lánynak. – Köszönöm – mondta végül. De a férfi szava elfogy. Beül a kocsiba és a rádiót tekergeti. – Bemegyek és veszek az apámnak utasellátós csokirolót – gondolja. A szájában érzi a csokis ízet az édességnek, amit mindig kapott, ha netán a szülője bejutott a városba. Mindig azt hozott neki.

Benyomja a csapóajtót, és belép az előtérbe. Megcsapja az orrát a jellegzetes vasútszag. Itt már villanymozdonnyal húzott szerelvények közlekednek, de a pályaudvaron belüli

mozgásokat szénnel fűtött 424-esek végzik. Ezeknek van, na, meg a sok vasúti sínnek ez a jó szaga – gondolja, mert szereti a füstös levegőt. A pénztár zárva van. Senki nincs most itt. De őt ez most hidegen hagyja. Megy tovább a peronra nyíló üzlet ablakához. Már messziről látja a pavilon keskeny rakodójára kirakott tányéron a csokirolókat.

Bent egy szőke, szép arcú nő ül. – Kérek – kezdi a lány, de nem tudja befejezni. Mögötte valaki a nevéen szólítja. A hang nem csak ismerős, de azonnal lebénítja. Ott áll a szép arcú, szőke hölgygel szemben, és megmozdulni sem tud. Megfordulásra, szólásra sincs mersze, mert lehet, akkor az egész elillan. És akkor megint hallja a nevét. A jellegzetes, semmihez sem hasonlító, senki más által így ki nem ejtett, négy betűből álló szót, amitől – ha tehetné – most azonnal megállítaná az időt. De nincs hozzá hatalma, sem tehetsége, és jobb is így. Kivár.

– Még nem akarok szembenézni vele! – húzza az időt. A pult mögötti asszony megértően áll fel, és hátramegy a rakárba. Most már csak ő van ott és az, aki a nevét mondta. Aki úgy, de úgy mondta ki az ő nevét, amitől a hátát betakarta az érzés, aztán a gerincén felfutott a tarkójára és az arcába, majd az egész teste bizseregni kezdett tőle. Élvezi, szereti ezt a belső meleg remegést. A szíve – mint egy tánccot járó bolond – ugrál a balján, mint akinek kevés a hely, amit a teremtető adott. Most nem gondol a tanyára, a lelkére, az utazásra. Eszébe sem jut semmi, ami nemrég még teljesen lekötötte, béklyóban tartotta a gondolatait. Nem kell hozzá nagy fantázia, látnoki erő, hogy tudja, lássa, mi történik mögötte, és ki szólítja meg. Élvezi a bizsergést, ami a neve hallatán elérte. Még mindig vár. Vár az újabb szóra, de most már nem a nevére, hanem másra.

Még mindig háttal áll mögötte lévőnek. Lassan megfogja az egyik csokirolát – amik az elhúzható üveglak előtt, egy tányéron, egymáson keresztbe pakolva várják a vásárlót – és benéz a pavilon belsejébe. A szép, szőke, göndörödő hajú asszony még mindig hátul van a raktárban. Egyik kemény papírdobozt teszi a másik tetejére.

– Azonnal – szól ki hangosan, de barátságosan, ezzel is tudtára adva a kintieknek, a fél szeme figyeli őket.

– Kati! Hozzád jöttem! – szólítja meg a hang, de most már nem érzi a vibrálást. Inkább félelmet érez. Visszateszi a csokoládét a többi mellé, és megfogja a lábánál lévő bőröndöt, majd oldalra, a pénztár bejárata felé indul.

Nem néz a fiúra. Úgyis tudja, vele tart. Neki támaszkodik a vascső korlátnak és nagy igyekezettel nézi a szemben lévő síneket. Az egyik sín páron, elég messze tőle, magányos mozdony pőfékel. Egyformán nyomja ki a fehér füstöt a kéményén. Időnként, ami szintén kiszámítható, egy nagyobb szuszog és prüszköl. Fekete munkaruhájú ember jön le a hágcsón, majd egy kis időzés után újra visszamászik. A peronra kitüremkedő, körben ablakú, állomást irányító helyiségből – nagy ajtócsapódással – egyenruhás indul sietve a mozdony felé. Aztán félúton meggondolja magát, és ugyanolyan gyorsasággal szedi a lábait vissza az üveglakába.

– A hatodik vágányon mozdony tolat. Kérem, vigyázzanak! – üvölt a hangosbemondó. A nagy hangszórót nem zavarja, hogy ezt ketten hallják.

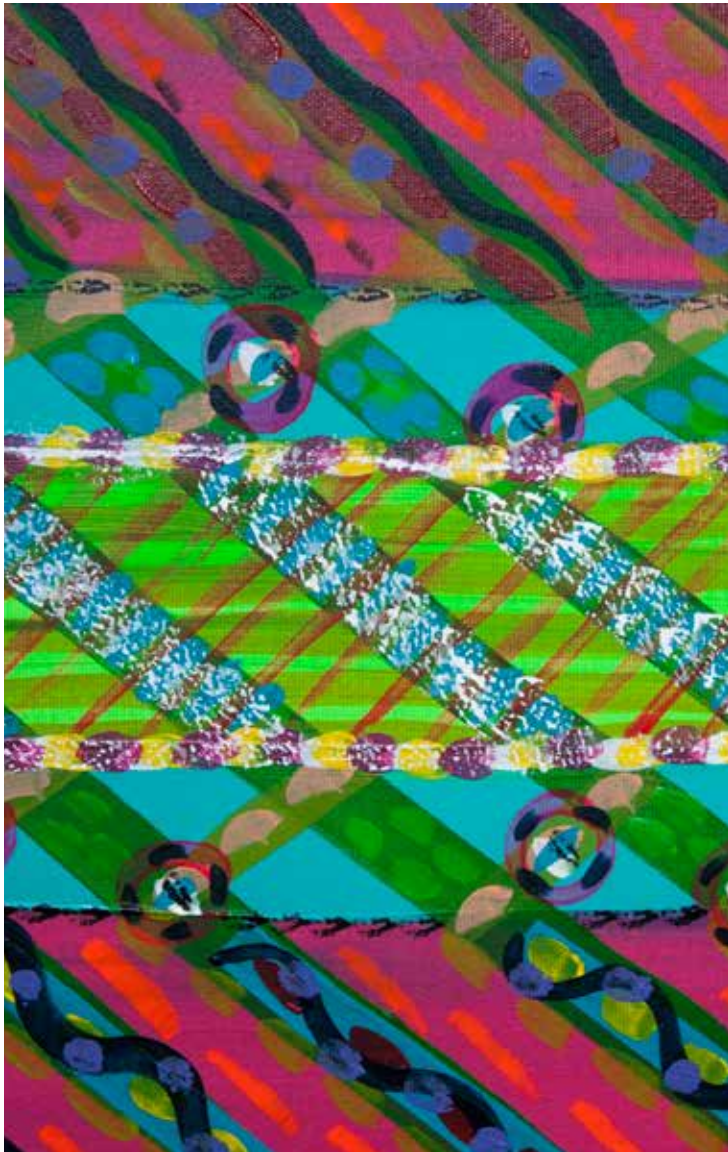
Kati a korlátnak támaszkodva nézi a semmit, és vár. Vár egy mondatra, egy gondolatra vagy biztatásra. Ő sem tudja megmondani mire, de most jobb, ha nem tesz semmit sem. Ott áll kétlépésnyire mellette az egyetlen szerelme, a

Botos Jancsi, és teljesen tanácstalan. Örül neki, de a félelme még nagyobb. – Mit akarhat tőlem? – kérdezi magától, és már az eszébe sem jut, az úton errefelé kitalált elhatározása, hogy visszamegy a tanyára az apja mellé. A Botos Jancsival kapcsolatos képzelgéseit, vágyait is a homály fedi. – Majd megint elmondja, hogy rossz lány vagyok, mert az anyja is megmondta – hergeli magát, és egyre rosszabb, keserűbb a szájában a nyál. – Akkor meg minek kellett idejönnie? Ki mondta meg neki, hogy ma itt leszek és elutazok? – fordul a fiú felé, aki azt gondolja, eljött az ő ideje, és mint a vízfolyás beszélni kezd.

– Ne haragudj, kérlek, Kati! Én nem tehetek semmiről, hidd el! Ha te megbocsátasz, akkor én is. Képzeld el, nem volt busz Madarásról és gyalog jöttem be. Annyira izgultam, hogy időben ideérjek. Azért ez legalább tizenöt kilométer... és senki nem vett fel, pedig jöttek többen is a téészből. De tudod, milyenek. Emlékszel egyszer... – sorolja az emlékeket és a vele történt eseményeket.

A lány már az elejétől nem érti, miről beszél Jancsi. Hallja, amit mond, de nem jut el a tudatáig. A szemét, azokat a melegbarna cirmos szemeket és a száját nézi. Az mindent elárul. Még nem tudja, mit akar tőle a fiú, de egyre jobban a hatása alá kerül. Amikor aztán már úgy érzi, mindent elhisz neki és élvezettel kezdi figyelni a megállás nélküli mondókát, megszólal benne a kisördög. – Ne higgy neki! Még nem tudod, minek jött ide! Szövegelni mindig tudott. És egyébként is, mit kell neki megbocsátani? – jut el a tudatáig a jóval előbb kimondott szó.

Jancsi közben kezd kifogyni az események meséléséből és közelebb lép a lányhoz. Meg szeretné csókolni. Katit váratlanul éri a közeledés. Először automatikusan

Ne higgy neki!

belefészkeli magát az ölelő karokba, majd hirtelen mozdulattal szabadul ki, és ellöki magától Jancsit. – Nana, ezt nem akarom – mondja ellentmondást nem tűrően.

Hat óra körül, mikor már mindketten fent ülnek a Budapest felé robogó vonaton és egymás kezét el nem engedve néznek ki az ablakon, elkalandozik, a saját életén gondolkozva. – Nem könnyű a sorsa egy mai lánynak, még ha már tizennyolc el is múlt – állapítja meg. – Szegény Jancsi, milyen sokat beszélt és próbálkozott, mire elhittem neki. Persze, ha azt mondja mindjárt, hogy apám üzent neki, jöjjön, és menjünk el együtt, hagyja ott azt a boszorkány anyját, akkor hamarabb is megcsókolhatott volna. Hiszen én is akartam. Szeretem ezt a Botos Jancsit. Az én Botos Jancsimat – néz ki a vonat ablakán.

A vasúti sínekkel párhuzamosan halad a műút is. Fehér színű, kéken villogó mentő előzi meg az előtte lévő autót. Utána egy traktor következik, ami pótkocsit húz maga után. A lány arca boldog, mosolyog. Egy vércseszerű madár húz el az ablak előtt.

– Csak el ne felejtsem, Jancsinak nem szabad mondanom, hogy az anyja boszorkány! – vési az eszébe, és még jobban megszorítja a fiú kezét.

Ő nem érzi ezt, hiszen boldog elégedettséggel alszik a lány mellett, miközben a szája sarkában egy nyálcsepp igekekszik útjára.

A KARIZMA KÖNYVKIADÓ

további kötetei:

2007

Muskátlikantri – Nyállal ragasztott papírlapok

2008

A dong könyv

2009

Palkó István, a kutya magyar

Mi ketten: te és én

A janta könyv

Álomfejtés a jantákkal

A jövőt jelző janta

2010

Meséim

6 kötet

A nyomozó

2011

Csoki Maci utazásai

Meséim

nagy kötet az összes mesével

Szerelem

2012

Rúzs és Fésű

2013

Minestrone

Karizma Kiadó
2014

